

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

TS EN / IEC 60947-2
CE

Montaj pozisyonu	: Serbest
Rakım	: 2000 m (max)
Bağıl Nem	: %90 (55°C)
Çevre sıcaklığı	: -25°C ile +60°C arası ①
Kirlilik derecesi	: III
Koruma sınıfı	: IP40 (kurma kolu bölgesinde)

Termik Manyetik Devre Kesiciler

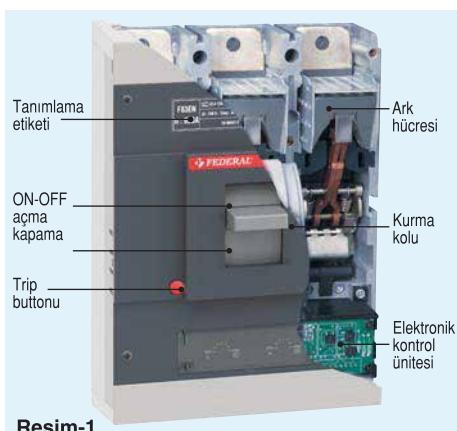
	<u>F01 / F02 (16A ... 250A)</u>
	<u>F12 (16A ... 160A)</u> <u>F12N (16A ... 160A)</u>
	<u>F12R (ELCB) (40A ... 160A)</u>
	<u>F21 (16A ... 160A)</u>
	<u>F31 / F32 / F33 (16A ... 250A)</u> <u>F31N / F32N / F33N (16A ... 250A)</u>
	<u>F31R (80A ... 250A)</u>
	<u>F51 / F52 / F53 (125A ... 400A)</u> <u>F51N / F52N / F53N (125A ... 400A)</u>
	<u>F61 / F62 (300A ... 400A)</u>
	<u>F71 / F72 (300A ... 800A)</u>
	<u>F82 / F83 (300A ... 800A)</u> <u>F82N / F83N (300A ... 800A)</u>

Elektronik Devre Kesiciler

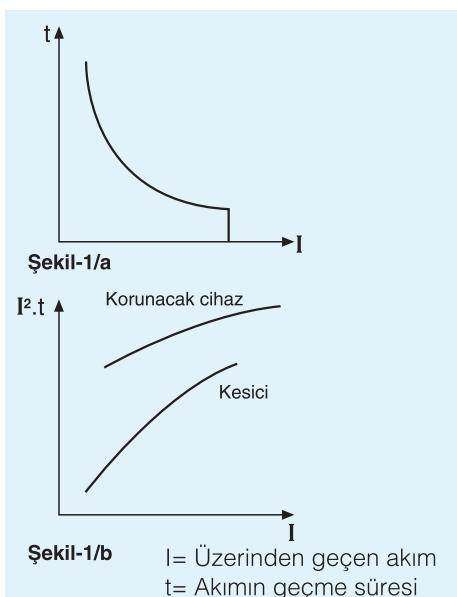
	<u>F82E / F83E (300A ... 800A)</u> <u>F82EN / F83EN (300A ... 800A)</u>
	<u>F91E / F92E (800A ... 1250A)</u> <u>F91EN / F92EN (800A ... 1250A)</u>
	<u>F101E / F102E (1000A ... 1600A)</u>
	<u>F111E / F112E (1250A ... 2500A)</u>

①: Kataloglarımızda; "Devre Kesicilerin standartlarda belirtilen sıcaklıklarda taşıyacağı akımlar verilmiştir. Kapalı (havalandırmaz) panolarda ürünlerin taşıyacağı akım düşecektir." (Bknz. Sayfa 1/11 Tablo)

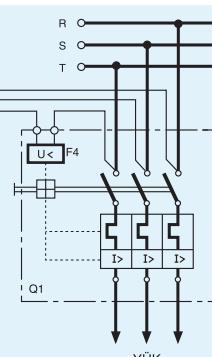
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Resim-1

Şekil-1/b

Şekil-2

Devre kesici, normal işletme şartlarında devreyi kapamaya, kesmeye, ayırmaya ve bu devrenin akımını taşımaya, kısa devre ve aşırı akım gibi normal dışı şartlarda ise; devreyi otomatik olarak kesmeye yarayan mekanik bir açma - kapama cihazıdır.

Devre Kesicinin Çalışma Prensibi:

Devre kesicinin devreyi açma - kapama işleminden başka en önemli fonksiyonu; normal dışı şartlarda devreyi korumalarıdır.

Kesicinin koruma fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için cihaz içinde bazı üniteler bulunmaktadır. A.G. devre kesicilerinin açtırma üniteleri TS EN 60947-2 standartında salıcı olarak tarif edilmektedir.

Salıcılar:

- Aşırı akım salıcıları (Aşırı akım açtırma ünitesi)
- Düşük gerilim salıcıları (Düşük gerilim açtırma ünitesi)
- Şönt salıcıları (Uzaktan açtırma ünitesi)

Tüm devre kesiciler aşırı akım salıcıları ile donatılmıştır. Ancak düşük gerilim ve uzaktan açtırma bobini, standart bir aksesuar olmayıp, ihtiyaca göre devre kesiciye ilave edilmektedir.

Aşırı Akım Salıcıları: Anma akım değerini aşan bütün değerler aşırı akım olarak adlandırılır.

Aşırı Akım Oluşumu:

Elektrik devrelerinde aşırı akımlar devreden çekilen gücün artması veya bir kısa devre sonucunda oluşur. Her iki aşırı akım da elektrik devreleri için oldukça tehlikelidir. Aşırı akımlar, elektrik devresinde termik ve dinamik zorlanmalara sebep olurlar.

- Çekilen gücün artması ile meydana gelen aşırı akımlar genellikle çok yüksek olmamakla beraber anma akımının (2-3) katına kadar çıkabilemektedir.

- Kısa devre sonucu oluşan akımlar ise, elektrik devresinin özelliğine göre değişmektedir. Mesela 100 kVA'lık trafoda 3,2kA, 2500 kVA'lık bir trafoda ise 60 kA'e kadar çıkabilemektedir. Trafo, jeneratör, motor, kablo vb. gibi elektrikli cihazların aşırı akım nedeniyle oluşan ısı ile tahrif olmadan dayanabileceği bir $I^2.t$ termik zorlanma değeri vardır. Formülden de görüldüğü gibi hem akımın değeri hem de akımın geçme süresi son derece önemlidir. $I^2.t$ değerini belli bir değerin altında tutabilmek için akım yükseldikçe akımın akma süresinin kısaltılması gereklidir. A.G. devre kesicileri, korunacak cihazın $I^2.t$ değerinin altında devreyi açarak güvenli bir koruma sağlarlar (Şekil-1).

Aşırı Akım Salıcıları ikiye ayrılırlar:

1. Aşırı yük şartlarında açan salıcılar,
2. Kısa devre şartlarında açan salıcılar.

Aşırı Yük Şartlarında Açılan Salıcılar: Devreden çekilen akımın kesicinin anma akım değerini aştiği durumlarda çalışan salıcılardır. Ters zaman gecikmeli olarak çalışırlar. Akımın değeri arttıkça açma süresi küçülür.

Kısa Devre Şartlarında Açılan Salıcılar:

Kısa devre akımının salıcının ayar değerini aştığı durumda devreyi çok kısa bir sürede ani olarak açtıran salıcılardır.

Düşük Gerilim Salıcıları: Elektrik devrelerinde gerilimin belli bir değerin altına düşmesi veya üç fazlı devrelerde fazlardan birinin kesilmesi cihazların arızalanmasına neden olabilir. Örneğin, üç fazlı motorun fazlarından birinin kesilmesiyle diğer fazlar aşırı yüklenerek ve motor arızalanacaktır. İstenildiğinde kesiciye düşük gerilim bobini takılarak bu gibi arızaların oluşması önlenemektedir. Düşük gerilim bobini genellikle iki fazdan beslendiği için diğer fazın kontrolü bir kontaktör kullanılarak yapılır (Şekil-2).

Şönt Salıcıları: Devre kesiciye uzaktan açtırmak için kullanılan. Bir şönt salıcısına, bir gerilim uygulandığında besleme geriliminin %70'i ile %110'u arasında açtırma yapabilmelidir.

DEVRE KESİCİ ÇEŞİTLERİ:

A.G. devre kesiciler aşırı akım salıcı cinsine göre iki değişik türde üretilir. Bunlar, termik-manyetik ve elektronik devre kesicilerdir.

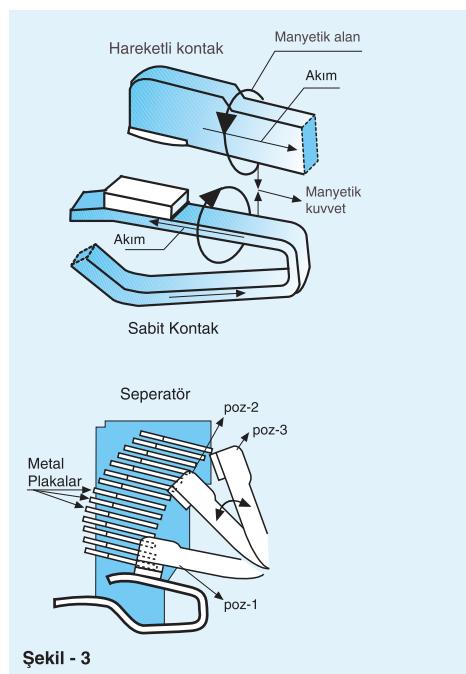
Termik - Manyetik Devre Kesiciler:

Termik koruma işlevi, $(1,1-3) \times In$: (Aşırı yük şartlarında koruma için)

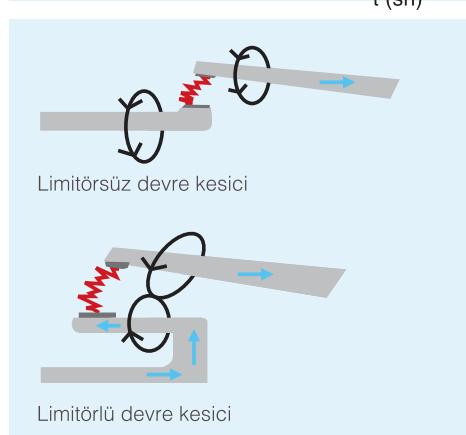
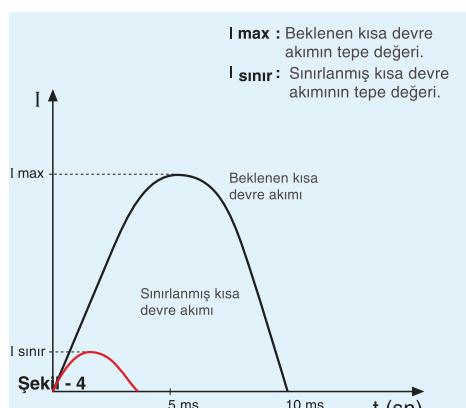
Termik korumayı sağlayan bimetal, sıcaklık karşısında uzama kat sayıları farklı iki metalin birleşmesiyle oluşur. Bimetal ısındığında uzaması daha az olan metale doğru büükülür. Böylece kesici mekanizmasının açılmasına yardımcı olan bir tırnağı kurtarak kesiciyi devre dışı bırakır. Bimetallin büükülme hızı, kesicinin içinden geçen akımın büyüklüğü ile doğru orantılıdır. Zira akımın artması sıcaklığın artması demektir. Bu şekilde anma akımının üstündeki yük akımlarında, kesicinin aşırı akım koruma işlevi bimetal sayesinde gerçekleştirilir.

Manyetik koruma işlevi, $>3 \times In$: (Kısa devre şartlarında koruma için) Kesicinin bir başka görevi de bağlı bulunduğu devreyi kısa devrelere karşı korumasıdır. Kısa devre; fazların birbiri ile teması veya faz-toprak teması sonucunda meydana gelebilir. Kısa devre durumunda kablolardan çok yüksek bir akım geçeceğinden, sistemin enerjisinin termik korumaya göre çok daha kısa sürede kesilmesi gerekmektedir. Kesici, bağlı bulunduğu yükü korumak için anında açma yapmalıdır. Bu görevi gören kısım, kısa devre akımının meydana getirdiği manyetik alanın oluşturduğu mıknatışlanma ile çalışan mekanik bir açtırma düzeneğidir

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Şekil - 3

Limitörlü ve limitörsüz devre kesicilerin arasındaki tek fark sabit kontaktların konstrüksyonundadır. Limitörlü devre kesicilerin sabit kontaktları akım yönünü ters çevirip ters manyetik kuvvet oluşturarak hareketli kontağı itecek yapıdadır.

Elektronik Aşırı Akım Salıcı Devre Kesiciler:

Elektronik devre kesicileri, termik-manyetik kesicilerden ayıran özellik, aşırı akım salıcılarının elektronik devre ile kontrol edilmesidir. Elektronik kontrol mikroişlemci vasıtıyla yapılmaktadır. Elektronik devrenin dizaynını esnasında, işletmede karşılaşılabilen en kötü ihtimaller göz önünde tutulmuştur. Yüksek kısa devre akımlarında, elektronik devre çalıştırılmadan direkt açma sağlanmıştır. Böylece elektronik devrede olabilecek arıza ihtiyalini ortadan kaldırılmıştır. Federal elektronik devre kesiciler, istek üzerine RS-232 protokolü ile bilgisayara bağlanabilir. Böylece;

- Akım kaydedici cihazların yerine bilgisayarın hafızası kullanılabılır.
- Çekilen akımın, çeşitli zaman aralıklarındaki (gece-gündüz) maksimum, minimum, ortalama, vb. değerleri alınabilir.
- İstatistikli bilgilere anında ulaşılabilir.
- Aşırı akım oluşumunda kesicinin açma süresi ayarlanabilir.
- Bilgisayardan kesicinin anma akımı ve ani açma akımı hassas olarak değiştirilebilir.
- Harici açma kumandası verilebilir.

Elektronik devre kesicilerin anma ve ani açma akımı ayar sahaları çok genişdir. Bu özellik kesiciye geniş kullanım imkanı sağlar. Ayrıca elektronik devre kesiciler ortam sıcaklıklarından etkilenmezler.

Limitörlü devre kesicinin çalışma prensibi:

Kesici kol ile açılıp kapatılırken hareketli kontak ON pozisyonunda, poz-1 de OFF pozisyonunda ise poz-3'de durmaktadır (Şekil - 3). Limitör özelliği olmayan bir kesici, devrede herhangi bir kısa devre meydana geldiğinde oluşan kısa devre akımı, salıcılar sayesinde kesici mekanizmasını harekete geçirerek kesiciyi açtırır ve kesici kolu da trip pozisyonuna gelir. Açma süresi 10-20 ms arasında değişir. Federal limitörlü kesicilerde ise bu anlatılanlara ilave olarak; kısa devrenin oluşturduğu zit manyetik alan, hareketli kontağı poz-1'den poz-2'ye getirir ve kontak bu pozisyonda kalır. Yani kontak kendiliğinden tekrar ON pozisyonuna gelmez. Hareketli kontağın açılmasına başlaması kısa devrenin daha birinci milisaniyesinde başlar. Kontağın poz-2'ye gelmesi ilk iki milisaniyede, arkin komple kesilmesi ise en fazla 3-5 milisaniyede biter. Kısa devrenin başlamasıyla aynı anda harekete geçen manyetik salıcılar ise; kesici mekanizmasını OFF pozisyonuna, mekanizma ise; poz-2'ye gelmiş hareketli kontağı poz-3'e getirir ve kesici kolu trip pozisyonunda kalır. Hareketli kontağı poz-1'den poz-2'ye getiren akım, beklenen kısa devre akımından çok düşük bir akımdır. Sınırlandırılmış akım, beklenen akımın sekiz hatta onda

biri mertebesindedir. (Şekil- 4) Beklenen kısa devre akımı, limitörlü devre kesici olmasaydı devreden çok kısa bir sürede olsa akacaktır.

Federal limitörlü devre kesicinin avantajları:

- Kesici tipine göre akımı %90 oranına kadar sınırlayarak trafoları, kabloları ve devredeki diğer cihazları korurlar.
- Meydana gelen patlama ve arklar çok düşük seviyede kaldığı için hayatı emniyet ve pano içindeki diğer cihazların zarar görmemesi garanti altına alınır.

DEVRE KESİCİLERİN PARÇALARI

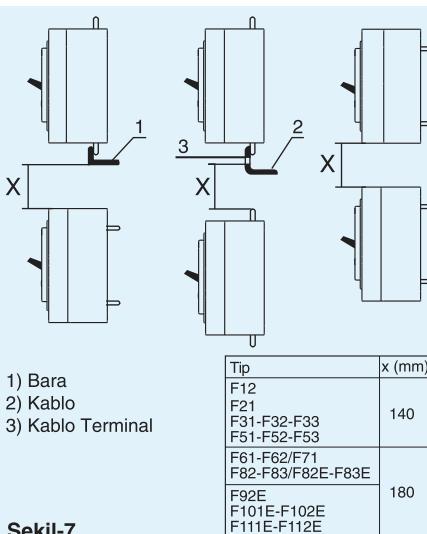
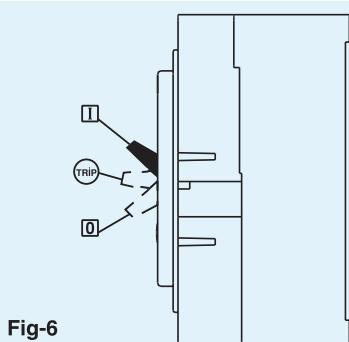
Gövde ve Kapak: Gövde ve kapak malzemesi olarak, EN 60512-20-2 standardına göre cam elyaflı polyester reçinesi kullanılmıştır. Literatürde BMC (Bulk Moulding Compound) olarak adlandırılan bu malzeme, günümüzde elektriksel ve mekaniki değerlerinin yüksek olması nedeniyle tercih edilmekte, 160°C'lik sıcaklıkta sürekli olarak dayanıbmaktadır. BMC malzeme IEC 695-2-1'e göre 960°C sıcaklığındaki kızgın tel deşirildiğinde alev almamaktadır.

Bimetal: Bimetal, ısı karşısında uzama katsayıları farklı iki plaka halindeki metalin birleştirilmesiyle oluşan bir malzemedendir. Kesici içinden geçen akım bimetallidir. Bu ısının etkisiyle bimetal diğerine göre daha az uzayan plaka üzerine doğru eğilir. Kesici içinden geçen akım arttıkça oluşan ısında arttığı için bimetal daha fazla ısınır ve daha çok eğilir. Böylece açtırma mekanizmasına kumanda ederek kesicinin açmasını sağlar.

Kontaklar: Kesicilerde, kesilen ve taşınan akım değerleri ile konstrüksiyon göz önüne alınarak kontak alaşımı belirlenir. Kesicilerde genellikle gümüş, grafit, nikel, wolfram alaşımı kontaklar kullanılır. Daha yumuşak yapıda olan gümüş - grafit alaşımlarından yapılmış kontaklar sabit (alt) kontaklarda, daha sert olan gümüş - wolframlı kontaklar ise hareketli (üst) kontaklarda kullanılır. Hareketli kontaklara bombeli bir yapı verilmiştir. Bu sayede her açma - kapama bombeli ve sert alaşımı kontaklar, yumuşak sabit kontaklar üzerinde yer yapar. Böylece en düşük geçiş direnci sağlanır. Kontak temas dirençlerinin düşük olması için hareketli kontağın sabit kontağa çok iyi temas etmesi gereklidir. Ancak gereğinden fazla kontak baskı kuvveti, kontakların daha kısa sürede tahrif olmasına sebep olur. Kontak alaşımı, sağlam bir açma kapama için büyük önem arz eder.

Ark Söndürme Hücresi (Seperatör): Seperatörler, enerji altında çalışan kesicinin açılması esnasında oluşan arkı

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

söndürmek için kullanılır. Hareketli kontak, sabit kontaktan ayrılrken kontaklar arasında bir süre daha akım akmeye devam eder ve bunu arkası verilir. Bu oluşan arka çok kısa bir sürede söndürülmesi gereklidir.

Arka söndürülmesi:

Arka etrafında oluşan manyetik alandan dolayı ark seperatörlerde doğru itilir. Böylece arka boyu uzayarak incelir ve seperatör plakaları arasında bölünerek kopar (Şekil-5). Seperatörlerin yan duvarlarında kullanılan malzemenin özelliğinden dolayı arka oluşturduğu yüksek sıcaklık neticesinde bir gaz çıkar. Bu çıkan gazın da arka söndürülmesinde önemli bir etkisi vardır.

Devre Kesicinin Kullanım şekli:

Kesicinin konumunu gösteren 3 durum mevcuttur. Bu durumlar Şekil-6'da gösterilmiştir.

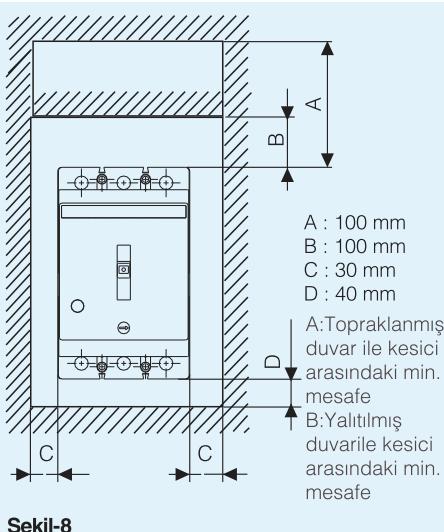
ON/I Konumu: Kesicinin kontaklarının kapalı olduğunu gösterir. Bu durumda kesici kolu en üst pozisyonadır.

TRIP Konumu: Kesicinin herhangi bir arızadan (aşırı yük veya kısa devre gibi) dolayı açtığını gösterir. Bu durumda kesici kolu ON ile OFF konumları arasında orta pozisyonadır. Trip pozisyonundaki kesiciyi ON pozisyonuna almak için; kesici kolunu, OFF yazısı istikameti aşağıya doğru bastırınız. Kesici "klik" sesi ile beraber kurulacaktır. Daha sonra kesiciyi kapatmak için kolu ON istikametine doğru kaldırınız.

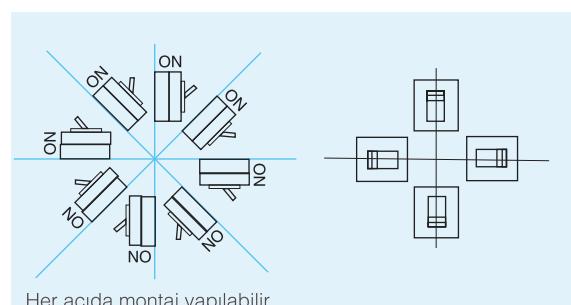
OFF/0 Konumu: Kesicinin kontaklarının açık olduğunu gösterir. Bu durumda kesici kolu en alt pozisyonadır.

Montaj: Montaj esnasında dikkat edilecek hususlar aşağıda sıralanmıştır.

- Kesicinin monte edileceği yer; tozsuz ve rutubetsiz olmalıdır.
- Kesici aşıındırıcı gaz ve buharla maruz kalmayıacak şekilde monte edilmelidir.
- Ortam tozlu ve rutubetli ise kesici mutlaka uygun koruma derecesine sahip bir muhafaza içerisinde monte edilmelidir.
- Kesici işletmede iken titreşim ve ani darbelere maruz kalmamalıdır.

- Alt alta monte edilen iki kesici arasındaki minimum mesafeler Şekil-7'deki gibi olmalıdır.
- Topraklanmış veya yalıtılmış duvar ile kesici arasındaki minimum mesafeler Şekil-8'deki gibi olmalıdır.
- Bağlantı klemenslerinin takılma şekli (F31 ve F51 tip şalterler için) önden veya arkadan bağlantıya göre değişmektektir. Gerek duyulduğunda bağlı klemensi yerinden sökülp ters çevrilerek bağlanabilir.
- Ölçü cihazlarının kablo bağlantıları baralardan yapılmalı, kesicinin terminalerinden bağlantı yapılmamalıdır. (Kablo pabucu ile yapılacak bağlantılar için fabrikadan uzatma baralarını isteyiniz.)
- Çok telli kabloların kesici klemensine olan bağlantılarında uç yüksüğü kullanılmalı, kablo uçlarına lehimleme yapılmalıdır.
- Bakır baralar ile kesiciye bağlantı yapılması durumunda atlama riskini en aza indirmek için baralar boyanmalı, baralardaki sıvı uçlar yuvarlatılmalıdır.
- Kesici gövdesinde bulunan iki bara arasındaki oluşa faz perdelerinin mutlaka yerleştirilmesi gereklidir.
- Topraklamalar, yönetmeliklere uygun olarak yapılmalıdır.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

TERMİK - MANYETİK DEVRE KESİCİLERİ

TİP		F01	F02	F12/N	F12R (ELCB)	F21	F31/N	F32/N	F33/N
Anma Akımı - In	A	16 - 250		16 - 160	40 - 160	16-160		16-250	
Kutup Sayısı ^①		1		3 / 4	4	3		3 / 4	
Anma Yalitim Gerilimi - Ui (50-60 Hz)	V	800		800	800	800		800	
Anma Darbe Dayanım Gerilimi - Uimp	kV	8		8	8	8		8	
Test Voltage - AC 50-60 Hz (1 Dakika)	V	3000		3000	3000	3000		3000	
En Büyük Beyan	50-60 Hz 50-60 Hz Kısa Devre Kesme Kapasitesi (Icu) ^②	220/240 V 380/415 V 440 V 500 V 690 V DC (2 Kutuplu) ^③ 250 V DC (3 Kutuplu) ^④ 500 V	KA KA KA KA KA KA KA	35 65 12 14 -- -- -- -- -- -- -- -- -- --	21 25 35 15 18 25 12 14 20 7 9 12 5 6 8 8 10 15 8 10 15	35 25 20 12 8 -- --	50 25 20 12 8 15 15	65 85 100 35 50 70 25 32 40 18 22 25 12 13 14 20 20 20 20 20 20	
Beyan İşletme Kısa Devre Kesme Kapasitesi - Ics ^⑤		%100Icu		%75Icu	%75Icu	%100Icu ^⑥	%75Icu	%100Icu	%100Icu
Kategori (IEC/EN 60947-2)		A		A	A	A	A	A	
Trip Mekanizması & Koruma Karakteristikleri	Termik Manyetik	Termik Sabit	In		□	□	□	□	□
		Termik Ayarlanabilir	--	(0,8-1)In		(0,8-1)In	16-125A: (0,7-1)In 160A: (0,8-1)In		(0,7-1)In
		Manyetik Sabit	16-25A: 300A 32-63A: 10In 80A: 12In 100A: 10In 80-250A: 8In	16-63A: 600A 80-160A: 8In, 10In ^⑦	16-63A: 600A 80-160A: 8In	16-20A: 200A 25-160A: 8In, 10In ^⑧ 40-160A: 3In ^⑨	16-25A: 300A 32-63A: 10In 80A: 12In, 100A: 10In 125-250A: 8In, 10In ^⑩ 160-250A: 3In ^⑪		
		Manyetik Ayarlanabilir	--	--	--	--	--	--	□ 80-250A: (5-10)In ^⑫
	Elektronik	Uzun Zaman Gecikmesi	--	--	--	--	--	--	
		Kısa Zaman Gecikmesi	--	--	--	--	--	--	
		Ani Kesme	--	--	--	--	--	--	
		Toprak Hatası	--	--	--	--	--	--	
Hata Akım Eşiği	mA	--	--		30-100-300		--	--	
Hata Akım Zaman Gecikmesi	ms	--	--		50-150-300		--	--	
Akım Sinirlaması		E	E	E	E	E	E	E	
Mekanik Ömür	Op.	15000		15000	15000	15000	15000	15000	15000
Elektriksel Ömür	Op.	3000		5000	3000	3000	3000	3000	5000
Ağırlık	kg	0,85		1 / 1,5	1,7	1,7	1,7	2,3 / 3,1	
Min-Maks. Bağlantı Bölümleri	Pano Tipi Terminal	2,5-95 mm ²	16-100A: 2,5-50 mm ² 125-160A: 2,5-70 mm ²	16-100A: 2,5-50 mm ² 125-160A: 2,5-70 mm ²	16-100A: 2,5-50 mm ² 125-160A: 2,5-70 mm ²	16-100A: 2,5-50 mm ² 125-160A: 2,5-70 mm ²	16-100A: 2,5-50 mm ² 125-160A: 2,5-70 mm ² 200-250A: 6-120 mm ²		
	Kablo Pabucu	□ 10-50 mm ²	□ 10-50 mm ²	□ 10-50 mm ²	□ 10-50 mm ²	□ 10-50 mm ²	--	25-95 mm ²	
	Bara	□ 10-18 mm	□ 8-20 mm	□ 8-20 mm	□ 8-20 mm	□ 8-20 mm	--	10-24 mm	
Min. Maks. Sıkma Torku		7-10 Nm		4-6 Nm		4-6 Nm	4-6 Nm		16-160A: 4-6 Nm 200-250A: 7-10 Nm
Düşük Gerilim Bobini		--	--	□		□		□	
Açtırma Bobini		--	□	■		□		□	
Yardımcı Kontak Bloğu		--	□	□		□		□	
Motor Kumanda Mekanizması		--	--	--		--		□	
Uzatmalı Döner Kurma Kolu		--	--	--		--		□	
Anahtarlı Kilit Mekanizması		--	□	--		--	□	□	
Uzatma Barası		□	□	□		□	□	□	
Terminal Koruyucu Kapak		--	□	□		□	□	□	
Trip Kontağı		--	□	□		□	□	□	
Enversör (Mekanik) Kilit		--	--	--		--	--	□	
Faz Perdesi		--	■	■		■	■	■	
Uzatma Kolu		--	--	--		--	--	--	
Ölçüler		a mm b mm c mm d mm	40 169 90 109	90 / 120 130 / 157 71 92	120 157 71 92	90 156 66 93	106/140 165/204 91 126		

■ : Standart □ : Talep üzerine

① Icu: O-t-CO testi (O: Kesme manevrası, t: Bekleme süresi, CO: Kapama manevrası)

② Ics: O-t-CO-t-CO testi (O: Kesme manevrası, t: Bekleme süresi, CO: Kapama manevrası)

③ Motor devre koruma tipi (talep üzerine)

④ Jeneratör devre koruma tipi (talep üzerine)

⑤ 3 kutup kesici kullanılabilir

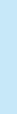
⑥ N'll modeller 4 kutupludur

⑦ F12N: %75Icu

⑧ Devre kesicisinin iki kutbu seri bağlanmış durum için.

⑨ 300A ve 400A için: 3 kutup 121,5; 4 kutup 156,5'dir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

									
F31R (ELCB)	F51/N	F52/N	F53/N	F61	F62	F71	F72	F82/N	F83/N
80-250		125-400		300-400		300-800		300-800	
4		3 / 4		3		3		3 / 4	
800		800		800		800		800	
8		8		8		8		8	
3000		3000		3000		3000		3000	
65	65	85	100	50	65	52	70	75	100
35	35	50	70	25	35	35	50	50	70
25	25	35	50	20	25	30	40	40	50
18	20	25	40	12	18	25	35	30	42
12	14	16	18	8	12	20	25	20	25
20	20	20	20	15	20	20	20	20	20
20	20	20	20	15	20	20	20	20	20
%100lcu	%100lcu	%100lcu	%75lcu	%100lcu	%75lcu	%100lcu	%75lcu	%100lcu	%75lcu
A		A		A		A		A	
□		□		□		□		□	
(0,7-1)In		(0,7-1)In		(0,7-1)In		(0,7-1)In		300-630A: (0,7-1)In 800A: (0,6-1)In	
80A: 12In 100A: 10In 125-250A: 8In		□		□		□		□	
--	125: (6-12)In, 160-300A: (5-10)In 320-400A: (4-8)In 320-400A: (5-10)In ^③			(5-10)In		(5-10)In		300-630A: (5-8)In 800A: (4-6)In	
--	--		--	--		--		--	
--	--		--	--		--		--	
--	--		--	--		--		--	
--	--		--	--		--		--	
300-500-1000-1500	--		--	--		--		--	
50-150-300	--		--	--		--		--	
E	E		E	--		--		E	
15000	15000		15000			15000		15000	
3000	3000		3000			3000		3000	
3,3	5 / 6,5		5,8			8		10 / 15	
□2,5-120 mm ²	□ 125-250: 25-120 mm ²		□ 120-240 mm ²			--		--	
25-95 mm ²	125-250A: 25-95 mm ² 300-400: 120-240 mm ²		95-120 mm ²		120-240 mm ²		120-240 mm ²		
10-24 mm	125-250A: 10-24 mm 300-400A: 20-35 mm		20-30 mm		20-50 mm		20-50 mm		
7-10 Nm	19-25		19-25		30-40		30-40		
--	□		□		□		□	□	
□	□		□		□		□	□	
--	□		□		□		□	□	
--	--		--		□		□	□	
--	□		--		□		□	□	
□	□		□		□		□	□	
□	□		□		□		□	□	
□	□		□		□		□	□	
--	--		--		□		□	□	
■	■		■		■		■	■	
--	--		--		■		■	■	
140	105 / 140 ^⑨		140		210		210 / 280		
204	255		257		270		280		
91	105		103		111		111		
126	145		156		159		159		

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

ELEKTRONİK DEVRE KESİCİLERİ

Federal elektronik devre kesicilerde kısa devre akımlarına karşı ek bir koruma olarak, elektronik açtırma ünitesinden hariç her bir fazda ayrıca kısa devre akımının manyetik alanıyla çalışan mekanik açtırma düzeneği konulmuştur. Böylece kısa devre gibi aşırı akımlarda mekanik açtırma ünitesi açılırken, elektronik kartın arızalanma durumunda açtırmama riski ortadan kaldırılmıştır. Bu ise Federal devre kesicilerin büyük bir avantajıdır.

TİP	F82E/N	F83E/N	F91E/N	F92E/N	F101E	F102E	F111E	F112E
Anma Akımı - In	300 - 800		800 - 1250		1000 - 1600		1250 - 2500	
Kutup Sayısı ^①	3 / 4		3 / 4		3		3	
Anma Yalitim Gerilimi - Ui (50-60 Hz)	800		800		800		800	
Anma Darbe Dayanım Gerilimi - Uimp	8		8		8		8	
Test Gerilimi - AC 50-60 Hz (1 dakika)	V	3000		3000		3000		3000
En Büyük Beyan	50-60 Hz 50-60 Hz 50-60 Hz 50-60 Hz 50-60 Hz DC (2 Kutuplu) ^② DC (3 Kutuplu) ^③	220/240 V 380/415 V 440 V 500 V 690 V 250 V 500 V	kA kA kA kA kA kA kA	75 50 40 30 20 -- --	100 70 50 42 25 -- --	80 65 45 35 25 -- --	80 50 40 35 20 -- --	100 70 50 45 25 -- --
Beyan İşletme Kısa Devre Kesme Kapasitesi- Ics ^④	%100lcu	%75lcu	%50lcu	%50lcu	%100lcu	%50lcu	%100lcu	%50lcu
Beyan Kisa Süreli Dayanım Akımı - Icw - 380 / 415 V	12In	12In	12In	12In	12In	12In	12In	12In
Kategori (IEC/EN 60947-2)	A/B		A/B		A/B		A/B	
Trip Mekanizması & Koruma Karakteristikleri	Termik Manyetik	Termik Sabit	--	--	--	--	--	--
		Termik Ayarlanabilir	--	--	--	--	--	--
		Manyetik Sabit	--	--	--	--	--	--
	Elektronik	Manyetik Ayarlanabilir	--	--	--	--	--	--
Hata Akım Eşiği	mA	--	--	--	--	--	--	--
Hata Akım Zaman Gecikmesi	ms	--	--	--	--	--	--	--
Akım Sınırılması		E	--	E		E		E
Mekanik Ömür	Op.	15000		10000		10000		10000
Elektriksel Ömür	Op.	3000		3000		3000		3000
Ağırlık	kg	10 / 15		18 / 37		27		54
	Pano Tipi Terminal	--	--	--	--	--	--	--
Min-Maks. Bağlantı Bölümleri	Kablo Pabucu	120-240 mm ²		120-400 mm ²		120-400 mm ²		120-400 mm ²
	Bara	20-50 mm		30-50 mm bar		30-50 mm bar		60-80 mm bar
Min. Maks. Sikma Torku		30-40		35-50		35-50		35-50
Düşük Gerilim Bobini		☐		☐		☐		☐
Uzaktan Açtırma Bobini		☐		☐		☐		☐
Yardımcı Kontak Bloğu		☐		☐		☐		☐
Motor Kumanda Mekanizması		☐		☐		☐		☐
Uzatmalı Döner Kurma Kolu		☐		☐		--		--
Anahtarlı Kilit Mekanizması		☐		☐		☒		☒
Uzatma Barası		☐		☒		☒		☒
Terminal Koruyucu Kapak		☐		☐		☐		☐
Trip Kontağı		☐		☐		☐		☐
Enversör (Mekanik) Kilit		☐		☐		☐		☐
Faz Perdesi		☒		☒		☒		☒
Uzatma Kolu		☒		☒		☒		☒
Ölçüler		a mm b mm c mm d mm	210 / 280 280 111 162	210 / 280 370 124 180	210 370 155 203		392 412 250 320	

■ : Standart   □ : Talep üzerine

① Icu: O-t-CO testi (O: Kesme manevrası, t: Bekleme süresi, CO: Kapama manevrası)

② Ics: O-t-CO-t-CO testi (O: Kesme manevrası, t: Bekleme süresi, CO: Kapama manevrası)

③ N'li modeller 4 kutuplidir

④ Devre kesicinin iki kutbu seri bağlanmış durum için.

*Elektronik devre kesiciler standart olarak ayarlanabilir aşırı yük ve ayarlanabilir ani kısa devre korumaları olarak üretilmektedir. Müşteri talebine göre ayarlanabilir aşırı yük gecikmesi, ayarlanabilir kısa devre koruması ve kısa devre zaman gecikmesi de eklenebilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

KAÇAK AKIM KORUMALI DEVRE KESİCİLERİ (ELCB):

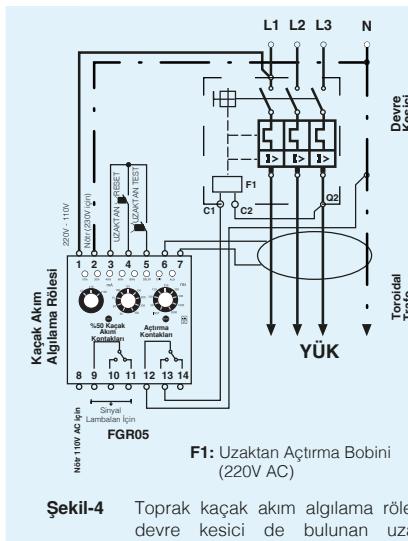
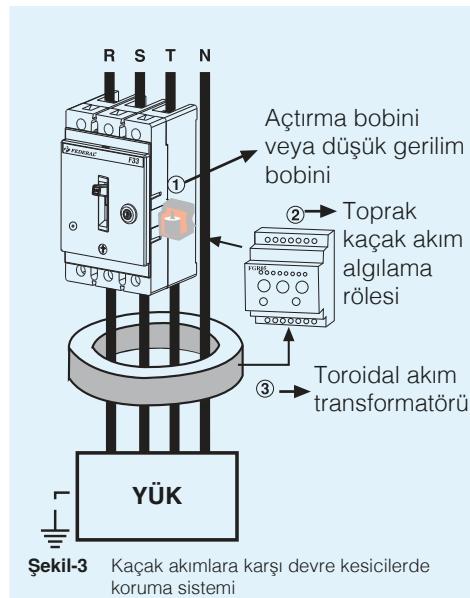
Alçak gerilim devrelerinde oluşabilecek toprak kaçak akımlarına karşı, kaçak akım algılama rölesi ve toroidal trafo kombinasyonu ile algılanıp açtırma bobini veya düşük gerilim bobini montajlı devre kesicilere kumanda edilerek koruma sağlanabileceği gibi kaçak akım korumalı tip kompakt devre kesiciler ile de koruma sağlanabilir.

Federal kaçak akım korumalı şalterler 40A den 250A e kadar üretilmektedir. Toroidal trafo, algılama rölesi ve açtırma bobini bu devre kesicilerin içine yerleştirilmiştir. Dışarıdan hiçbir aksesuar bağlantısına gerek olmadan sadece giriş ve çıkış terminalleri bağlanarak montajı yapılabilir. Kaçak akım korumasında seccilik için kaçak akım eşigi ve kaçak akım açma zaman gecikmesi kullanıcı tarafından ayarlanabilir. Trip test butonundan ayrı olarak kaçak akım koruma fonksiyonunun testi için bir test butonu vardır. Bu sayede kaçak akım koruma fonksiyonu ayrıca test edilebilir. Kaçak akım korumalı tip kompakt devre kesiciler diğer kompakt devre kesicilerimiz gibi üstün termik-manyetik koruma özelliklerine sahiptirler.

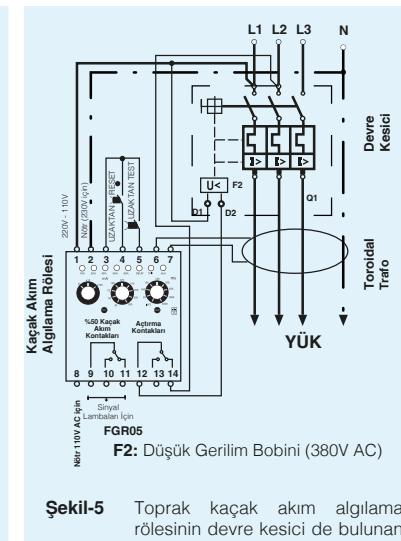
Tip	I_n (A)	Kaçak Akım Eşigi (mA)	Termik Ayar Sahası (A) (40°C)	Zaman Gecikmesi (ms)	Kısa Devre Kes. Kap. (kA) (380V'da)	Manyetik Açma Akımı (A)	
				Icu	Ics		
F12R Serisi	40	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	600
	50	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	600
	63	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	600
	80	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	640
	100	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	800
	125	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	1000
	160	30-100-300	(0.8-1)xln	50-150-300	25	20	1280
F31R Serisi	80	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	800
	100	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	800
	125	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	1000
	160	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	1280
	200	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	1600
	225	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	1800
	250	300-500-1000-1500	(0.7-1)xln	50-150-300	35	35	2000

Devre Kesiciler ile Toprak Kaçak Akımlarına Karşı Koruma Sistemi:

Elektrik devrelerinde oluşabilecek toprak kaçak akımlarının çok küçük değerleri dahil ($> 30\text{ mA}$) can güvenliği ve yangın açısından oldukça tehlikelidir. Bu küçük toprak kaçak akımlarını, normal kesiciler hissedemediğinden toprak kaçaklarına karşı ek bir koruma yapılmaktadır. Elektronik kesicilere toprak kaçak koruma sistemi, dışarıdan ek bir düzenek olmaksızın ilave edilebilmektedir. Bu sistem ile ($0,1-1$)xln hassasiyetinde bir koruma yapılmaktadır. Elektronik olmayan kesicilerde ve yukarıda belirtilen değerden daha düşük kaçak akımlara karşı koruma ihtiyacı duyulan elektronik kesicilerde, toprak kaçaklarına karşı koruma; toroidal trafo ve kaçak akım algılama röleleri kombinasyonu ile yapılmaktadır.

Şekil-4 Toprak kaçak akım algılama rölesinin devre kesici de bulunan uzaktan açtırma bobini ile kullanımı.

Şekil-5 Toprak kaçak akım algılama rölesinin devre kesici de bulunan düşük gerilim bobini ile kullanımı.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

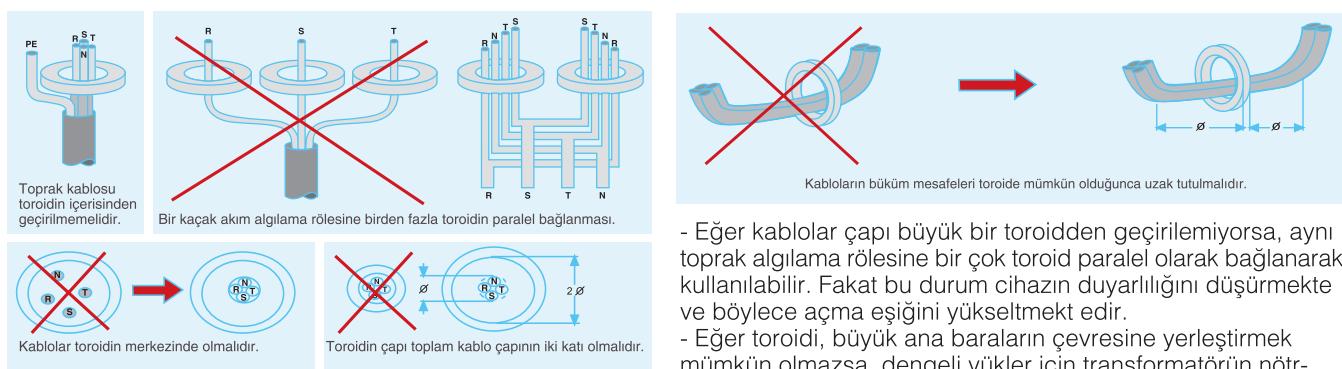
Fakat bu sistemde devre kesicinin toprak kaçak akımlarında açılması için, kesiciye önceden uzaktan açtırma bobini veya düşük gerilim bobini aksesuarlarından birinin takılmış olması gerekmektedir (şekil-9). Kaçak akım algılama rölesinin hata akımı, koruma çeşidine ve ayrıca diğer algılama röleleri arasında seçiciliği sağlayacak şekilde uygun değerlerde ayarlanmalıdır. Standardlara göre hayat korumada bu değer 30 mA, yangın korumada ise (300-500) mA olarak belirlenmiştir.

Montaj:

Toroidal trafoyun içerisindeki tüm fazlar ve varsa nötr kablosu geçirilir. Toprak kablosu kesinlikle toroidin içerisinde geçirilmemelidir. Toroidin sekonder kabloları toprak kaçak algılama rölesinin (Z1-Z2) terminallerine bağlanır ve rölenin enerji giriş terminallerine rölenin üzerinde yazan uygun gerilim verilir. Devre kesicisinin toprak hatasından dolayı açması için mutlaka kesiciye uzaktan açtırma bobini veya düşük gerilim bobinlerinden birisinin takılmış olması gerekmektedir, şayet devre kesiciye uzaktan açtırma bobini takılmışsa, açtırma bobinine gelen enerji toprak kaçak algılama bobininin normalde açık kontağı üzerinden yapılmalıdır (Şekil-10). Eğer devre kesiciye düşük gerilim bobini takılmışsa, düşük gerilim bobinine gelen enerji kesicisinin üst tarafından ve toprak kaçak algılama rölesinin normalde kapalı kontağı üzerinden yapılmalıdır (Şekil-11).

Montajda dikkat edilecek hususlar:

- Kablolalar mümkün olduğunda toroidal trafonun merkezinden geçirilmelidir.
  - En uygun caplı toroidler kullanılmalıdır. Gerekenden daha büyük caplı toroid kullanılması duvarılılığı düşürür.

Toprak Kacak Akım Algılama Bölgesi:

Toprak kaçak akım algılama rölesi (FGR)

Toroidal trafodan gelen işarete göre sistemde bir kaçak akım algılandığında devre kesici içine yerleştirilmiş açtırma bobini veya düşük gerilim bobinine kumanda ederek devre kesicinin açmasını temin eder. Rölenin çalışacağı kaçak akım değeri ve süresi röle üzerinden ayar edilebilir.

Tip	FGR05	
Kaçak akım ayarı	0,03-30A	
Sipariş kodu	8AT-N0000-0500	
Açma zaman ayarı	0,05-3sn	
Besleme	110V / 220-240V AC (50/60 Hz)	
Çıkış rölesi	3A, 250 V AC	
Reset	Manuel / Elektriksel (Uzaktan)	
Akım toleransı	(0,5-1)-Δn	
Zaman toleransı	± %15	
Zaman karakteristliği	Sabit	
Sıcaklık	Depolama	-30 / 70°C
	Çalışma	-20 / 60°C
Nem	%40-85 RH Sıvılaşma olmadan	
Montaj	Pano / 35 mm DIN - RAY	

Toroidal Trafo:

Toroidal trafo

Toprak kaçak akım algılama rölesi ve toroidal trafo küçük toprak kaçaklarının dahi algılanıp devre kesicisinin actirilebilmesi için devre kesicilerle birlikte kullanılır.

Toroidal Trafo Çapı (mm) Ø	Şalter çıkışı kablo ise	Şalter çıkışı bara ise	Sipariş Kodu
60 mm	F12-F31-F32-F33	F12	8AT-R0000-0060
110 mm	F51-F52-F53	F31-F32-F33-F51-F52-F53	8AT-R0000-0110
160 mm	F71-F82-F83-F82E-F83E	F61-F62	8AT-R0000-0160
210 mm		F71-F82-F83-F82E-F83E-F91E-F92E-F101E-F102E	8AT-R0000-0220

F111E-F112E-F121E-F123E-F131E-F133E-F141E-F143E-F151E-F152E-F153E için kablolar,
çapı büyük bir toroidden geçilemiyorsa, aynı toprak algılama rölesine bir çok toroid paralel olarak bağlanarak kullanılabilir.
Asağıda örnek bağılantı seması verilmiştir. Fakat bu durum cihazın duvarlılığını dışsürmekte ve böylece acma esini yükseltmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Şehir Şebekeleri Koruma Kesicileri: Şehir şebekelerinde büyük güçlü motorlar, demerajla kalkan yükler bulunmaz ve ayrıca hat boyları da oldukça uzundur. Hatların sonunda oluşabilecek kısa devre akımlarında A.G. devre kesicisinin açılması gereklidir. Bu nedeneden dolayı şehir şebekelerinde kullanılan devre kesicilerin manyetik ayarlarının (4 - 8)xln arasında olması gereklidir.

Şehir Şebekesi Koruma İçin Termik-Manyetik Devre Kesiciler (Standart Tip):

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	TİP				
16-63	(0,8-1)In	16-63A: 600A	F12 / 15 kA	F12 / 18 kA	F12 / 25 kA		
80-160		80-160A: 8In					
16-125	(0,7-1) In	16-20A: 200A	F21 / 25 kA				
160		25-160A: 8In					
16-250	(0,7-1) In	16-25A: 300A 32-63A, 100A: 10In 80A: 12In 125-250A: 8In 80-250A: (5-10)In	F31 / 35 kA	F32 / 50 kA	F33 / 70 kA		
125-400		125: (6-12)In, 160-300A: (5-10)In 320-400A: (4-8)In					
300-400	(0,7-1) In	(5-10) In	F61 / 25 kA	F62 / 35 kA			
300-800	(0,7-1) In	(5-10) In	F71 / 35 kA	F72 / 50 kA			
300-630	(0,7-1) In	(5-8) In	F82 / 50 kA	F83 / 70 kA			
800	(0,6-1) In	(4-6) In					

Jeneratör Devreleri Koruma Kesicileri: Jeneratörlerde oluşabilecek kısa devre akımı çok düşük değerlerde olduğundan, jeneratörlerin korunması için kullanılacak devre kesicisinin manyetik ayarlarının (3 - 5)xln arasında olması gereklidir.

Jeneratör Koruma İçin Termik-Manyetik Devre Kesiciler:

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip		
40-125	(0,7-1) In	40-160A: 3In	F21 / 25kA		
160					
160-250	(0,7-1) In	3In	F31 / 35 kA	F32 / 50 kA	F31 / 70 kA

Elektronik Devre Kesiciler:

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip		
300-800	(0,4-1)In	(2-10)I1	F82E / 50 kA	F83E / 70 kA	
800-1250	(0,4-1)In	(2-10)I1	F91E / 50 kA	F92E / 65 kA	
1000-1600	(0,4-1)In	(2-10)I1	F101E / 50 kA	F102E / 70 kA	
1250-2500	(0,4-1)In	(2-10)I1	F111E / 50 kA	F112E / 70 kA	

Kısa devre açma akımının gecikme zamanı (istenildiğinde) t_d : 100-150-200-250-300-350-400 ms. olarak ayarlanabilir.

1 Kutuplu Devre Kesiciler:

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip		
16-250	Sabit	16-25A: 300A 32-63A, 100A: 10In 80A: 12In 80-250A: 8In	F01 / 35 kA	F02 / 65 kA	

Bir jeneratörün kısa devre akımı

Srg anma gücü (kVA)
 Ur anma gerilimi (V)
 Ikg kısa devre akımı (A)
 Irg anma akımı (A)
 Xd% geçici reaktans (%)
 (5-30 ms süreyle empedans değerinin %5-20 si mertebelerinde
 görünen reaktans)

ise aşağıdaki formüllerle hesaplanır.

$$I_{kg} = \frac{I_{rg} \cdot 100}{X_d \%}$$

$$I_{rg} = \frac{S_{rg}}{\sqrt{3} \cdot U_r}$$

Jeneratör devrelerini korumak için devre kesiciler aşağıdaki kriterlere göre seçilmelidir.

Tek jeneratör için $I_{cu} \geq I_{kg}$

Paralel bağlı n tane özdeş jeneratör için $I_{cu} \geq I_{kg} \times (n-1)$
 şebekeye paralel bağlı jeneratör için $I_{cu} \geq I_{knet}$
 olmalıdır.

kVA	Jeneratör		Kesici A
	kW	A	
9.4	7.5	13.6	16
12.5	10	18.2	20
18.7	15	27.3	32
25	20	36.4	40
31.3	25	45.5	50
37.5	30	54.6	63
50	40	73	80
62.5	50	91	100
75	60	109	125
100	80	146	160
125	100	182	200
156	125	228	250
187	150	273	300
250	200	364	400
312	250	455	500
375	300	546	630
500	400	730	800
625	500	910	1000
750	600	1090	1250
1000	800	1460	1600
1250	1000	1820	2000
1563	1250	2280	2500

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Motor Devreleri Koruma Kesicileri: Motorlar ilk kalkış anında kısa süreli çok yüksek akım çekerler. İşletme devamlılığının sağlanması ve sistemin korunması için seçilecek olan kesicinin manyetik ayar sahasının (8 - 12)ln arasında olması gerekmektedir.

Motor Koruma İçin Termik-Manyetik Devre Kesiciler:

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip				
80-160	(0,8-1)ln	10ln 25-160 A: 10ln	F12 / 15 kA	F12 / 18 kA			
25-125	(0,7-1) ln		F21 / 25 kA				
160	(0,8-1)ln		F31 / 35 kA				
125-250	(0,7-1) ln	125-250 A: 10ln	F32 / 50 kA	F31 / 70 kA			

Motor Gücü		Motor Anma Akımı	Kesici Anma Akımı
(kW)	(Hp)	(A)	(A)
5,5	7,5	11,5	16
9	12	18,5	20
11	15	22,5	25
15	20	30	32
18,5	25	36	40
22	30	43	50
30	40	58	63
37	50	72	80
40	54	79	100
51	70	98	100

Motor Gücü		Motor Anma Akımı	Kesici Anma Akımı
(kW)	(Hp)	(A)	(A)
59	80	112	125
80	110	147	160
100	136	188	200
132	175	243	250
140	190	260	300
160	220	292	300
200	270	368	400
250	340	465	500
315	430	580	630

Not : Bu devre kesiciler kısa devre koruması sağlarlar. Aşırı yük koruması kontaktörlere bağlanan termik röleler aracılığıyla sağlanmalıdır.

Kaçak Akım Korumalı Devre Kesiciler

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip
16-63	(0,8-1)ln	16-63A: 600A 80-160A: 8ln	F12R / 25 kA
80-160		80A: 12ln 100A: 10ln 125-250A: 8ln	F31R / 35 kA
80-250	(0,7-1) ln		

4 Kutuplu Devre Kesiciler

Nominal Akım In (A)	Anma Akım Ayar Sahası	Kısa Devre Açıma Akımı	Tip
16-63	(0,8-1)ln	16-63A: 600A 80-160A: 8ln	F12N / 15 kA F12N / 18 kA F12N / 25 kA
80-160			
16-250	(0,7-1) ln	16-25A: 300A 32-63A, 100A: 10ln 80A: 12ln 125-250A: 8ln	F31N / 35 kA
125-400	(0,7-1) ln	125: (6-12)ln, 160-300A: (5-10)ln 320-400A: (4-8)ln	F51N / 35 kA F52N / 50 kA F53N / 70 kA
300-630	(0,7-1) ln	(5-8) ln	F82N / 50 kA F83N / 70 kA
800	(0,6-1) ln	(4-6) ln	
300-800	(0,4-1)ln	(2-10)I1	F82EN / 50 kA F83EN / 70 kA
800-1250	(0,4-1)ln	(2-10)I1	F91EN / 50 kA F92EN / 65 kA

A.G. Tesislerinde Oluşan Aşırı Gerilimlerin Nedenleri ve Alınması Gereken Önlemler :

Bilindiği üzere elektrik tesislerinde zaman zaman aşırı gerilimler oluşabilmektedir. Bu aşırı gerilimler, yıldırım düşmesi veya anahtarlama olarak adlandırılan; transformatör, kondansatör, bobin vb. gibi cihazların devreye girip çıkışları sırasında çok kısa bir süre için ani darbe şeklinde oluşmaktadır. Zaman zaman meydana gelen bu tip geçici olaylar fazlar arasında veya faz-toprak arasındaki bir atlama ile kısa devreye dönüşebilmektedir. Yalıtikan muhafaza

üzerindeki kir, toz ve rutubet atlamanın olusma ihtimalini artırmaktadır. A.G. trafları devreye alınırken devrenin kapanması esnasında çok kısa süreli yüksek miknatışlanma akımları oluşur. Bu akımların ilk tepe değeri, 50kVA'dan 1500 kVA'ya kadar olan traflarda nominal akımın 16-35 katına, 1500kVA'dan büyük güçlü traflarda ise 10-16 katına çıkabilir. Geçici miknatışlanma akımları çok kısa bir süre (birkaç milisaniye) içinde sönرler.

Transformatörler için anahtarlama cihazları seçilirken bu miknatışlanma akımları göz önüne alınmalıdır. Ayrıca bazı elektronik cihazlar, kalkış anında (Boşta çalışan motorlar, boşta çalışan traflar, endüstriyel kaynak cihazları, elektronik balanslı floresan lambalar ve elektronik cihazlar) temel şebeke frekansının katlarında harmonik akım ve gerilim oluştururlar. Tesislerin bu gibi harmonik akım ve gerilimlerden korunması için alçak gerilim

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

panolarının girişine Harmonik Filtre Reaktörleri takılmalı ve böylece harmonik akım ve gerilimlerin cihazlara zarar vermesine karşı önlem alınmalıdır. Yandaki metinde açıklanan ve bunlara ilave olarak daha birçok nedenden oluşabilecek olan yüksek gerilimin tehlikeli boyutlara ulaşmaması için, öncelikle trafo'nun O.G. ve A.G. tarafına uygun (kalitesi onaylanmış) parafudr bağlanmalı ve sistem topraklamasının çok iyi yapılmış olması gereklidir. Örnek olarak koruma topraklaması için trafo merkezini çevreleyen toprak

şebekesinin topraklama direnci RE ile temsil edilsin ve topraklama direnci $RE = 5 \text{ ohm}$ olsun. Trafo merkezinin orta gerilim tarafında faz-toprak kısa devresi meydana geldiğinde, meydana gelecek kısa devre akımı toprağa akacak ve toprakta bir potansiyel oluşturacaktır. Eğer kısa devre akımı 6.000 amper ise, $5 \times 6000 = 30.000$ voltlu bir gerilim trafo merkezi topraklama şebekesi içinde dağıtılacaktır. Eğer A.G. işletme topraklaması O.G. koruma topraklamasına yanlışlıkla bağlanmış ise, işletme topraklamasına bağlı alçak

gerilim teçhizatı meydana gelen 30.000 volt potansiyelden etkilenenecek ve bu alçak gerilim teçhizatına ciddi zararlar verebilecektir. Bu orta gerilim tarafındaki faz-toprak kısa devre akımının oluşturduğu aşırı gerilimin değeri, trafo merkezinden 20 m. uzaklıkta çok küçükler ve tesirsiz hale gelir. Bu bakımdan bir trafo merkezindeki işletme topraklaması, koruma topraklamasından en az 20 m. uzaklıkta tesis edilmelidir.

Devre kesicilerde sıcaklık etkisi:

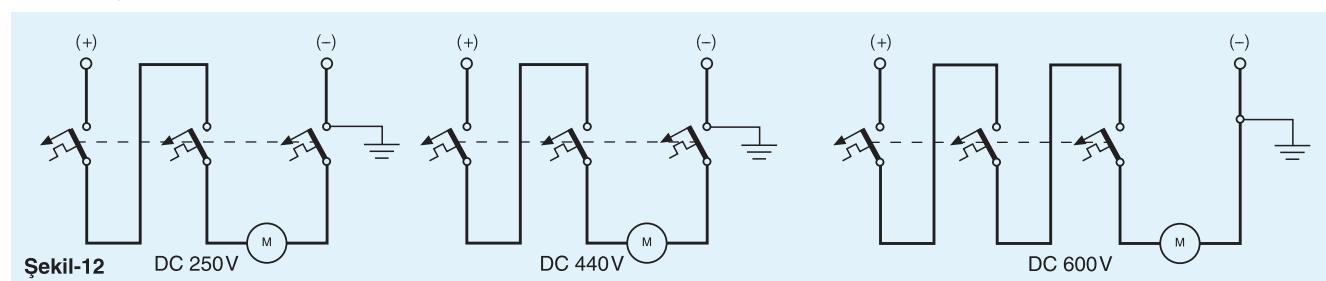
Termik-Manyetik devre kesicilerde sıcaklığın etkisiyle termik aşırı yük koruma karakteristikleri değişir. Kalibre edildiği sıcaklıktan daha sıcak bir ortamda çalışırsa nominal değerinden daha erken açma yapar. Daha soğuk bir ortamda çalışırsa da daha geç açma yapar.

Federal termik-manyetik devre kesiciler standart olarak 40°C ' ye göre kalibre edilirler. İstendiğinde farklı ortam sıcaklıklarını için de kalibrasyon yapılabilir. Aşağıdaki tabloda 55°C ye göre kalibre edilmiş devre kesicinin farklı ortam sıcaklıkları için çalışma akımları verilmiştir. 55°C ortam sıcaklığına göre kalibre edilmiş 100 A devre kesicinin 40°C deki çalışma akımı tablodan 106,8 A bulunur.

Kalibrasyon Sıcaklığı ($^{\circ}\text{C}$)	In (A)	Ortam Sıcaklığına Göre Çalışma Akımları						
		10°C	20°C	30°C	40°C	50°C	55°C	60°C
55	16	19,2	18,5	17,8	17,1	16,4	16,0	15,6
55	20	24,1	23,2	22,3	21,4	20,5	20,2	19,6
55	25	30,1	28,9	27,8	26,7	25,6	25,0	24,4
55	30	36,1	34,7	33,4	32,0	30,7	30,0	29,3
55	32	38,5	37,0	35,6	34,2	32,7	32,0	31,3
55	40	48,1	46,3	44,5	42,7	40,9	40,0	39,1
55	50	60,1	57,9	55,6	53,4	51,1	50,0	48,9
55	60	72,2	69,5	66,8	64,1	61,4	60,0	58,7
55	63	75,8	72,9	70,1	67,3	64,4	63,0	61,6
55	80	96,2	92,6	89,0	85,4	81,8	80,0	78,2
55	100	120,3	115,8	111,3	106,8	102,3	100,0	97,8
55	125	150,3	144,7	139,1	133,4	127,8	125,0	122,2
55	150	180,4	173,6	166,9	160,1	153,4	150,0	146,6
55	160	192,4	185,2	178,0	170,8	163,6	160,0	156,4
55	200	240,5	231,5	222,5	213,5	204,5	200,0	195,5
55	225	270,6	260,4	250,3	240,2	230,1	225,0	219,9
55	250	300,6	289,4	278,1	266,9	255,6	250,0	244,4
55	300	360,8	347,3	333,8	320,3	306,8	300,0	293,3
55	400	481,0	463,0	445,0	427,0	409,0	400,0	391,0
55	500	601,3	578,8	556,3	533,8	511,3	500,0	488,8
55	630	757,6	729,2	700,9	672,5	644,2	630,0	615,8
55	800	962,0	926,0	890,0	854,0	818,0	800,0	782,0

Devre Kesicilerin Doğru Akım Devrelerinde Kullanılması:

Elektronik olmayan termik-manyetik devre kesiciler, DC akımların anahtarlanması sırasında güvenli bir şekilde kullanılabilir. Şekil-12'de görüldüğü gibi 250 V'dan daha yüksek gerilimler için 2 veya 3 kutup seri bağlanarak her bir kutup üzerine düşen gerilim küültülmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

**3 Fazlı Kondansatör Devrelerinin Korunması İçin
Kullanılacak Kesici Seçim Tablosu:**
(400 V, Ortam Sıcaklığı 40°C için)

Kondansatör		Kesici
Güç (kVAr)	Anma Akımı (A)	Anma Akımı In (A)
5	7.6	16
10	15.2	25
15	22	40
20	29	63
25	36	80
30	43	100
40	58	100
50	72	125
60	87	125
80	115	160
100	144	200
150	216	300
200	288	400
250	361	500
300	433	630
350	505	800
400	577	800
500	722	1000
550	793	1250
600	866	1250

Dağıtım Transformatörleri AG Ana Dağıtım Panolarında Kullanılacak Kesiciler :
(36kV gerilime kadar)

Transformatör Güçü Sn (kVA)	Nominal Akım In (A)	Kesici anma akımı In (A)	Kısa devre gerilimi Usc (%)	3 fazlı kısa devre akımı Isc (rms) (A)
40	58	63	4,5	1283
50	72	80	4,5	1603
63	91	100	4,5	2020
80	115	125	4,5	2566
100	144	160	4,5	3207
125	180	200	4,5	4009
160	231	250	4,5	5132
200	289	300	4,5	6415
250	361	400	4,5	8019
315	455	500	4,5	10103
400	578	630	4,5	12830
500	723	800	4,5	16038
630	910	1000	4,5	20207
800	1156	1250	6	19245
1000	1445	1600	6	24057
1250	1805	2000	6	30071
1600	2312	2500	6	38491
2000	2900	3000	6	48113
2500	3600	4000	6	60142

Kondansatör devrelerini koruyacak devre kesiciler :

Kondansatörlerin devreye girme ve çıkışma anlarında görülen geçici akımlara dayanabilmelidir.

Gerilim harmoniklerinden dolayı oluşan periyodik ve kalıcı aşırı akımlara ve kapasite değerinin %15 fazlasında çekerileceğü akımlara dayanabilmelidir.

Yüksek mekanik ve elektriksel ömre sahip olmalıdır.

Kendisinden sonra gelen kontaktörleri de koruyacak şekilde seçilebilir.

Kondansatör klemenslerinde meydana gelebilecek kısa devre akımlarını kesebilmelidir.

IEC 60831-1 standardına göre

Kondansatörler, anma akımlarının 1,3 katındaki akımlarda devamlı çalışabilir ve kapasite değeri %15 fazla olabilir.

Buna göre devreden geçebilecek en büyük akım $1,5 \times I_{rc}$ 'e erişebilir.

$$I_{cmax} = 1,3 \times 1,15 \times I_{rc}$$

I_{cmax} : Kondansatörden geçebilecek maksimum akım
 I_{rc} : Kondansatör anma akımı

Bu yüzden

Seçilecek devre kesicinin anma akımı $1,5 \times I_{rc}$ 'den büyük olmalıdır.

Termik ayarı $1,5 \times I_{rc}$ değerinde olmalıdır.

Manyetik ayarı $15 \times I_{rc}$ 'den küçük olmamalıdır.

Örnek: 1600 kVA'lık bir traftanın ana dağıtım panosuna bağlanacak ana devre kesicisinin anma akımı 2500A, kısa devre kesme kapasitesi ise en az 50 kA olmalıdır. Ayrıca tali çıkışlardaki kesicilerin de kısa devre kesme kapasiteleri en az 50 kA olacak şekilde seçilmelidir.

Bir dağıtım transformatörünün yük tarafındaki en büyük kısa devre akımı:

Orta gerilimi tarafı 36 kV çıkış tarafi 0,4 kV olan transformatörün, alçak gerilim uçları arasındaki üç fazlı kısa devre akımı aşağıdaki formülden bulunur.

Sn : Transformatörün nominal gücü (kVA)
 In : Transformatörün anma akımı (A)
 Un : Transformatör yüksütken fazlar arasındaki çıkış gerilimi (V)
 Usc : Transformatörün kısa devre gerilimi (%)
 Isc : Transformatörün sekonder tarafındaki 3 fazlı maksimum kısa devre akımı (rms) (A)

$$Isc(rms) = \frac{S \times 100}{1,73 \times Un \times Usc}$$

Örnek:

$$630 \text{ kVA transformatörün } Isc \text{ (rms)} = \frac{630 \times 100}{1,73 \times 400 \times 4,5} \\ (\text{Un: } 400 \text{ V, Usc: } \%4,5) \\ \text{sekonderi kısa devre} \\ \text{olduğunda devamlı kısa} \\ \text{devre akımı ne olur?} \\ = 20207 \text{ A}$$

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Hattın herhangi bir noktadaki kısa devre hesabı:

$$I_{SC} = \frac{U_n}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{R_t^2 + X_t^2}} \quad (\text{kA}) \quad R_t: \text{Toplam direnç } (\text{m}\Omega) \\ X_t: \text{Toplam reaktans } (\text{m}\Omega)$$

Not: Rms değer alternatif gerilim ve akımların ölçümünde kullanılan bir ifadedir ve bu değer, efektif ya da DC (doğru akım) değerine eşdeğer AC (alternatif akım) değeridir. Örneğin, 12V'lık bir DC gerilim uygulanmış bir lambanın verdiği ışık miktarını veren AC gerilime 12V AC rms gerilim denir. AC rms değer = AC tepe değer / 1.41

Tesisin herhangi bir noktasındaki kısa devrenin ayrıntılı hesabı :

Tesis bölgisi	Direnç ($\text{m}\Omega$)	Reaktans ($\text{m}\Omega$)	Tek hat şeması	Tesis bölgisi	Direnç ($\text{m}\Omega$)	Reaktans ($\text{m}\Omega$)
Şebeke tarafında	$R_1=Z_1 \times \cos\phi \times 10^{-3}$ $\cos\phi = 0.15$ $Z_1=\frac{U^2}{P_1}$ (Enterkonnekte sistemin şebeke empedansı)	$X_1=Z_1 \times \sin\phi \times 10^{-3}$ $\sin\phi = 0.98$		Şebeke tarafında P1=500 MVA	$R_1=\frac{400^2}{500} \times 0.15 \times 10^{-3}$ $R_1=0.05 \text{ m}\Omega$	$X_1=\frac{400^2}{500} \times 0.98 \times 10^{-3}$ $X_1=0.31 \text{ m}\Omega$
Transformatör	$R_2=\frac{P_c \times U^2}{S^2} \times 10^{-3}$ $P_c=\text{yükteki bakır kayrı (W)}$ $S=\text{transformatörün zahiri gücü (kVA)}$	$X_2=\sqrt{Z_2^2 - R_2^2}$ $Z_2=\frac{U_{sc}}{100} \times \frac{U^2}{S}$ $Z_2=\text{trafonun empedansı}$		Transformatör S=800 kVA Usc=%6 U=400 V Pc=9700 W	$R_2=\frac{9700 \times 40}{800}^2 \times 10^{-3}$ $R_2=2.42 \text{ m}\Omega$	$X_2=\sqrt{\frac{6}{100} \times \frac{400^2}{800}} - (2.42)^2$ $X_2=11.75 \text{ m}\Omega$
Kablolar(1)	$R_3=\frac{L}{k \cdot S} \times 10^3$ $k=56 \text{ (Cu) veya } 36 \text{ (Al)}$ $k=\text{öz iletkenlik } \left(\frac{m}{\Omega \cdot \text{mm}^2}\right)$	$X_3=0.07L$ (üç fazlı kablolar) $X_3=0.15L$ (tek fazlı kablolar) L : kablonun uzunluğu (m) S : kablonun kesiti (mm^2)		Bağlantı kabloları transformatörden devre kesiciye 2 (3x240) mm^2 faz başına bakır L=4 m	$R_3=\frac{4 \times 10^3}{56 \times 240 \times 2}$ $R_3=0.14 \text{ m}\Omega$	$X_3=0.07 \times \frac{4}{2}$ $X_3=0.14 \text{ m}\Omega$
Baralar	$R_4=\frac{L}{k \cdot S} \times 10^3$ $k=56 \text{ (Cu) veya } 36 \text{ (Al)}$ $k=\text{öz iletkenlik } \left(\frac{m}{\Omega \cdot \text{mm}^2}\right)$	$X_4=0.15L$ L : baranın uzunluğu (m) S : baranın kesiti (mm^2)	M1	Devre kesici	R4=0	X4=0
Devre kesici	R4 ihmali edilebilir	X4 ihmali edilebilir		2 nolu çıkış barası (Al) 10x80 mm^2 faz başına L=3 m	$R_5=\frac{3 \times 10^3}{36 \times 800}$ $R_5=0.10 \text{ m}\Omega$	$X_5=0.15 \times 3$ $X_5=0.45 \text{ m}\Omega$
Kısa devre akımlarının hesaplanması (kA)			M2	Devre kesici	R6=0	X6=0
M1	$R_{t1}=R_1+R_2+R_3$ $R_{t1}=2.61$	$X_{t1}=X_1+X_2+X_3$ $X_{t1}=12.2$				
					$\frac{400}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{(2.61^2+12.2^2)}} = 18.52 \text{kA}$	
M2	$R_{t2}=R_1+R_4+R_5$ $R_{t2}=2.71$	$X_{t2}=X_1+X_4+X_5$ $X_{t2}=12.65$			$\frac{400}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{(2.71^2+12.65^2)}} = 17.86 \text{kA}$	
M3	$R_{t3}=R_2+R_6+R_7$ $R_{t3}=9.46$	$X_{t3}=X_2+X_6+X_7$ $X_{t3}=17.55$			$\frac{400}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{(9.46^2+17.55^2)}} = 11.58 \text{kA}$	
(1) Eğer faz başına fazla paralel kablo varsa, tek kablonun direnç ve reaktanslarını kablo sayısına böölünüz.						
			M3	Tali pano ile ana alçak gerilim panosu arasında bağlantı (kablolar) (3x185 mm^2) faz başına bakır L = 70 m	$R_7=\frac{70 \times 10^3}{56 \times 185}$ $R_7=6.75 \text{ m}\Omega$	$X_7=0.07 \times 70$ $X_7=4.9 \text{ m}\Omega$

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

Şebeke içerisinde herhangi bir noktadaki kısa devre akımının hesabı:

Aşağıdaki tablolar, şebeke tarafındaki kısa devre akımı, kabloların kesiti, cinsi ve uzunluğu biliniyorsa şebeke içinde herhangi bir noktadaki kısa devre akımının hızlı bir şekilde hesaplanmasını sağlar.

380 V										
Kablo (mm ²) Cu	AI	Kablo uzunluğu (m)								
1,5	2,5	—	—	—	1	—	—	2	—	3
2,5	4	—	—	1	—	—	2	3	4	5
4	6	—	1	—	—	2	3	4	6	8
6	10	1	—	—	2	3	4	6	9	12
10	16	1	2	—	3	5	7	10	15	20
16	25	2	—	3	5	8	11	16	24	32
25	35	3	4	5	8	13	18	25	38	50
35	50	4	5	7	11	18	25	35	53	70
50	70	5	8	10	15	25	35	50	75	100
70	120	7	11	14	21	35	49	70	105	140
95	150	10	14	19	29	48	67	95	143	190
120	185	12	18	24	36	60	84	120	180	240
150	240	13	20	26	39	65	91	130	195	260
185	300	15	23	30	46	77	108	154	231	308
240		19	28	38	57	96	136	192	283	384
300		24	36	48	72	120	168	240	360	480
Isc şebeke (kA)	Isc yük tarafındakı kısa devre akımı (kA)									
100	65	51	42	30	19	14	10	7	5	
90	62	49	41	29	19	14	10	7	5	
80	58	47	39	29	18	13	10	7	5	
70	52	44	37	28	18	13	10	6	5	
60	47	40	35	27	18	13	9	6	5	
50	41	36	32	25	17	13	9	6	5	
45	38	34	30	24	17	13	9	6	5	
40	35	32	28	23	16	13	9	6	5	
35	31	28	26	21	16	12	9	6	5	
30	27	25	23	20	15	12	9	6	5	
25	23	22	20	18	14	11	9	6	5	
22	21	20	19	18	13	11	9	6	5	
15	14	14	13	12	11	9	7	6	4	
10	10	10	9	9	8	7	6	5	4	
7	7	7	7	6	6	5	5	4	3	
5	5	5	5	5	5	4	4	3	3	
4	4	4	4	4	4	3	3	3	2	

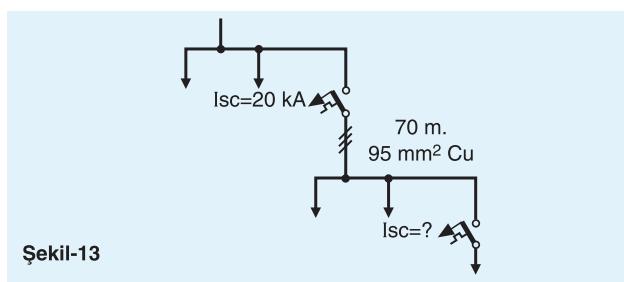
Örnek:

380 V panoda, 95 mm² kablo (Cu) kesitine eş düşen satırda, 70 m kablo uzunluğunun bir altındaki değeri (67 m) seçilir. Bu sütunu, şebeke yönündeki 20 kA kısa devre akımının bir üst değerini (Isc: 22 kA) veren satırı kesiştererek, meydana gelebilecek kısa devre akımı 11 kA bulunur (Şekil-13). Bu noktada kullanılacak devre kesicinin kısa devre kesme kapasitesi (Icu) 11 kA'dan büyük olmalıdır.

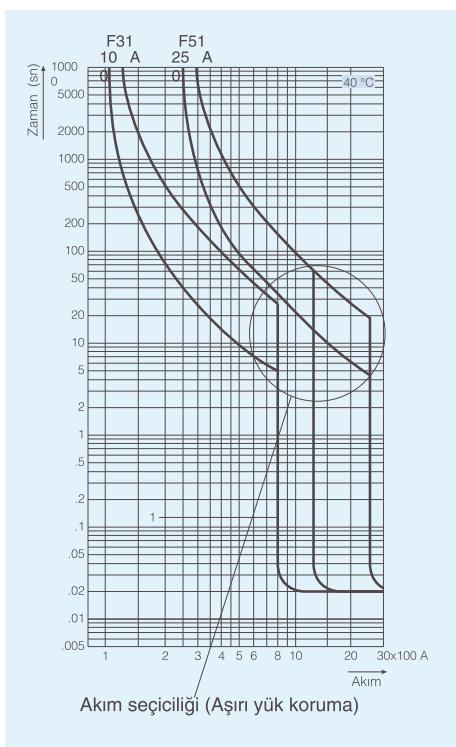
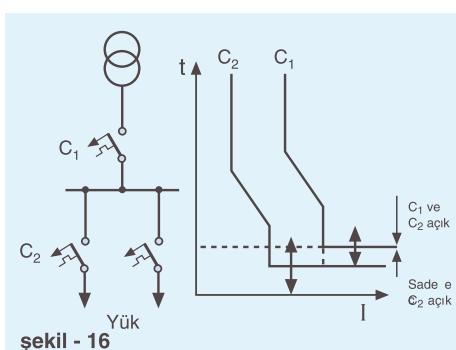
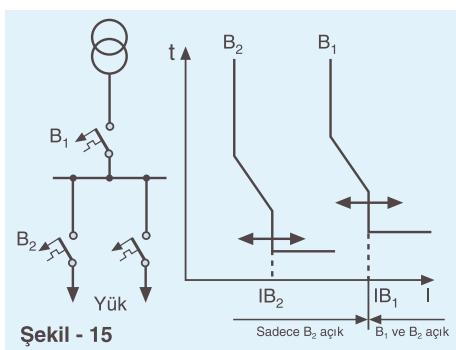
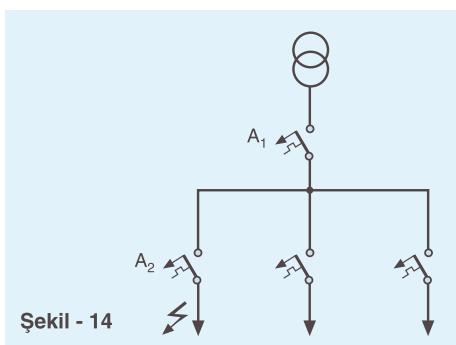
Çizelgenin okunması:

Tablodan kablo kesiti ve şebeke tarafındanki kısa devre akımı işaretlenir. Kablo kesiti sırasında kabloların uzunluğu bulunur. Kablo uzunluğu ile şebeke tarafındanki kısa devre akımı kesiştirilerek işaretlenir. Bu değer şebeke tarafındanki kabloların sonunda olacak kısa devre akımını verir.

415 V											
Kablo (mm ²) Cu	AI	Kablo uzunluğu (m)									
1,5	2,5	—	—	—	—	—	1	—	2	3	5
2,5	4	—	—	1	—	—	2	3	4	5	8
4	6	—	1	—	—	2	3	4	6	8	12
6	10	—	—	1	2	3	4	6	9	13	19
10	16	—	2	3	5	7	10	15	20	30	
16	25	2	3	5	8	11	16	24	32	48	
25	35	4	5	8	13	17	25	38	50	75	
35	50	5	7	11	18	24	35	53	70	105	
50	70	9	12	18	30	42	60	89	120	179	
70	120	11	15	23	38	53	75	113	151	226	
95	150	14	19	29	48	66	95	143	190	285	
120	185	18	24	36	60	84	120	180	240	360	
150	240	19	26	39	65	91	130	195	260	391	
185	300	23	30	46	77	107	154	231	308	462	
240		28	38	57	96	134	192	288	384	576	
300		36	48	72	120	168	240	360	480	720	
Isc şebeke (kA)	Isc yük tarafındakı kısa devre akımı (kA)										
100	45	40	25	20	12	8	5	4	3		
90	45	35	25	20	12	8	5	4	3		
80	45	35	25	15	12	8	5	4	3		
70	40	35	25	15	12	8	5	4	3		
60	40	35	25	15	12	8	5	4	3		
50	35	30	25	15	12	8	5	4	3		
45	35	30	25	15	12	8	5	4	3		
40	30	30	25	15	12	8	5	4	3		
35	30	25	20	15	10	8	5	4	3		
30	25	25	20	15	10	7	5	4	3		
25	25	20	20	12	10	7	5	4	3		
22	22	20	17	12	10	7	5	4	3		
15	15	15	12	10	8	6	5	4	3		
10	10	10	10	8	7	6	4	3	2		
7	7	6	6	6	5	4	4	3	2		
5	5	5	4	4	4	3	3	2	2		
4	4	4	4	3	3	3	2	2	2		

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Seçicilik:

Şebeke içerisinde herhangi bir yerde hata oluşduğunda, sadece hatanın üst tarafında ve en yakın yere yerleştirilmiş koruma cihazı tarafından hatanın giderilmesini sağlayan, otomatik koruma elemanlarının koordinasyonuna seçicilik denir. Örneğin; A2 devre kesicisinin kumanda ettiği yük tarafında aşırı yük, veya kısa devre gibi herhangi bir nedenden dolayı hata oluşduğunda, eğer önce A2 açılıp, A1 kapalı kalıyorsa bu sistem için tam seçicilik vardır (Şekil-14). Eğer yukarıda belirtilen koşul nominal kısa devre akımına kadar karşılanamıyorsa, kısmi seçicilik vardır. Seçicilik birçok endüstriyel, ticari ve benzeri tesiste zorunlu olan işletme sürekliliğini sağlar. Seçicilik, devre kesicinin açma akımı (I_1) ve açma zamanı (t) parametreleri ile sağlanmaktadır. Bunlar;

Akim Seçiciliği:

Şekil 15'deki B1 devre kesicinin IB_1 anma akımının, B2 devre kesicinin IB_2 anma akımından daha büyük olduğunu varsayıyalım. IB_1 akımından daha küçük hata akımlarında B2 devre kesici devreyi açarak, akım seçiciliği sağlamaktadır. Bu seçicilik, B_2 'de akım sınırlayıcı (limitörlü) bir devre kesici kullanılarak tam seçiciliğe çıkarılabilir. Çünkü limitörlü kesiciler kısa devre akımını sınırlayarak çok kısa sürede (10 ms'nin altında) devreyi açırlar. Yani seçicilik, hem aşırı yüklerde hem de kısa devrelerde sağlanmalıdır.

Zaman Seçiciliği:

Devre kesicinin kısa süreli gecikme zaman ayarı sayesinde, sistemdeki diğer kesicilerle açma süreleri karşılaştırılarak seçicilik sağlanır. Şekil-16'da görüldüğü gibi C1 ve C2 kesicilerin çalışma eğrileri çakıştırılarak, C1 kesicisinin gecikme zaman ayarı C2 kesicisine göre arttırılarak seçicilik sağlanmaktadır. Burada C1 devre kesicisinin, kısa zamanlı gecikme sırasında etkisi altında kalacağı dayanma akımı ile uyumlu bir elektrodinamik dayanımı olmalıdır. Gecikme (trafo tarafında) > gecikme (yük tarafında) olmalıdır.

Seçicilik Çizelgesi:

Seçicilik çizelgesi, yük en yakın olan devre kesicinin açacağı akım değerlerini gösterir. Seçiciliği sağlayan kombinasyonlar koyu bölgelerle gösterilmiştir. Bu bölgeler içinde, trafo ve yük tarafındaki devre kesicilerin termik ve manyetik açma eğrileri arasında hiçbir zaman girişim olmayacağı şekilde tasarlanmıştır. Yani seçicilik tabloları, şebeke tarafındaki kesicinin maksimum ani açma akımı, yük tarafındaki kesicinin ani açma

akımının 1,5 katı veya daha büyük değerlerde olacak şekilde düzenlenmiştir.

I_2 = Devre kesicinin kısa devre açma akımı (A)

$$\frac{I_2 \text{ (Trafo tarafında)}}{I_2 \text{ (Yük tarafında)}} \Omega 1,5 \text{ a}$$

Seçicilik Sınırı:

Seçicilik sınırı, aşıldığı anda her iki koruma elemanın da aynı anda açma yapacağı akım değeridir. Tablolardaki seçicilik sınırı akımları, şebeke tarafındaki devre kesicinin kısa devre açma akımının üst sınırı olarak verilmiştir.

400A Devre Kesici ile 400A NH Sigortaya Ait Akım Zaman Eğrisi:

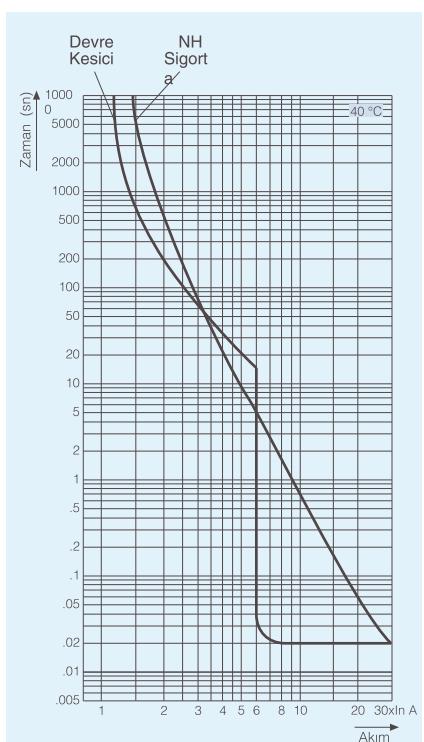
Bir devre kesici; EN 60947-2 standardına göre:

$1,05xI_n$ 'de 2 saat açmadan çalışmalı, $1,3xI_n$ 'de 2 saat içinde açmalıdır.

Uygulamada bu zaman, 5-10 dakika olarak ayarlanmaktadır. Oysa bir NH sigorta; EN 60269-1 standardına göre:

$1,25xI_n$ 'de 3 saat açmadan çalışmalı. $1,6xI_n$ 'de 3 saat içinde açmalıdır.

Buna göre bir devre kesici aşırı akımlarda, NH Sigortalara göre daha erken (önce) açmaya gitmekte ve özellikle aşırı akımlarda daha iyi bir koruma sağlamaktadır. (Şekil - 17) NH sigortalar daha çok, kısa devre koruması yapan koruma cihazlarıdır.

400A devre kesici ile 400A NH sigortaya ait akım-zaman eğrisi

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

		Şebeke Korumalı Devre Kesici																					
Yük tarafı I ₁ (A) ↓	Trafo tarafı I _n (A) →	F21 / F31-F32-F33												F51-F52-F53					F61-F62 / F71-F72 F82-F83 / F82E-F83E				
		16	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	160	200	225	250	300	400	300	400	500	630	800
		160	200	250	300	400	500	640	800	1000	1280	1600	1600	2000	2250	2500	3000	4000	2400	3200	4000	5040	6400
Şebeke Korumalı Devre Kesici	F12 F21 F31-F32-F33	16																					
		25																					
		32																					
		40																					
		50																					
		63																					
		80																					
		100																					
		125																					
		160																					
		200																					
		16																					
Motor Korumalı Devre Kesici	F12 F21 F31-F32-F33	25																					
		32																					
		40																					
		50																					
		63																					
		80																					
		100																					
		125																					
		160																					
		200																					
		16																					
		25																					
Jeneratör Korumalı Devre Kesici	F12 F21 F31-F32-F33	32																					
		40																					
		50																					
		63																					
		80																					
		100																					
		125																					
		160																					
		200																					

Örnek :

Trafo tarafında nominal akımı 100 A şebeke korumalı devre kesici mevcutsa, tam seçiciliği sağlamak için kesicinin hemen altındaki tali çıkışlarında (yük tarafında);

Şebeke korumalı : en fazla 63 A
 Motor korumalı : en fazla 40 A
 Jeneratör korumalı : en fazla 80 A

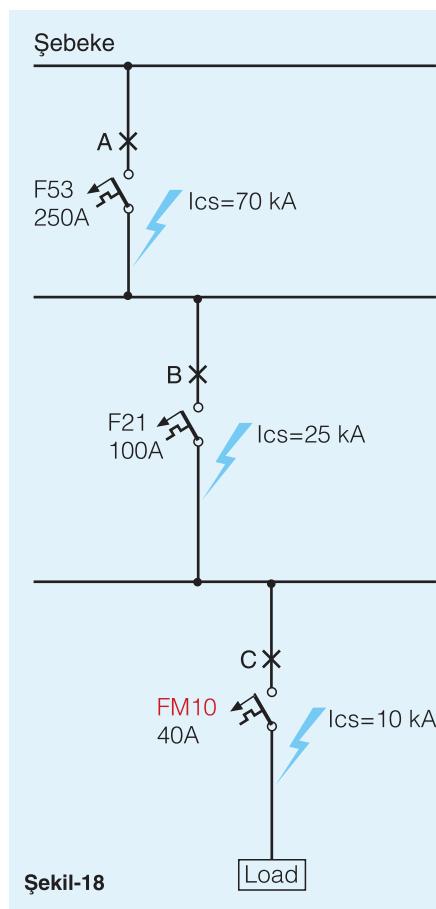
devre kesici kullanılmalıdır.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

Yük Tarafı I ₁ (A)	Şebeke Korumalı Devre Kesici																
	Trafo tarafı In (A) →	F51-F52-F53						F61-F62 / F71-F72 F82-F83 / F82E-F83E					F91E-F92E F101E-F102E		F111E-F112E		
		160	200	225	250	300	400	300	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500
	Seçicilik sınırı	1600	2000	2250	2500	3000	4000	2400	3200	4000	5040	6400	10000	12500	16000	20000	25000
	200																
	250																
	300																
	400																
	500																
	630																
	800																
Şebeke korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
Motor korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
Jeneratör korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
F82E-F83E																	

Yük Tarafı I ₁ (A)	Motor Korumalı Devre Kesici																
	Trafo Tarafı In (A) →	F51-F52-F53						F61-F62 / F71-F72 F82-F83 / F82E-F83E					F91E-F92E F101E-F102E		F111E-F112E		
		160	200	225	250	300	400	300	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500
	Seçicilik sınırı	1920	2400	2700	3000	3600	4800	3600	4800	6000	7560	9600	10000	12500	16000	20000	25000
	200																
	250																
	300																
	400																
	500																
	630																
	800																
Şebeke korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
F82E-F83E																	
Motor korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
F82E-F83E																	
Jeneratör korumalı devre kesici																	
F51-F52-F53																	
F61-F62																	
F71-F72																	
F82-F83																	
F82E-F83E																	

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Ardışık Bağlama:

Ardışık bağlama, devre kesicilerin akım sınırlama (limitör) yeteneğinden yararlanarak, yük tarafında daha düşük maliyyette olan devre kesicilerin yerleştirilmesini mümkün kıلان kullanım türüdür.

Şebeke tarafındaki kompakt devre kesiciler, aşırı yük ve kısa devre akımlarına karşı koruma görevi yaparlar. Bu elemanlar, bağlandıkları noktalarda ortaya çıkabilecek kısa devre akımından daha düşük kesme yeteneği olan devre kesicilerin anma kesme yeteneği sınır içinde çalışmalarını mümkün kılardı. Akım, devrenin tümünde limitörlü devre kesici tarafından kontrol altında tutulduğu için, ardisık bağlama, devre kesicinin yük tarafında kalan tüm anahtarlama cihazları için etkili olmaktadır.

Ardışık Bağlamanın Kullanımı:

Ardışık bağlamaların kullanımını Ardişık bağlamalarda devre kesici elemanları, farklı panolara yerleştirilebilirler. Böylece ardişık bağlama, cihazın tesis edildiği noktada ortaya çıkabilecek muhtemel ıcs işletme kısa devre akımından daha düşük kapasitedeki devre kesicinin kullanılmasını mümkün kılmaktadır. Göz ardi edilmemesi gereken nokta, şebeke tarafından bu kısa devre akımını kesebilecek kapasitede bir devre kesicinin bağlanmış olmasıdır.

Devre Kesiciler Arasında Koordinasyon :

Yerleştirildiği noktada çıkabilecek bir kısa devre akımından daha düşük kesme yeteneğine sahip bir devre kesicinin kullanılmasına, gerekli kesme yeteneğine sahip başka bir devre kesicinin şebeke tarafında yerleştirilmiş olması durumunda izin verilir. Bu durumda şebeke tarafındaki elemanın geçirdiği enerjinin, yük tarafındaki elemanın ve bu elemanlar tarafından korunan kabloların hasar görmeden dayanabileceği enerjidenden daha fazla olamayacağı bir biçimde, her iki elemanın karakteristikleri birbiriyile koordine edilmelidir.

3 Kademeli Ardışık Bağlama:

Seri bağlanmış A,B ve C devre kesicileri ile ardışık bağlamada ilgili ölçütler, iki durumda verine getirilir.

Şebeke tarafına konulan A kesicisi, ardışık bağlama için hem B hem de C kesicileri ile birlikte kullanılmaktadır. Burada; $(A+B)$ ve $(A+C)$ ile $(A+B$ ve $B+C)$ kombinasyonlarının istenilen kesme yeteneğine sahip olup olmadıklarının kontrolü gereklidir. (sekil - 18)

Ardışık Bağlama Tablosu

NOT: Ardışık bağlantı seçenekleri, yük tarafına bağlanan şalterin şebeke tarafındaki şalterin akım sınırlama yeteneğinden faydalananarak kendi kesme kapasitesinden daha yüksek kısa devre gücü olan noktaya bağlanması için sağlanır. Satırlara yazılan değerler, şalterin o sütunun üzerindeki şalterle kullanıldığında tesis edilebileceği en yüksek kısa devre gücü olan noktayı gösterir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Düşük Gerilim Bobini (Düşük Gerilim Salıcısı):

Enerji kesildiğinde veya gerilim işletme geriliminin %70 altına düştüğünde devre kesiciyi açtırmaya yarar. Kesiciyi kapatmak için gerilimin, işletme geriliminin %85'ine eşit veya yukarı olması gerekir. Düşük gerilim bobinine enerji gelmediği zaman devre kesici kurma yapmaz.

F112E
Düşük Gerilim Bobini

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F12	16A - 160A	8AR-CA000-0□□□
F21	16A - 160A	#AA-CA000-0□□□
F31 - F32 - F33	16A - 250A	#AB-CA000-0□□□
F51 - F52 - F53	125A-400A	#AD-CA000-0□□□
F61 - F62	300A-400A	#AE-CA000-0□□□
F71 - F72	300A-800A	#AF-CA000-0□□□
F82 - F83	300A - 800A	8AG-CA001-0□□□
F82E - F83E	300A - 800A	8AG-CA001-0□□□
F91E - F92E	800A -1250A	#AH-CA000-0□□□
F101E - F102E	1000A-1600A	#AI-CA000-0□□□
F111E - F112E	1250A-2500A	#AK-CA000-0□□□

Not : □ yerine beslenme gerilimini yazınız. (230 - 400) # Plug-in için 9, ürüne takılı için 8 uzunuz. Düşük gerilim bobinlerin besleme gerilimi AC'dır. Düşük gerilim bobini enerjisizken devre kesici kurma yapmaz. 3 fazlı sistemlerde tüm fazların kontrolü için 400V besleme gerilimi tercih edilmelidir.

“-” DC, “~” AC, “⎓” DC-AC

Uzatmalı Döner Tahrik Kolu:

Devre kesiciye açıp-kapatma işlemi yaptırmak için kullanılır. Devre kesiciye aşağı yukarı yönde değil de dairesel olarak kumanda edilmek istendiğinde kullanılır.

F31-F32-F33
Uzatmalı döner tahrik kolu

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F31 - F32 - F33	160A - 250A	8AB-G000-0000
F51 - F52 - F53	125A - 400A	8AD-G000-0000
F71 - F72	300A - 800A	8AF-G000-0000
F82 - F83 / F82E - F83E	300A - 800A	8AG-G000-000□
F91E - F92E	800A -1250A	8AH-G00△-0000

Not : Plug-in değildir. □: F82-F83 için 0, F82E-F83E için 1'dir.

△: F91E için 1, F92E için 0'dır.

Kurma Kolu Uzatması:

Kurma kolu uzatması

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F71-F72-F82-F83	300A - 800A	8AG-UK000-0000
F82E - F83E - F91E - F92E - F101E - F102E	300A - 1600A	8AG-UK100-0000
F111E - F112E	1250A - 2500A	8AG-UK000-0000

Anahtarlı Kilit Mekanizması:

Kilit mekanizması, servis nedeniyle açık (trip) durumuna getirilmiş devre kesiciyi mekanik olarak kilitleyerek, kesicinin ON ve OFF konumlarına alınmasını engeller.

Anahtarlı kilit mekanizması

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F12	16A - 160A	8AL-E0000-0000
F21	16A - 160A	8AA-E0000-0000
F31-F32-F33	16A - 250A	8AB-E0000-0000
F51-F52-F53	125A - 400A	8AD-E0000-0000
F61-F62	300A - 400A	8AE-E0000-0000
F71-F72	300A - 800A	8AF-E0000-0000
F82-F83/F82E-F83E	300A- 800A	8AG-E0000-0000
F91E-F92E	800A -1250A	8AH-E0000-0000
F101E-F102E	1000A - 1600A	Standard
F111E-F112E	1250A - 2500A	Standard

Not : Plug-in değildir.

Uzaktan Açırtma Bobini (sönt Salıcıları):

Devre kesiciyi uzaktan açtırmak için kullanılır. Kesici kapalı (ON) konumunda iken, açtırma rölesi gerilim verildiğinde kesici açılarak Trip konumuna gelir. Açırtma rölesi AC ve DC gerilimlerde çalışmak üzere, tabloda belirtilen değişik gerilimlerde imal edilebilir. Açırtma bobininin çalışması standartlara göre, nominal gerilimin %70 ile %110'u değerleri arasında garanti edilir.

Uzaktan açtırma bobini

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

İşletme Gerilimleri	F12	F21	F31-F32-F33	F51-F52-F53	F61-F62	F71-F72	F82-F83 F82E-F83E	F91E-F92E	F101E F102E	F111E-F112E
110 V ~	8AM-BA000-0110	8AA-BA000-0110	8AB-BA000-0110	8AD-BA000-0110	8AP-BA000-0110	8AF-BA000-0110	8AG-BA000-0110	8AH-BA000-0110	8AI-BA000-0110	8AK-BA000-0110
220 V ~	8AM-BA000-0220	8AA-BA000-0220	8AB-BA000-0220	8AD-BA000-0220	8AP-BA000-0220	8AF-BA000-0220	8AG-BA000-0220	8AH-BA000-0220	8AI-BA000-0220	8AK-BA000-0220
380 V ~	8AM-BA000-0380	8AA-BA000-0380	8AB-BA000-0380	8AD-BA000-0380	8AP-BA000-0380	8AF-BA000-0380	8AG-BA000-0380	8AH-BA000-0380	8AI-BA000-0380	8AK-BA000-0380
24 V ~	8AM-BD000-0024	8AA-BD000-0024	8AB-BD000-0024	8AD-BD000-0024	8AP-BD000-0024	8AF-BD000-0024	8AG-BD000-0024	8AH-BD000-0024	8AI-BD000-0024	8AK-BD000-0024
48 V ~	8AM-BD000-0048	8AA-BD000-0048	8AB-BD000-0048	8AD-BD000-0048	8AP-BD000-0048	8AF-BD000-0048	8AG-BD000-0048	8AH-BD000-0048	8AI-BD000-0048	8AK-BD000-0048
110 V ~	8AM-BD000-0110	8AA-BD000-0110	8AB-BD000-0110	8AD-BD000-0110	8AP-BD000-0110	8AF-BD000-0110	8AG-BD000-0110	8AH-BD000-0110	8AI-BD000-0110	8AK-BD000-0110
220 V ~	8AM-BD000-0220	8AA-BD000-0220	8AB-BD000-0220	8AD-BD000-0220	8AP-BD000-0220	8AF-BD000-0220	8AG-BD000-0220	8AH-BD000-0220	8AI-BD000-0220	8AK-BD000-0220

F31-F32-F33 / F51-F52-F53

F71

Yardımcı kontak blokları

F92E

Aksesuarları takabilmek
için vidalar sökülmelidir.

Yardımcı Kontak Bloğu:

Devre kesicinin çalışma pozisyonuna göre elektriksel sinyallizasyonu beslemek için kullanılır. Yardımcı kontaklar ana kontaklarla açılıp kapanarak ihbar ve kilitleme fonksiyonlarını yerine getirirler.

NA : Normalde açık kontak

NK : Normalde kapalı kontak

Tip	Amper Aralıkları	Kontak Donanımı NO NC	İşletme Gerilimi	Anma Akımı	Sipariş Kodu
F12	16A - 160A	1 1	250 V~	2 A	8AL-A0011-0000
F21	16A - 160A	1 1	250 V~	2 A	8AA-A0011-0000
F31-F32-F33	16A - 250A	1 1	250 V~	2 A	8AB-A0011-0000
		2 2	250 V~	2 A	8AB-A0022-0000
		1 1	250 V~	2 A	8AD-A0011-0000
F51-F52-F53	125A - 400A	2 2	250 V~	2 A	8AD-A0022-0000
		1 1	250 V~	2 A	8AE-A0011-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AF-A0011-0000
F61-F62	300A - 400A	2 2	400 V~	4 A	8AF-A0022-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AG-A0011-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AG-A0022-0000
F71-F72	300A - 800A	2 2	400 V~	4 A	8AG-A0044-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AH-A0011-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AH-A0022-0000
F82-F83 F82E-F83E	300A - 800A	2 2	400 V~	4 A	8AJ-A0011-0000
		4 4	400 V~	4 A	8AJ-A0022-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AJ-A0044-0000
F92E	800A - 1250A	2 2	400 V~	4 A	8AJ-A0011-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AJ-A0022-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AK-A0011-0000
F101E-F102E	1000A - 1600A	2 2	400 V~	4 A	8AK-A0022-0000
		4 4	400 V~	4 A	8AK-A0044-0000
		1 1	400 V~	4 A	8AK-A0011-0000
F111E-F112E	1250A - 2500A	2 2	400 V~	4 A	8AK-A0022-0000

“-” DC, “~” AC, “⎓” DC-AC

Terminal Koruyucu Kapak:

Devre kesicinin terminal (bara veya kablo) kısımlarının elle temasını önleyerek, güvenli bir yalıtım sağlar. Ayrıca terminal koruyucu kapak, kutular arasındaki kanallara geçerek terminalleri birbirinden izole eder. Bütün devre kesicilerimizde standart olarak bulunur.

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F12	16A - 160A	8AR-F0000-0000
F21	16A - 160A	8AA-F□000-0000
F31-F32-F33	16A - 250A	8AB-F□000-0000
F51-F52-F53	125A - 400A	8AD-F000△-0000
F61-F62	300A - 400A	8AP-F0000-0000
F71-F72	300A - 800A	8AF-F0000-0000
F82-F83/F82E-F83E	300A - 800A	8AG-F000△-0000
F91E-F92E	800A - 1250A	8AH-F0000-0000
F101E-F102E	1000A - 1600A	8AI-F0000-0000
F111E-F112E	1250A - 2500A	8AK-F0000-0000

□ : Uzun terminal kapak için 1, kısa için 0'dır.

△: 3 kutup için 0, 4 kutup için 4'tür.

Terminal koruyucu kapak

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

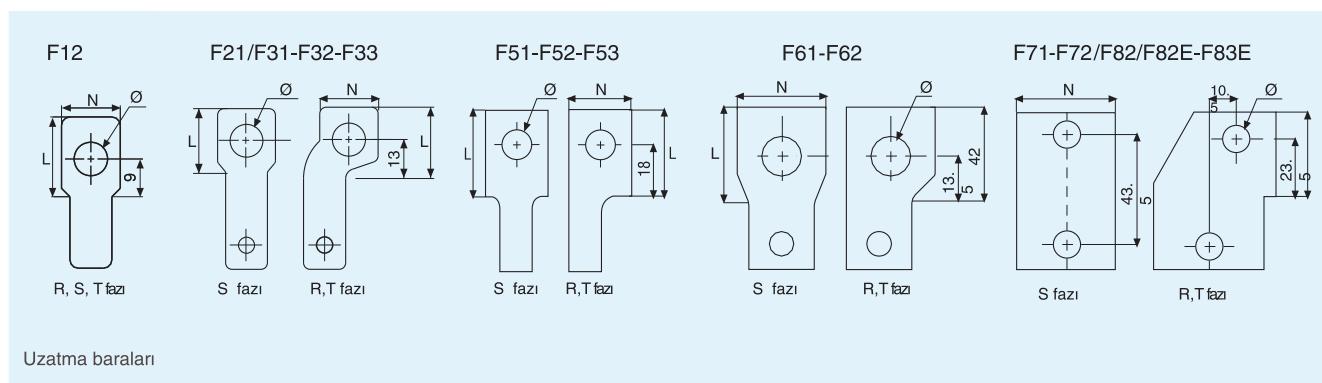
Uzatma Baraları :

Uzatma baraları, kesicinin terminallerine yapılacak kablo veya bara bağlantılarının kolay ve sağlıklı yapılmasını sağlar. Baralar elektrolitik bakır malzemeden, üzeri gümüş kaplı olarak imal edilirler.

Tip	Boy L(mm)	Genişlik N (mm)	Kalınlık P (mm)	Delik Çapı Ø	Sıkıştırma Torku (Nm)	Nominal Akım (A)	Miktar (Adet)	Sipariş Kodu
F12	36	14	3	M8	10	16 A - 160 A	6	8AM-H3000-0125
F21	16	18	3	M8	10	16 A - 160 A	6	8AB-H5000-0125
F31-F32-F33	35	18	5	M8	10	16 A - 250 A	6	8AB-H5000-0125
F51-F52-F53	35	25	5	M12	25	125 A - 400 A	6	8AD-H5001-0250
F61-F62	42	38	8	M10	25	300 A - 400 A	6	8AE-H5000-0300
F71-F72	31	40	5	M10	40	300 A	6	8AF-HΔΔΔ00-0□□□
F82-F83	31	40	6	M10	40	400 A - 500 A	6	
F82E-F83E	31	40	8	M10	40	630 A	6	
	31	40	12	M10	40	800 A	6	8AG-HΔΔΔ00-0□□□

□□□: Amper değerini yazınız.

ΔΔΔ : Bara kalınlığını yazınız. (300A için 5, 400A - 500A için 6, 630A için 8, 800A için 12 giriniz.)

Bağlantı Terminalleri: Müşteri isteğine göre tornavida veya alyan başlı olarak sevk edilirler.

Tip	Kablo Adeti	Kablo Kesiti (mm²)	Kablo Çapı Ø (mm)	Sıkma Torku (Nm)	Civata Cinsi	Miktarı (Adet)
F12	1	2,5...50	6	6	Tornavida	3
F21/F31-F32-F33	1	2,5...120	12	10	Alyan	3
F21/F31-F32-F33	1	2,5...95	12	6	Tornavida	3
F31-F32-F33	1	10...120	13	12	Alyan	3
F51-F52-F53	1	95...120	13	25	Alyan	3

Not: F31-F32-F33 tip devre kesicilerin bağlantı terminalleri sipariş üzerine alyan veya düz tornavida ağızlı olarak sevk edilir.

Uzatma çubukları takılmadan 95mm² kablo bölümüne sahip kablo kilitler doğrudan F31-F32-F33 / F51-F52-F53

Tip Devre Kesicilerinin gövdesine monte edilebilir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F31-F32-F33/F51

Motor Kumanda Mekanizmaları:

Devre kesiciye uzaktan açma - kapama yaptırmak için kullanılır. Ayrıca üzerindeki mandal sayesinde elle mekanik açma - kapama yapılabilir. Motor kumanda mekanizması devre kesicinin üst kapağına monte edilir. Mekanik kilitleme özelliğine sahiptir.

F31-F32-F33 Motor Kumanda Mekanizması:

Teknik Özellikleri

Sipariş Kodu	8AB-DA000-0220 (16A' dan 250A' ya kadar)
Çalışma gerilimi	220 V AC
Gücü	100 W
Açma zamanı	1 s
Kapama zamanı	1 s

F71-F72/F82-F83/F82E-F83E
F92E/F101E-F102E

F71/F82-F83/F82E-F83E/F91E-F92E/F101E-F102E Motor Kumanda Mekanizması:

Tip	Amper Aralıkları	Sipariş Kodu
F71-F72	300A ... 800A	8AF-DA000-0220
F82-F83	300A ... 800A	8AG-DA001-0220
F82E-F83E	300A ... 800A	8AG-DA000-0220
F91E-F92E	800A ... 1250A	8AH-DA000-0220
F101E-F102E	1000A ... 1600A	8AN-DA000-0220

Teknik Özellikleri

Çalışma gerilimi	220 V AC
Gücü	100 W
Açma zamanı	4 s
Kapama zamanı	3.5 s

F111E-F112E

F111E-F112E Motor Kumanda Mekanizması:

Teknik Özellikleri

Sipariş Kodu

F111E-F112E	8AK-DA000-0220 (1250A' dan 2500A' ya kadar)
Çalışma gerilimi	220 V AC
Gücü	500 W
Açma zamanı	1.5 s
Kapama zamanı	1.5 s

Mekanik Kilit

Şebeke- Jeneratör otomasyonu bir diğer adıyla otomatik enversör sistem yapmak hem çok kolay hem de çok önemlidir. Çünkü yapılacak bir hata şebeke ile jeneratörün aynı anda devrede kalmasına, dolayısıyla faz çakışmasına yani, bir kısa devreye neden olacaktır.

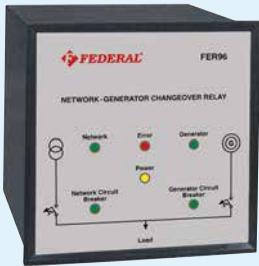
Bu hata olasılığını ortadan kaldırmak ve işletme güvenliği sağlamak üzere **mekanik kilit** kullanılır.

Kilitleme elektriksel değil de mekanik olarak yapıldığından kumanda sisteminde oluşabilecek hatalar sonucu her iki devre kesicinin de ON veya OFF konumda kalması kesinlikle önlenmiş olur.

Mekanik Kilit Sipariş Kodları:

F31	8AB-V0000-0000
F71-F72	8AF-V0000-0000
F82-F83	8AG-V0000-0000
F82E-F83E	8AG-V1000-0000
F82EN-F83EN	8AG-V0000-0001
F91E-F92E	8AH-V0000-0000
F101E-F102E	8AI-V0000-0000
F111E-F112E	8AK-V0000-0000

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Şebeke - Jeneratör Enversör Rölesi FER96 (Devre Kesici İçin):

İki devre kesicinin enversör amaçlı kullanıldığı yerlerde, şebeke ve jeneratör arasında otomatik geçiş saflamak için kullanılır. Röle üzerinden hat, besleme, şalter durumları izlenebilir. Hata kontağı ile alarm ve açtırma bobini bağlantısı yapılabilir.

Cıkış kontakları : 250V AC, 10A

Besleme gerilimi : 12V AC

Giriş Gerilimi : 220 V AC

Ebat : 96x96 mm

Sipariş kodu : 9HK-DF000-0000

Transfer Kontrol Ünitesi FER72 (Kontaktör İçin):

Üç fazlı şebeke voltajını izleyen uzaktan çalıştır sinyali gönderen ve yükü şebeke ve jeneratör arasında aktaran düşük maliyetli ve mikro işlemci kontrollü bir cihazdır.

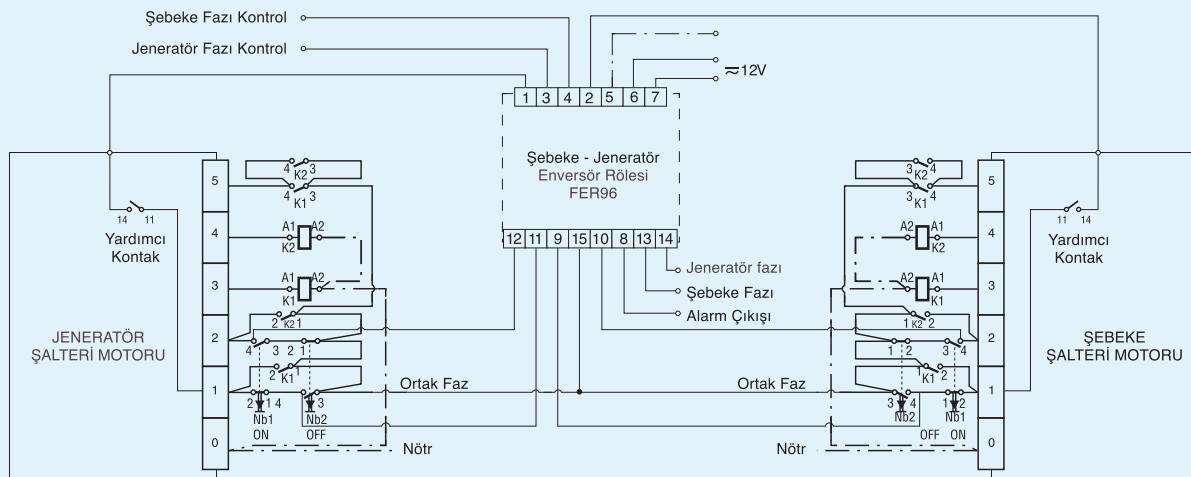
Alternatör Voltajı : 300V AC max

Şebeke Voltajı : 300V AC max (faz-nötr)

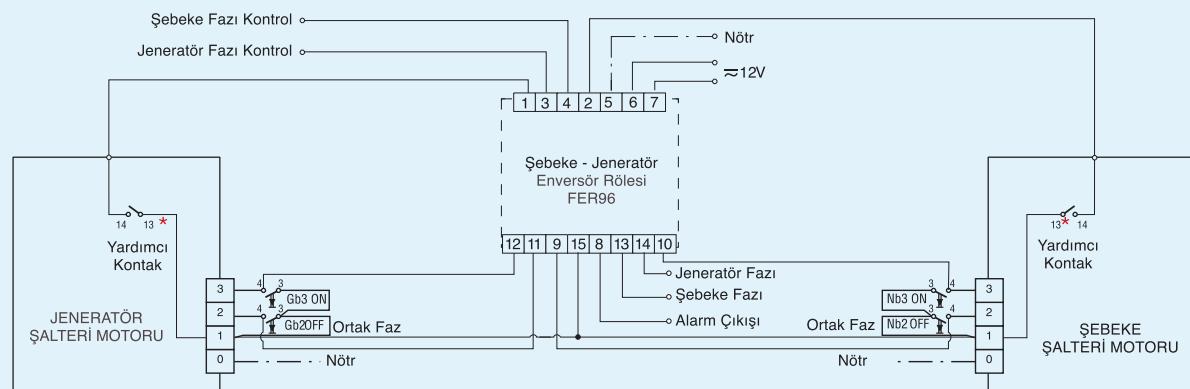
Şebeke Kontaktör Süresi : 0,75 sn.

Ebat : 72x72 mm

Sipariş kodu : 9HK-DF000-0001

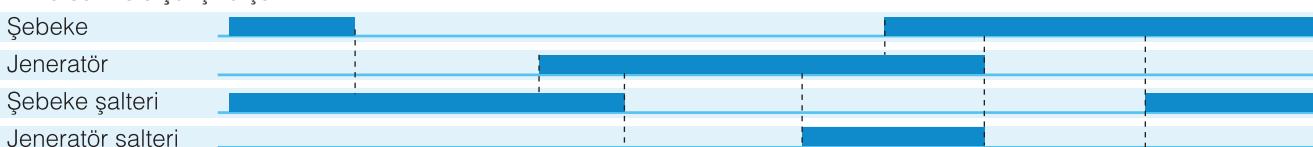
F31-F32-F33 tip kurma motorlu şalterlerin enversör otomasyon bağlantı şeması

* F71 / F72 / F82 / F83E / F83E / F91E / F92E için 11, F101E / F102E / F111E / F112E for 13

F71-F72/F82-F83/F83E/F91E-F92E/F101E-F102E/F111E-F112E tip kurma motorlu şalterlerin enversör otomasyon bağlantı şeması

Enversör Röle Çalışma şekli:

OTOMATİK TRANSFER SİSTEMLERİ

OTOMATİK TRANSFER ŞALTERLERİ

Elektrik kesilmesinin sık olduğu, kesintisiz güçe ihtiyaç duyulan ve kesintinin büyük zarar doğuracağı (hastane, alışveriş merkezleri, bankalar, fabrikalar vb.) işletmelerde yük transferlerini gerçekleştirmek amacıyla güvenle kullanılır. Kompakt tip devre kesicili ve otomatik sigorta bağlılı olarak üretilmektedir.

- Federal otomatik transfer şalterlerinde yapılan sistemde manuel ve otomatik kontrol seçeneği mevcuttur.
- Federal otomatik transfer şalterlerinde 0,1-5sn. kadar gecikme zaman ayarı ve transfer zaman ayarı yapılmaktadır.
- Kolay ve güvenilir montaja sahip olan sistemde, hem şebeke hem de jeneratör çalışma durumunda sonuçların gözlenebildiği akıllı kontrol ünitesi mevcuttur.

Devre Kesicili ATS

Teknik Özellikleri

Standart	TS EN 60947-6-1
Devre Kesici Anma Akımı (In)	16A ~ 1600A
Kutup Sayısı	3, 4
Kumanda Gerilimi	140 - 270V
Yardımcı Kumanda Gerilimi (*)	10 - 15V DC
Transfer Zaman Gecikmesi	5 - 90 sn. (ayarlanabilir)
Anma İşletme Gerilimi	415V
Mekanik Ömür	10.000
Çalışma Sicaklığı	-20 ~ +60°C
Koruma Sınıfı	IP20
Kirlenme Derecesi	3

Ürün Tipleri ve Amperleri

F12/F12N	16A ... 160A
F31/F32/F33	16A ... 250A
F51/F52/F53/F51N/F52N/F53N	125A ... 400A
F71/F72	300A ... 800A
F82/F83/F82E/F833/F82N/F83N	400A ... 800A
F91E/F92E/F91EN/F92EN	1000A ... 1250A
F101E/F102E	1000A ... 1600A

Otomatik Sigortalı ATS

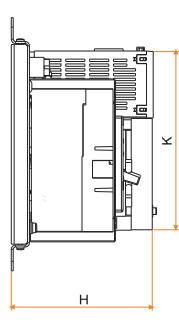
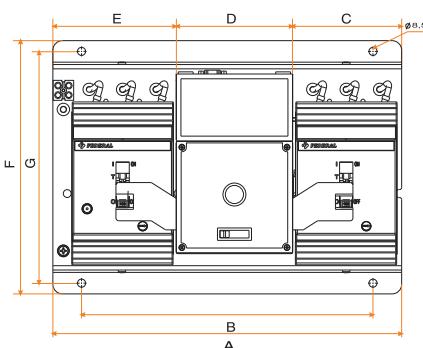
Teknik Özellikleri

Standart	TS EN 60947-6-1
Devre Kesici Anma Akımı (In)	0,5A ~ 125A
Kutup Sayısı	1,2,3, 4
Kumanda Gerilimi	140 - 270V
Yardımcı Kumanda Gerilimi (*)	10 - 15V DC
Transfer Zaman Gecikmesi	5 - 90 sn. (ayarlanabilir)
Anma İşletme Gerilimi	415V
Mekanik Ömür	10.000
Çalışma Sicaklığı	-20 ~ +60
Koruma Sınıfı	IP20
Kirlenme Derecesi	2

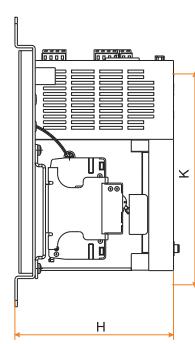
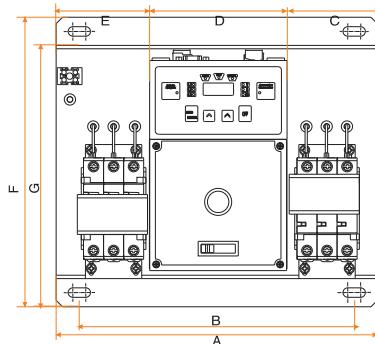
Ürün Tipleri ve Amperleri

FM6 / 6kA	0,5A ... 63A
FM10 / 10kA	0,5A ... 63A
FM10L / 10kA	80A ... 125A

Kompakt Devre Kesiciler

Minyatür Devre Kesiciler

OTOMATİK TRANSFER SİSTEMLERİ

Kompakt ve Minyatür Devre Kesici Ölçüleri

Tip	Ölçüler									Amper Aralıkları	Sipariş Kodları
	A	B	C	D	E	F	G	H	K		
FATS-F1	365	293	106,4	122	136,6	274,4	224,9	151,5	186,5	16A ... 160A	8AR-ATS00-0000
FATS-F1N	425	353	136,4	122	166,6	259,2	236,7	151,5	186,5	16A ... 160A	8AR-ATS01-0000
FATS-F3	380	340	114	122	145	265	242	147	247	16A ... 250A	8AB-ATS00-0000
FATS-F5	460	419	151	122	187	342	311	206	247	125A ... 400A	8AD-ATS00-0000
FATS-F5N (4 Pole)	495	454	151	122	221	342	311	206	247	125A ... 400A	8AD-ATS04-0000
FATS-F7	600	550	219	122	259	346	315	216	247	300A ... 800A	8AF-ATS00-0000
FATS-F8	600	550	219	122	259	346	315	216	247	400A ... 800A	8AG-ATS00-0000
FATS-F8N (4 Pole)	740	689	296	122	321	346	315	216	247	300A ... 800A	8AG-ATS04-0000
FATS-F9	600	550	219	122	259	436	405	235	247	1000A...1250A	8AH-ATS00-0000
FATS-F9N (4 Pole)	740	689	289	122	329	436	405	235	247	1000A...1250A	8AH-ATS04-0000
FATS-F10	600	550	219	122	259	436	405	260	247	1000A...1600A	8AI-ATS00-0000
FM6	286	244	80	122	83	257	232	141	187	1A ... 63A	8AL-ATS00-0000
FM10	286	244	80	122	83	257	232	141	187	1A ... 63A	
FM10L	390	324	119	122	149	265	242	142	187	80A ... 125A	

(*) Not: ATS, jeneratör konumunda iken ilk hareket zamanını kontrol edilmek isteniyorsa 10-15V DC besleme yapılması gereklidir. DC besleme yapılmamışsa jenaratör ilk hareketi zaman gecikmesi "0" saniye olur. Bu zaman gecikmesi jenaratör tarafından istenmiyorsa harici DC beslemeye gerek yoktur.

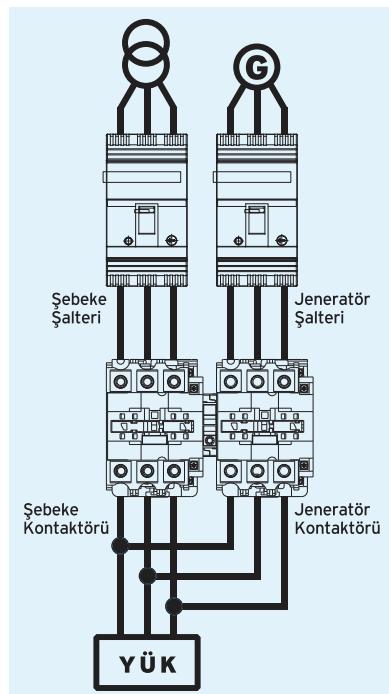
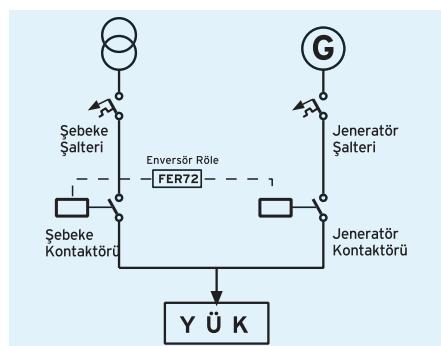
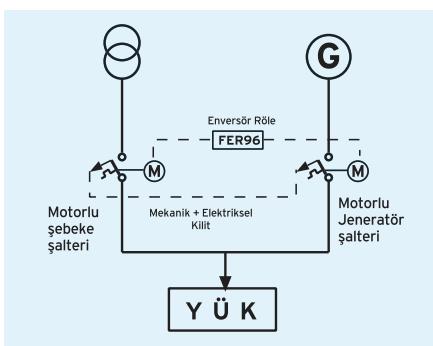
Alternatif Enversör Sistem

Şebeke - jeneratör enversör sistemleri motor mekanizmalı kompakt tip devre kesiciler ile yapılabileceği gibi kompakt tip devre kesici ve kontaktör kombinasyonu ile de yapılabilir.

Yandaki şemada da görüldüğü gibi aşırı akım ve kısa devre koruması için kompakt tip devre kesici kullanılır, anahtarlama için de kontaktörler kullanılır. FC95D kontaktöre kadar hem mekanik hem de elektriksel kilitleme yapılarak, FC115D'den FC750D'ye kadar kontaktörlerde sadece elektriksel kilitleme ile enversör sistem yapılabılır.

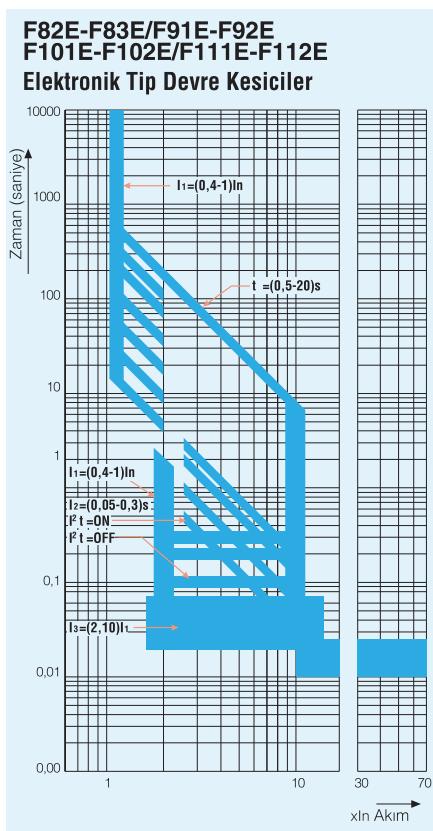
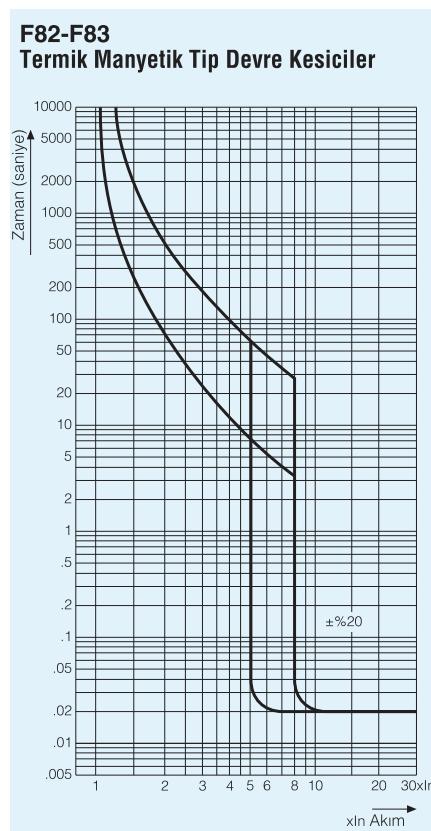
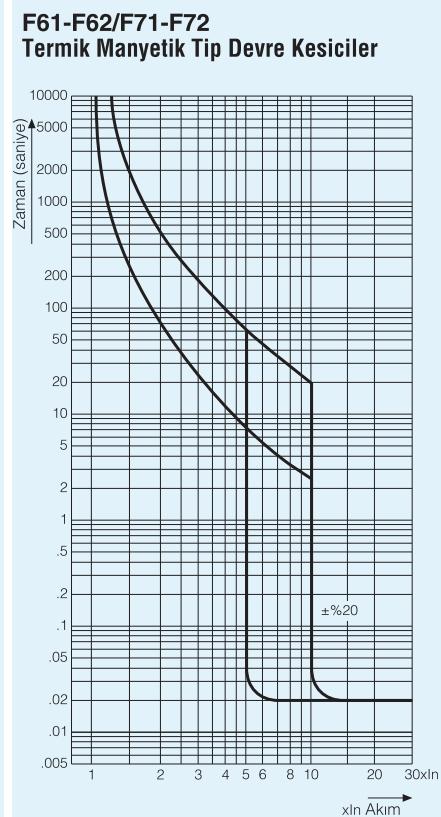
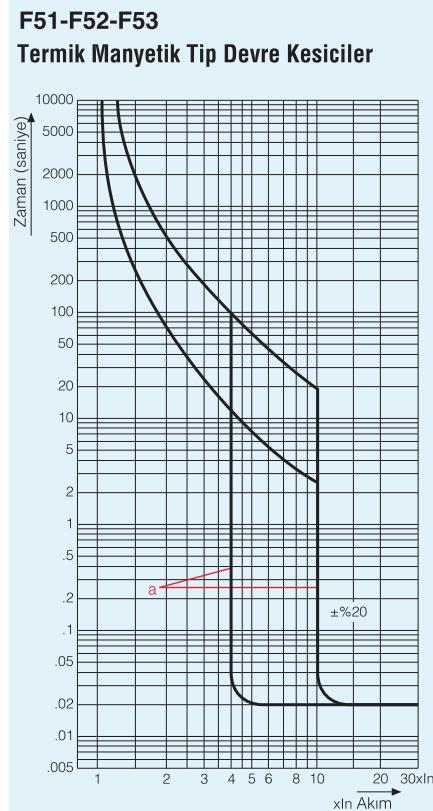
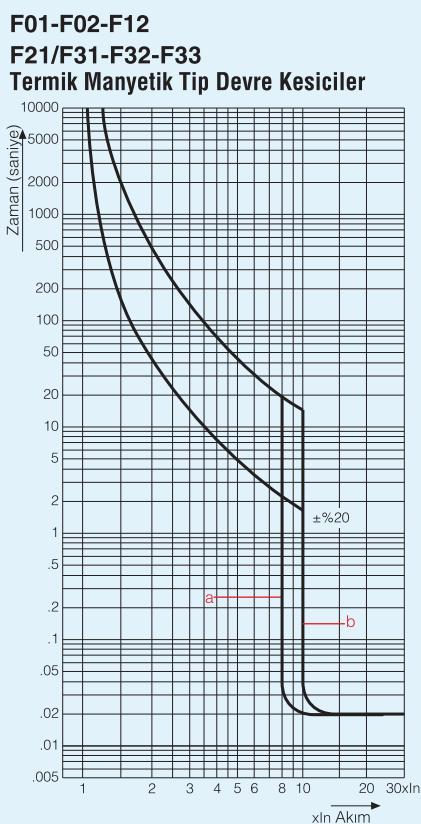
Yüksek akım kontaktörleri ile 300A'den 2500A'e kadar hem mekanik hem de elektriksel kilitleme yapılarak enversör sistem yapılabılır.

Motorlu Şalter + Mekanik Kilitli Enversör Sistem

F31	16 ... 250	8AB-V2000-0000
F71-F72	300 ... 800	8AF-V2000-0000
F82-F83-	400 ... 800	8AG-V2000-0000
F82E-F83E	300 ... 800	8AG-V2100-0000
F82EN-F83EN	300 ... 800	8AG-V2001-0000
F91E-F92E	1000 ... 1250	8AH-V2000-0000
F101E-F102E	1000 ... 1600	8AI-V2000-0000
F111E-F112E	1250 ... 2500	8AK-V2000-0000

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

Kompakt Tip Devre Kesici Seçim Tablosu																										
Kesme Kapasitesi kA	70 65 50 35 25	F53												F102E				F112E								
		F33												F83 / F83E												
		F02												F82 / F82E				F92E								
														F52				F101E								
		F32												F72				F91E				F111E				
		F01												F71												
		F31												F62												
Kompakt Tip Devre Kesiciler		16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	300	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	
A Anma Akımı																										

İLETKEN MALZEMELERİN ELEKTRİKSEL ÖZELLİKLERİ

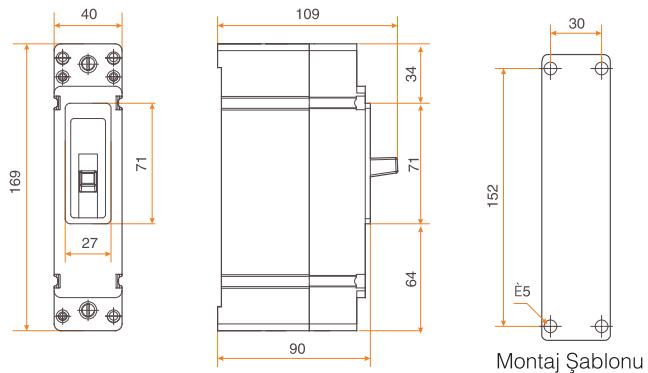
Malzeme			Kendinden İletkenlik (K) m/Ω.mm²	
Gümüş			63	
Bakır			58	
Altın			45	
Alüminyum			36	
Magnezyum			23	
Molibden			18	
volfram			17	
Çinko			16	
Kadmium			13	
Pirinç			12	
Nikel			11	

Malzeme			Kendinden İletkenlik (K) m/Ω.mm²	
Demir			10	
Platin			9	
Kalay			8	
Bronz			6	
Kurşun			4.8	
Manganin			2.3	
konstantan			2	
Bizmut			0.9	
Grafit			0.125	
Karbon			0.025	

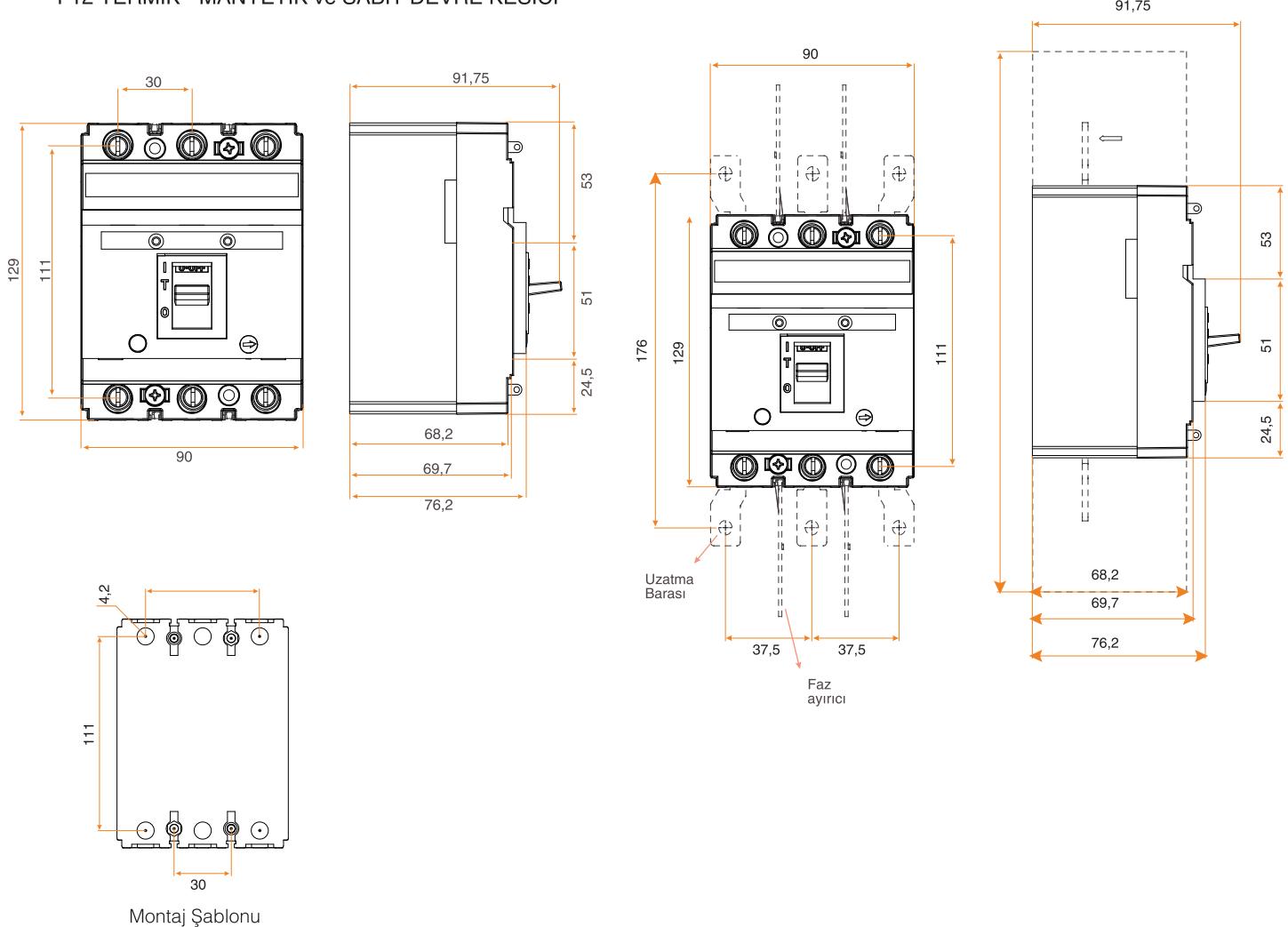
Kutup Başına Güç Kayıpları (W)																													
Anma Akımı (A)																													
	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	300	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500					
F12	6.5	6.5	7	5	5	6.5	10	8.5	12.5	13	13																		
F21	3.5	4.5	5	5	5.5	6.5	6.5	11.5	12.5	13	20																		
F31	4	4	4	4.5	5.5	7	9.5	8	10.5	12	15	21	25	28															
F32	4	4	4	4.5	5.5	7	9.5	8	10.5	12	15	21	25	28															
F33	4	4	4	4.5	5.5	7	9.5	8	10.5	12	15	21	25	28															
F51									23	20.5	28		23	25.5	36.5	45													
F52									23	20.5	28		23	25.5	36.5														
F53									23	20.5	28		23	25.5	36.5														
F61												26	40																
F62												26	40																
F71													31	30	39	53	54												
F72													31	30	39	53	54												
F82													32	38	38	53	54												
F83													32	38	38	53	54												
F82E													10	17	26	42	54												
F83E													10	17	26	42	54												
F91E																								55	85				
F92E																								55	85				
F101E																								40	60	100			
F102E																								40	60	100			
F111E																										54	84	132	
F112E																										54	84	132	

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F01 - F02

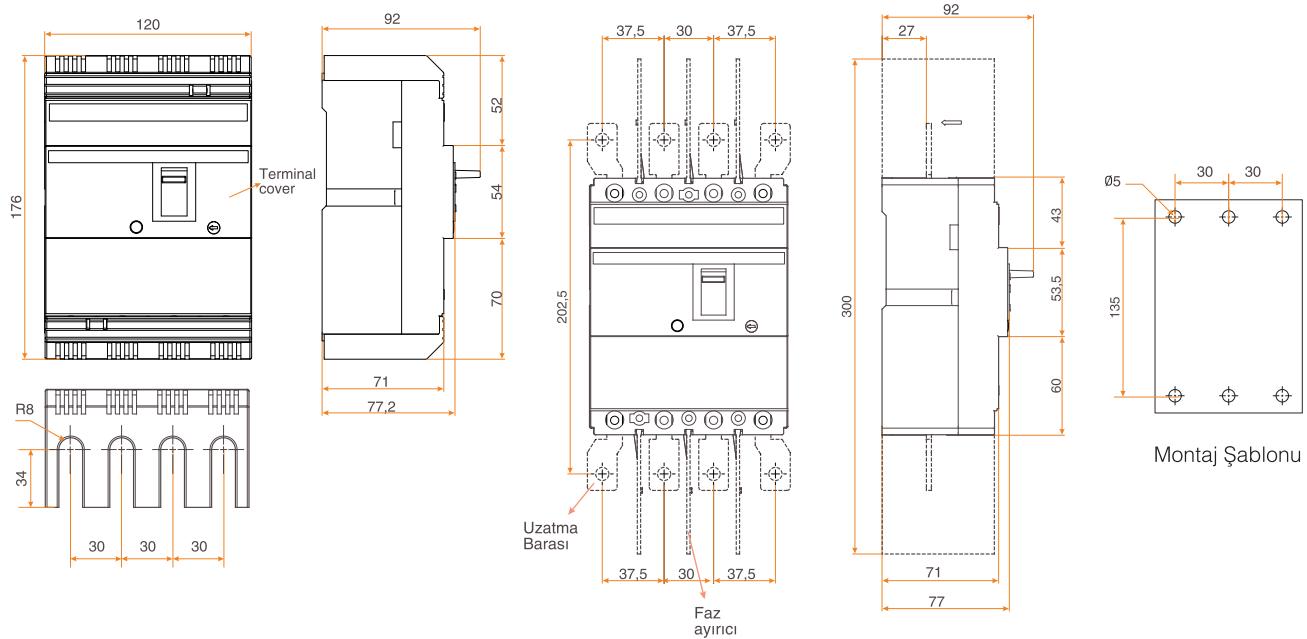
F12 TERMİK - MANYETİK ve SABİT DEVRE KESİCİ

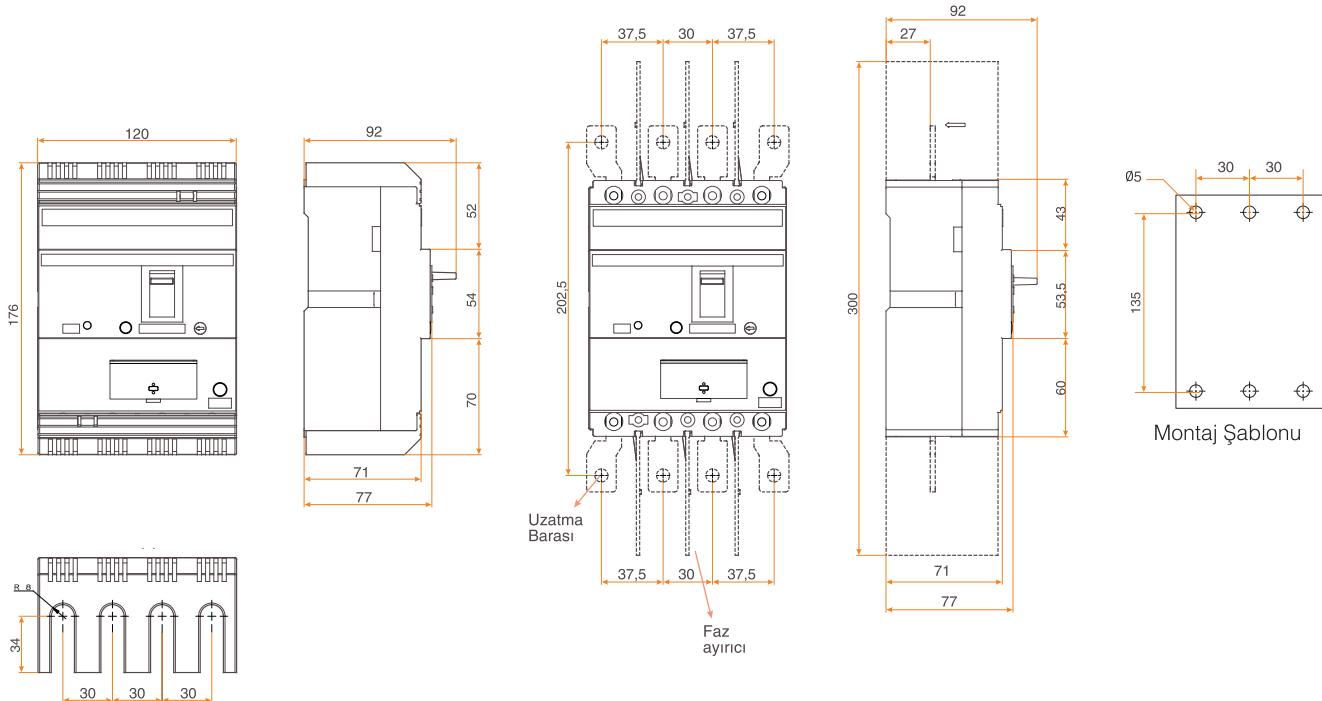
- - - Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F12N TERMİK AYARLI (4 Kutup)

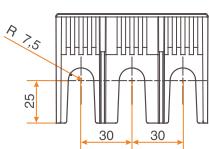
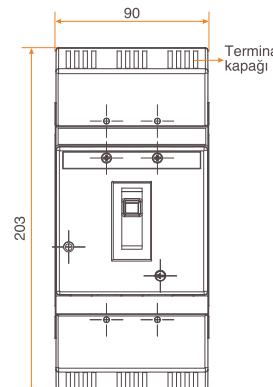
F12R KAÇAK AKIM KORUMALI TİP DEVRE KESİCI

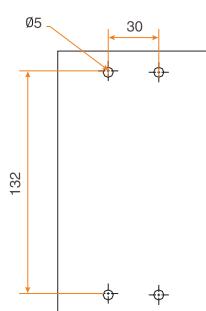
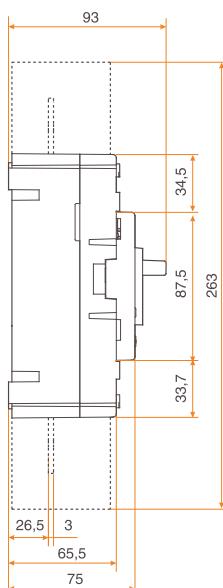
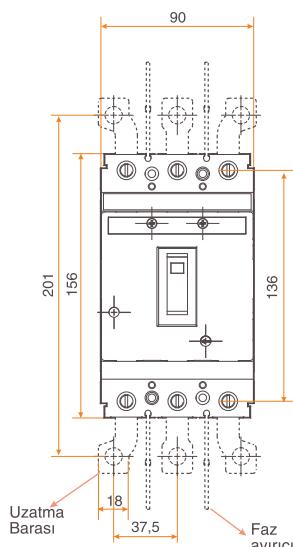
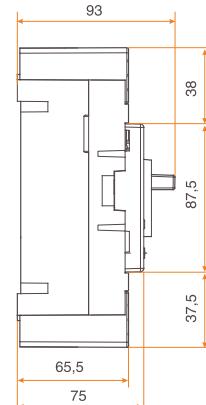
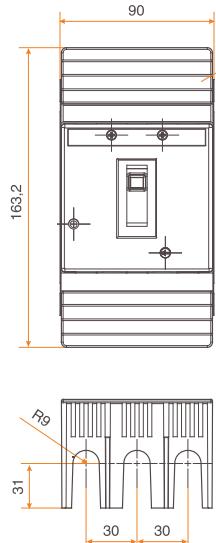
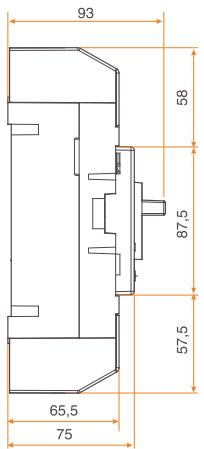
- - - Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

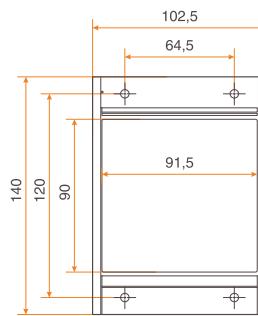
F21 UZUN TERMINAL KAPAKLI

F21 KISA TERMINAL KAPAKLI

Montaj Şablonu

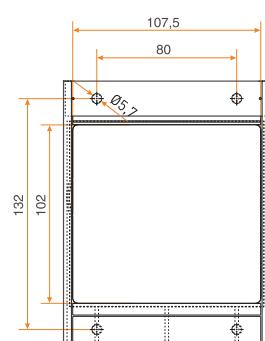
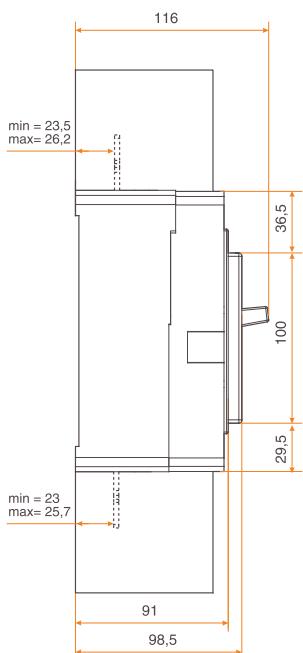
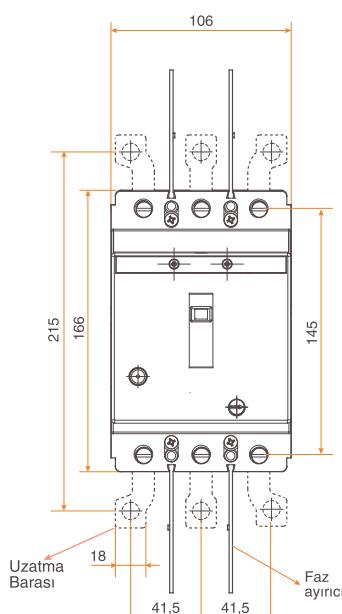
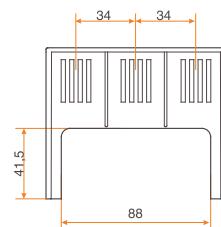
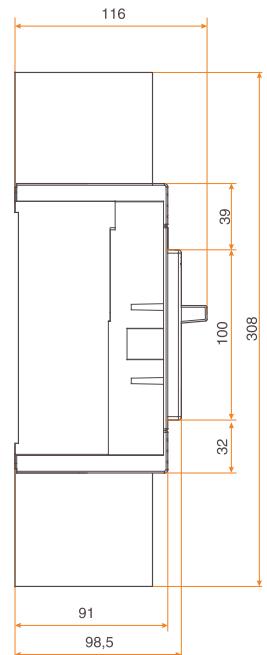
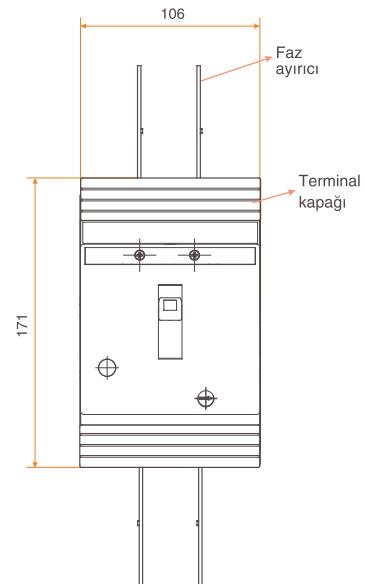

Pano Çerçeveşi

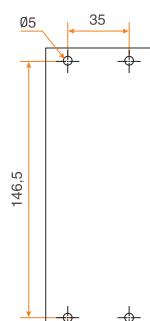
----- Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F31 - F32 - F33 - F31S

Pano Çerçeve

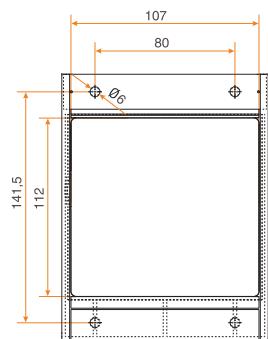
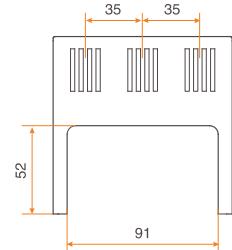
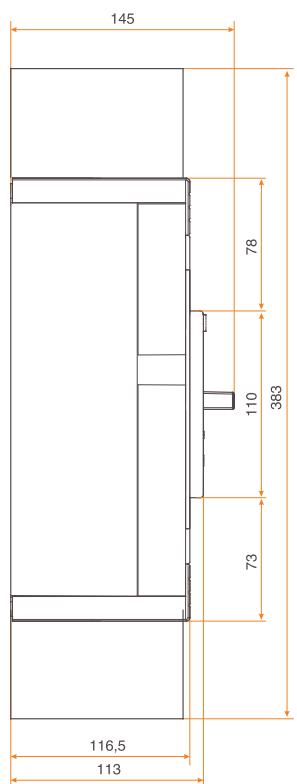
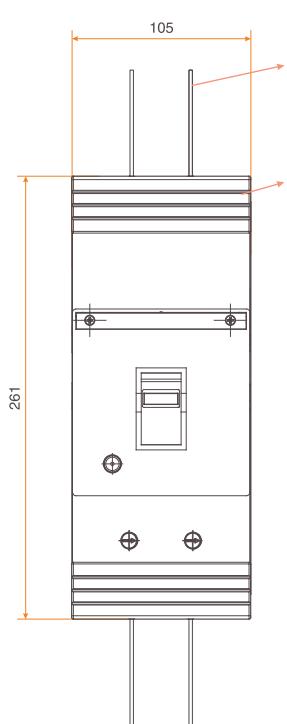

Montaj Şablonu

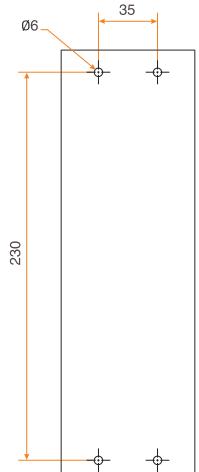
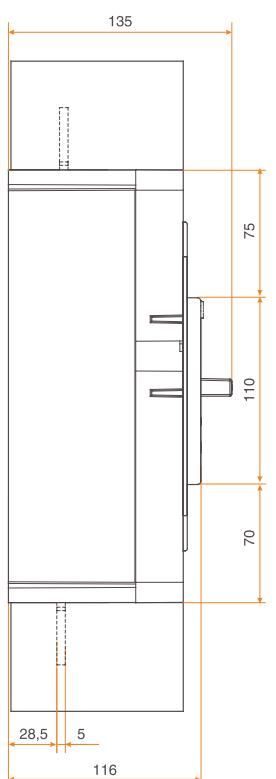
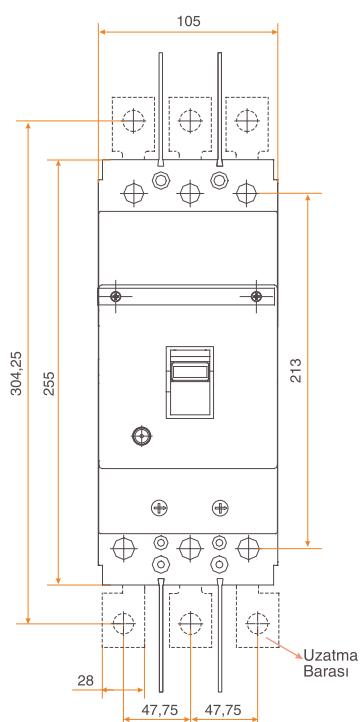
- - - Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F51 - F52 - F53

Pano Çerçvesi

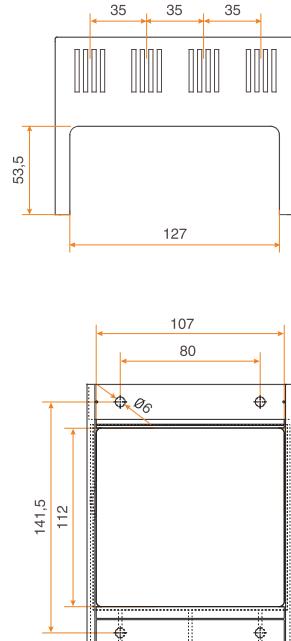
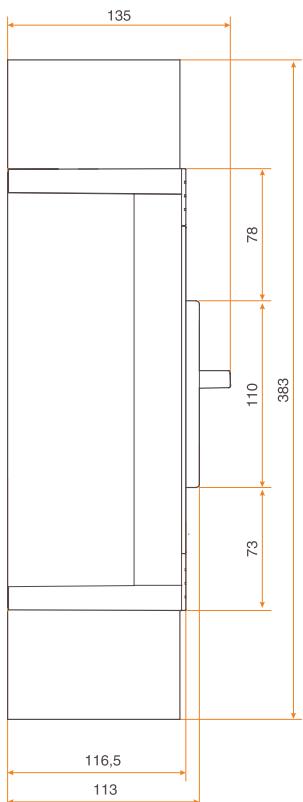
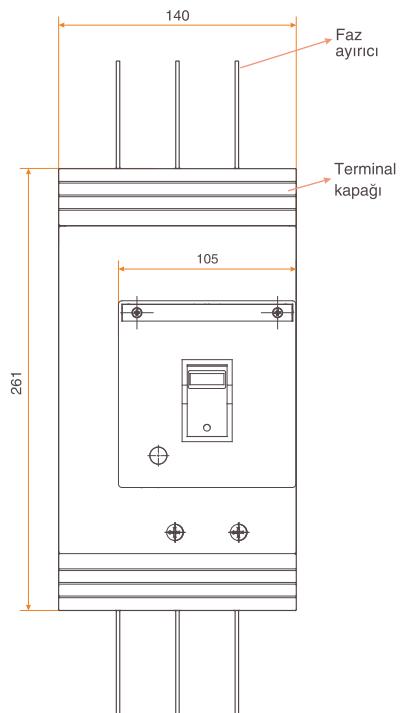

Montaj Şablonu

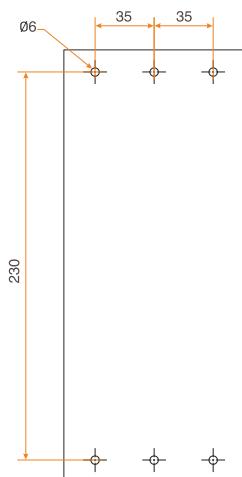
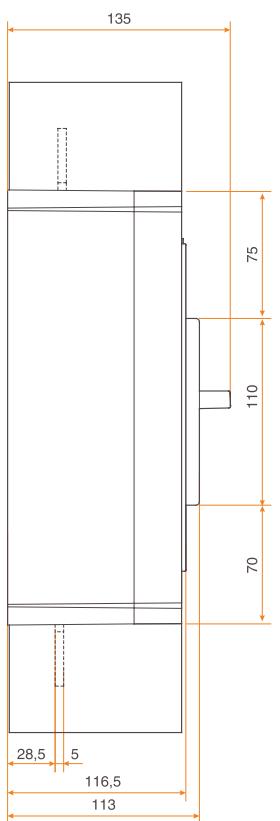
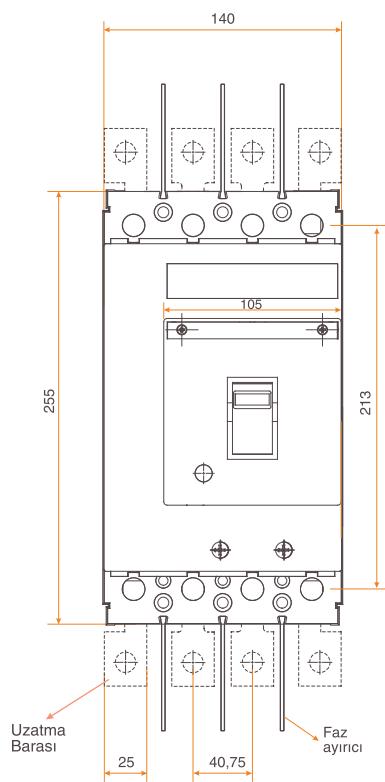
----- Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir. (Sadece 300A-400A standart olarak uzatma barları üretilmektedir)

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F51N - F52N - F53N (4 Kutup)

Pano Çerçeve

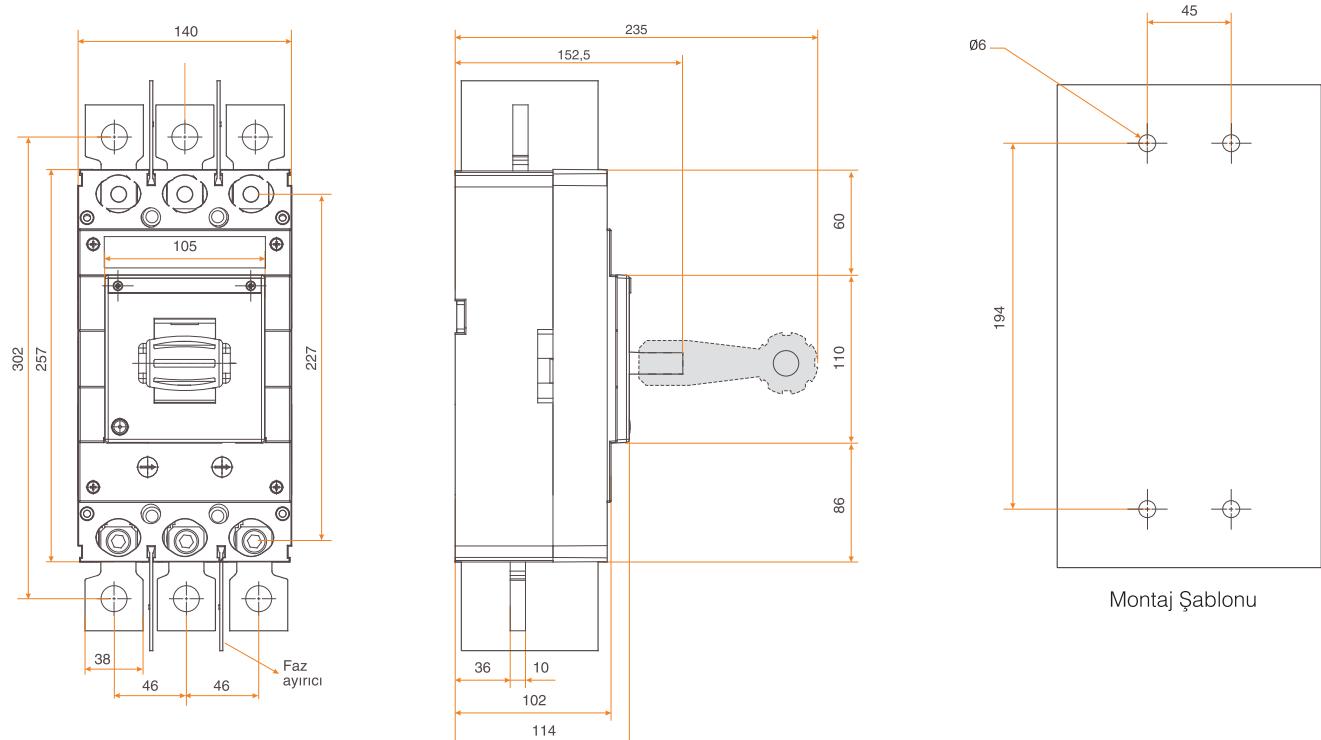
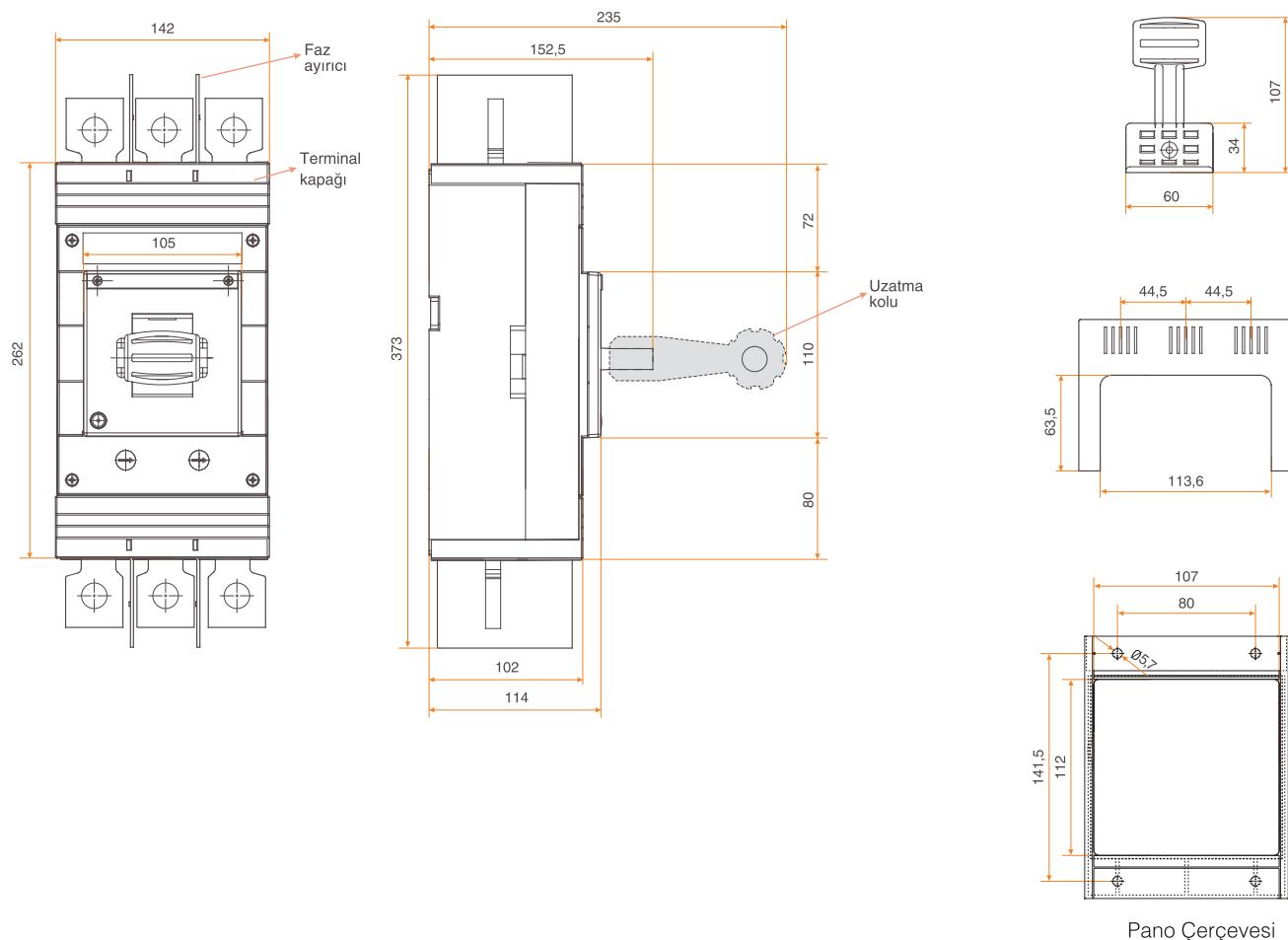

Montaj Şablonu

----- Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir. (Sadece 300A-400A standart olarak uzatma baralı üretilmektedir)

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

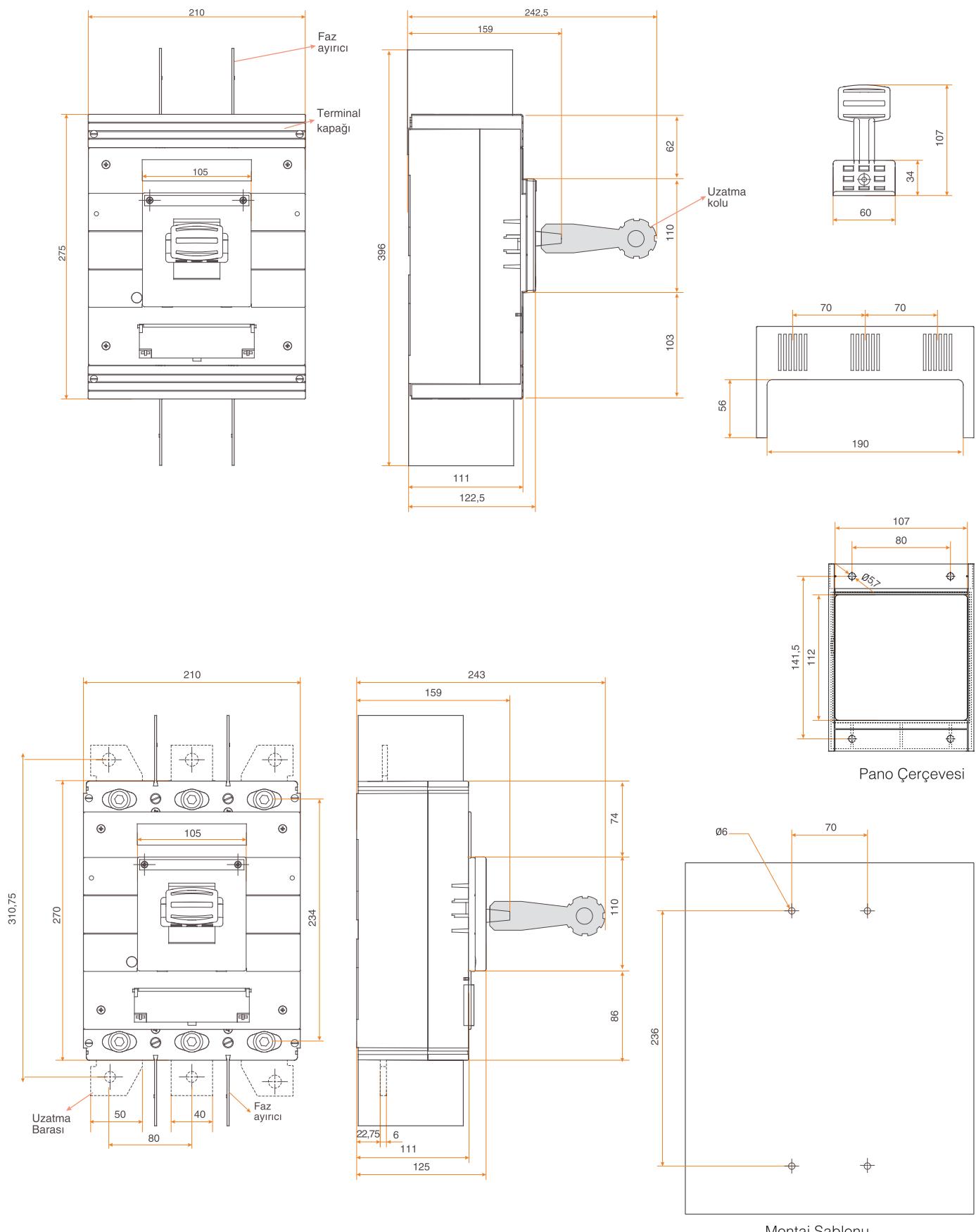
F61 - F62 - F61S

- - - Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

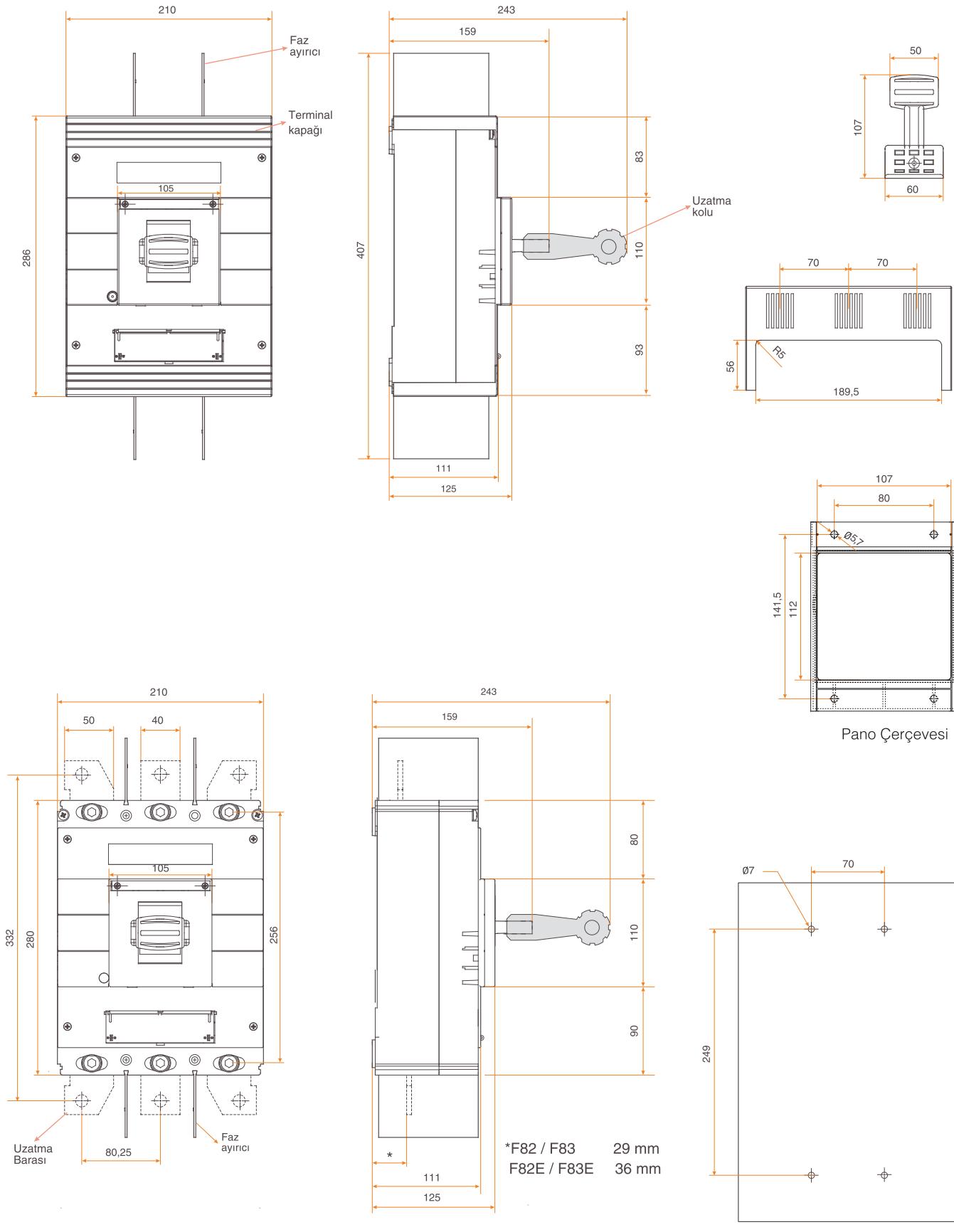
F71 - F72

----- Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

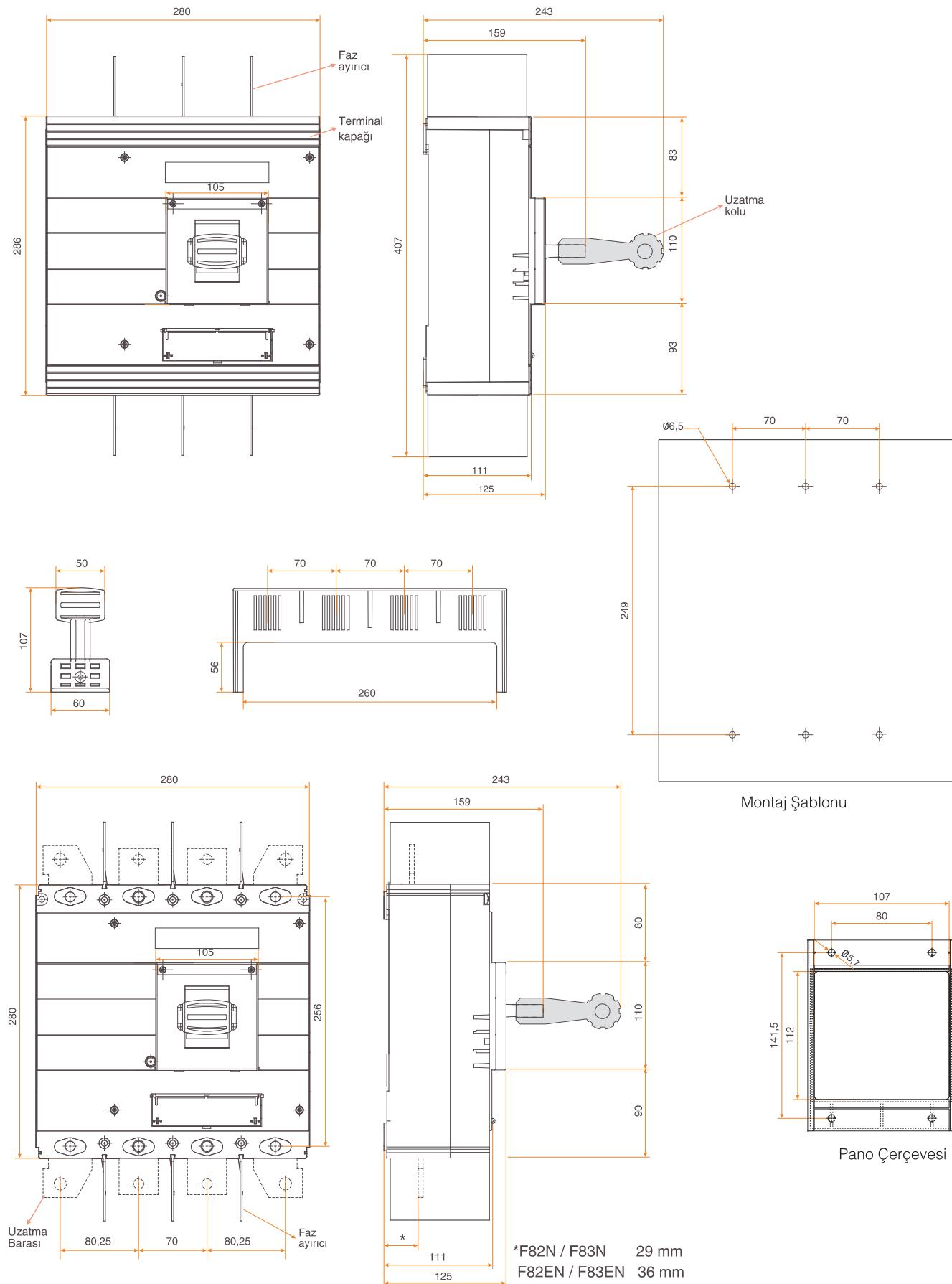
F82 - F83 - F82E - F83E

- - - Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

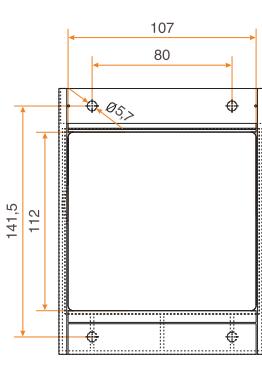
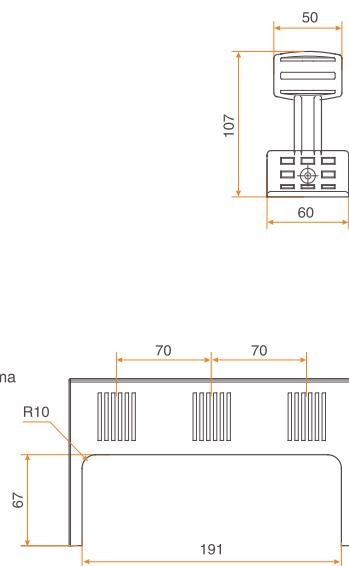
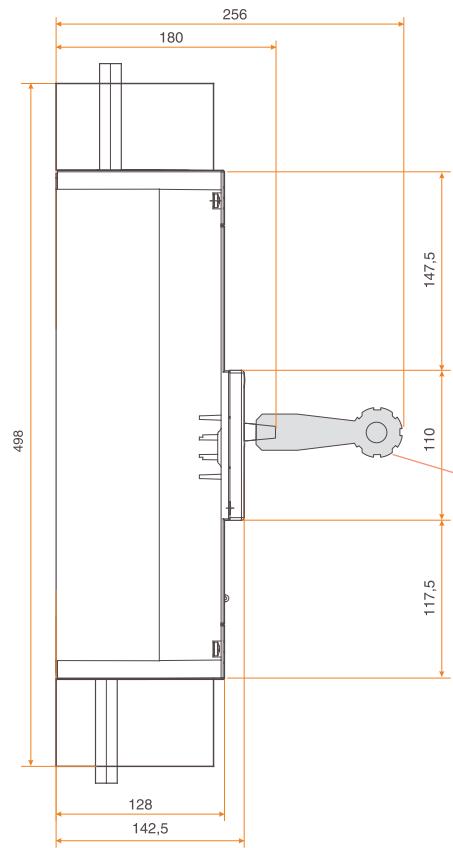
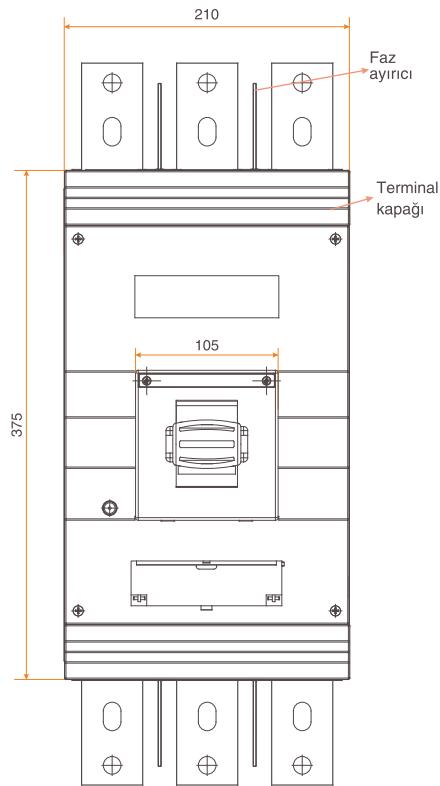
F82N - F83N - F82EN - F83EN

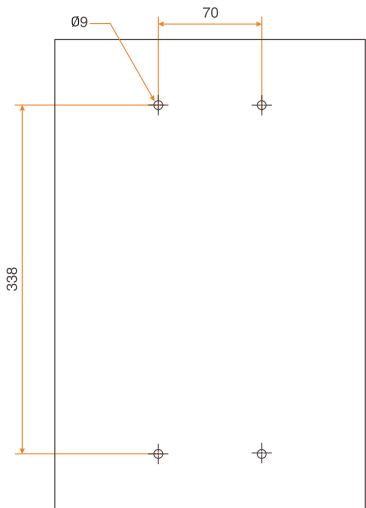
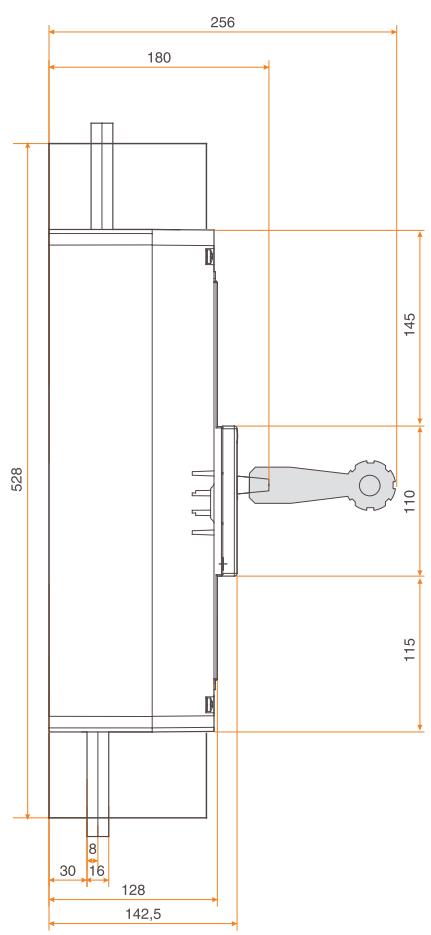
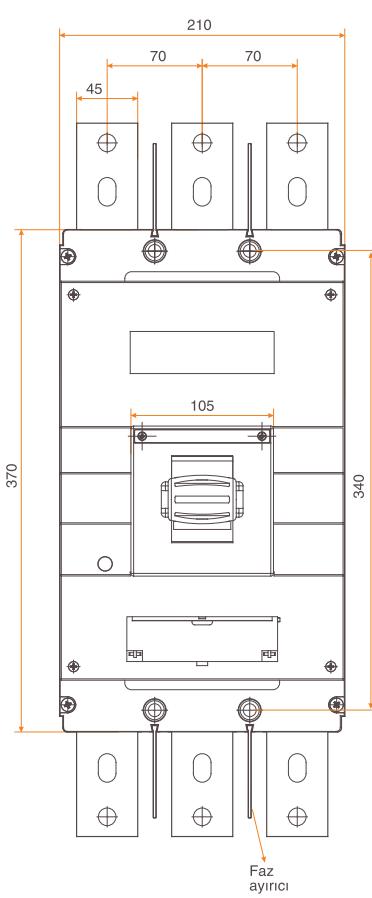
----- Kesikli çizgilerle gösterilen parçalar sipariş üzerine üretilmektedir.

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F91E - F92E

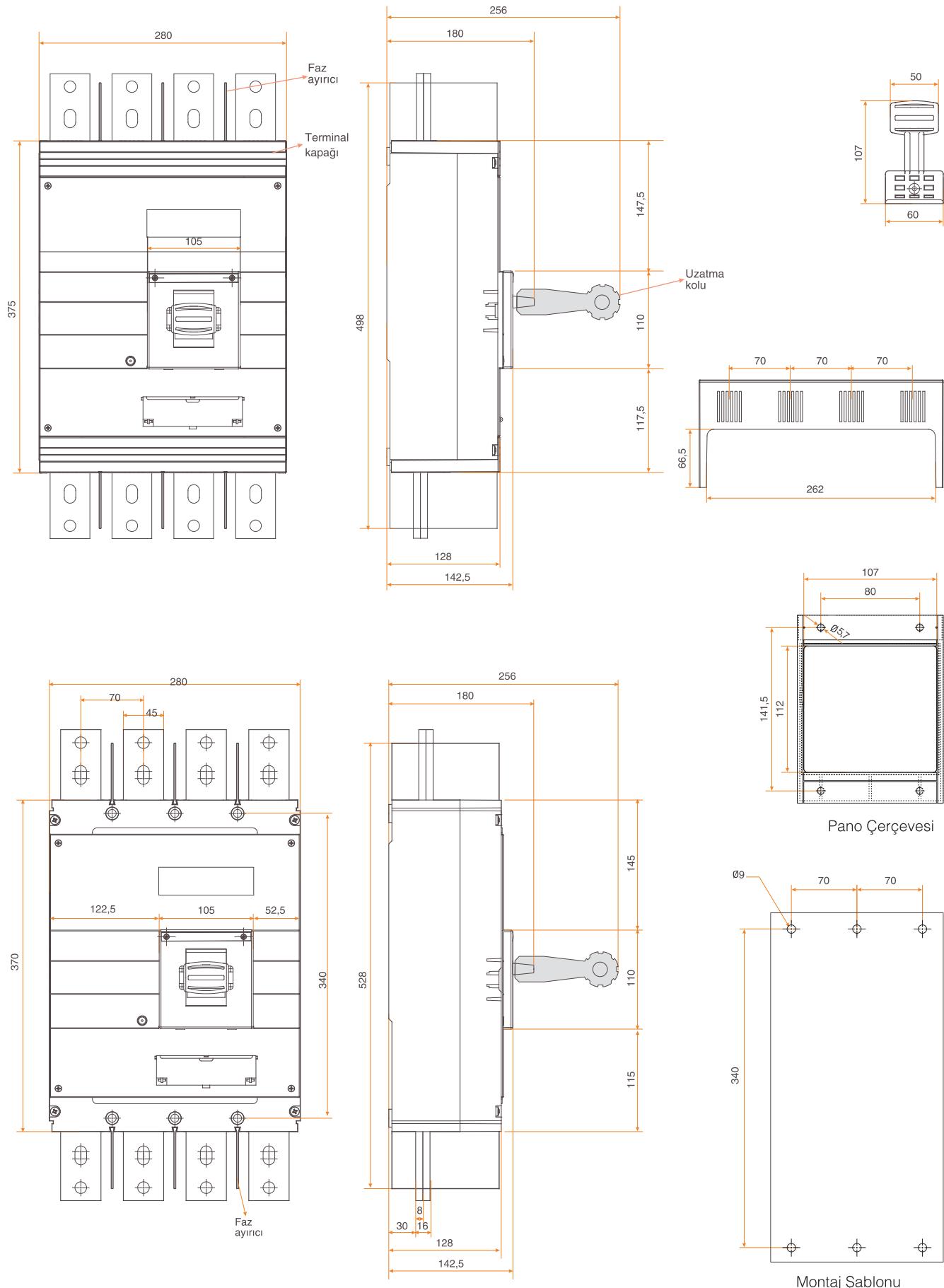
Pano Çerçeve

Montaj Şablonu

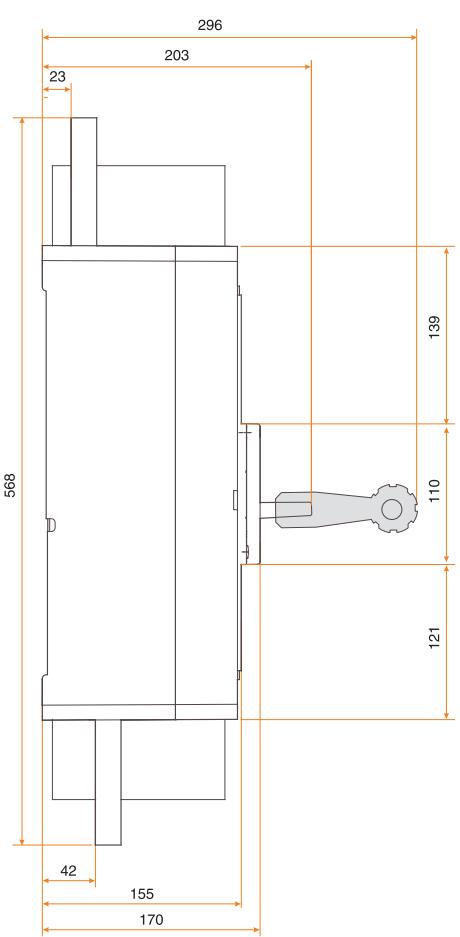
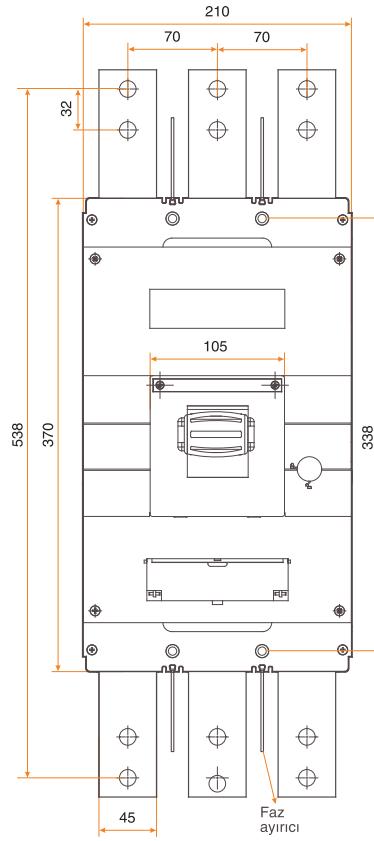
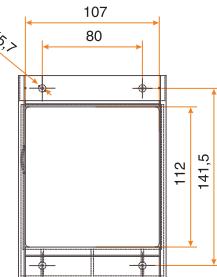
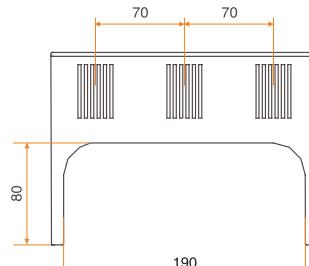
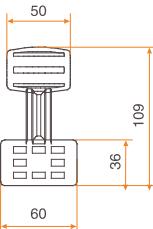
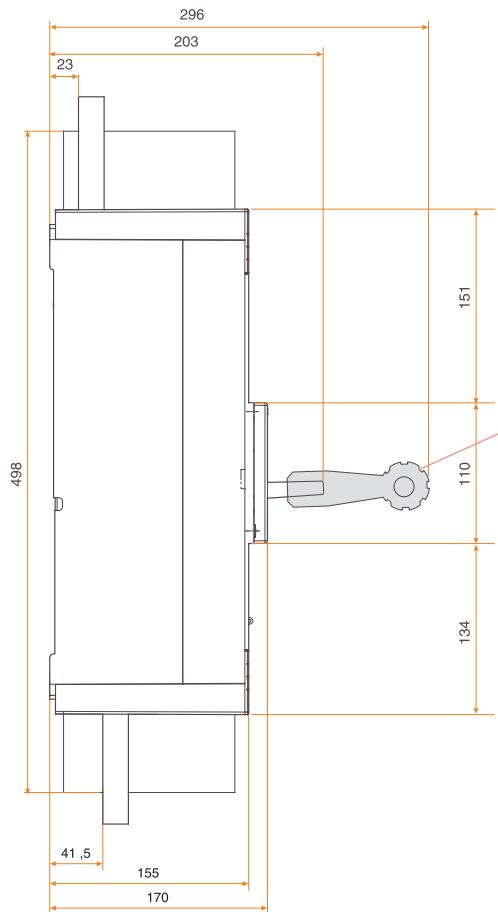
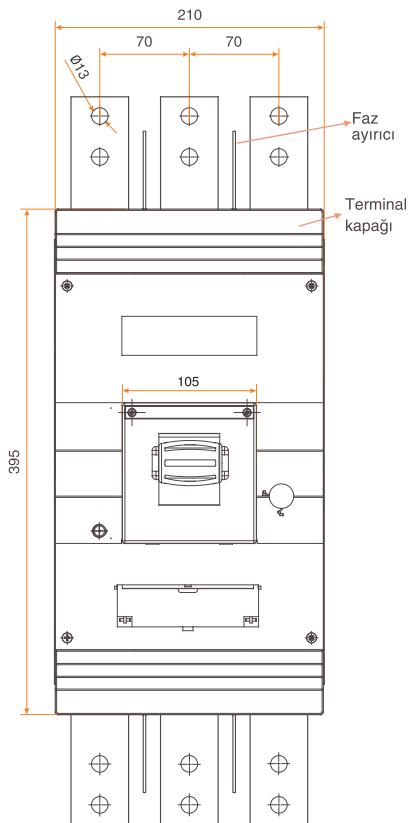
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F91EN -F92EN (4 Kutup)

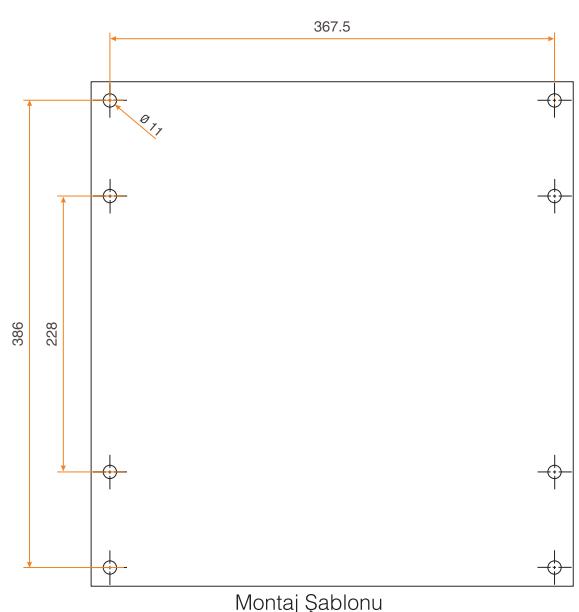
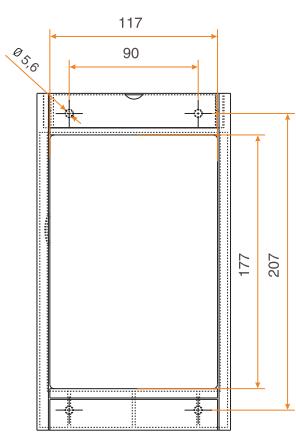
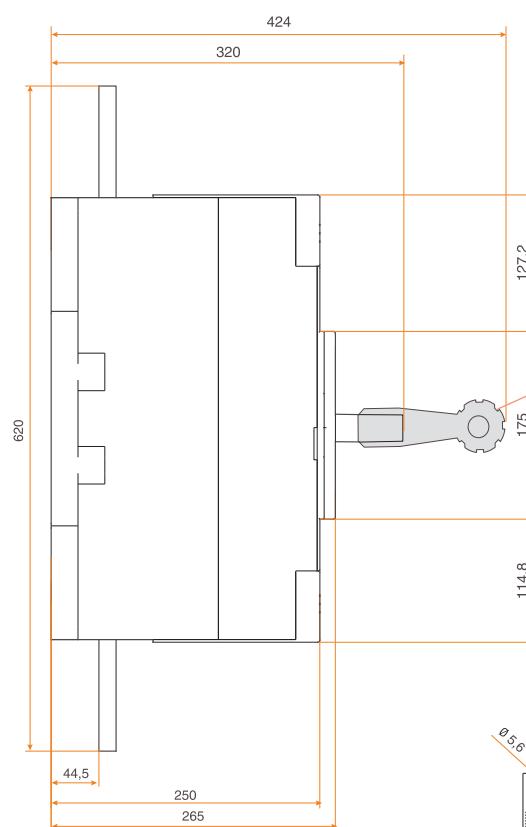
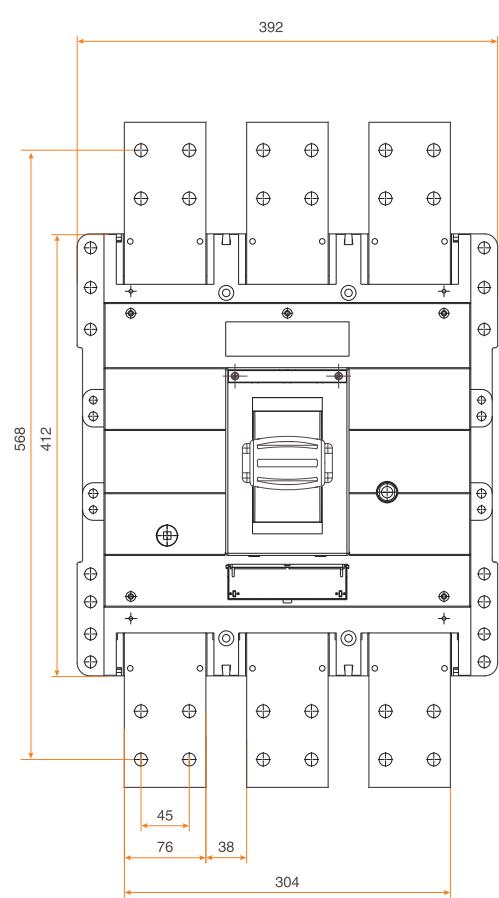
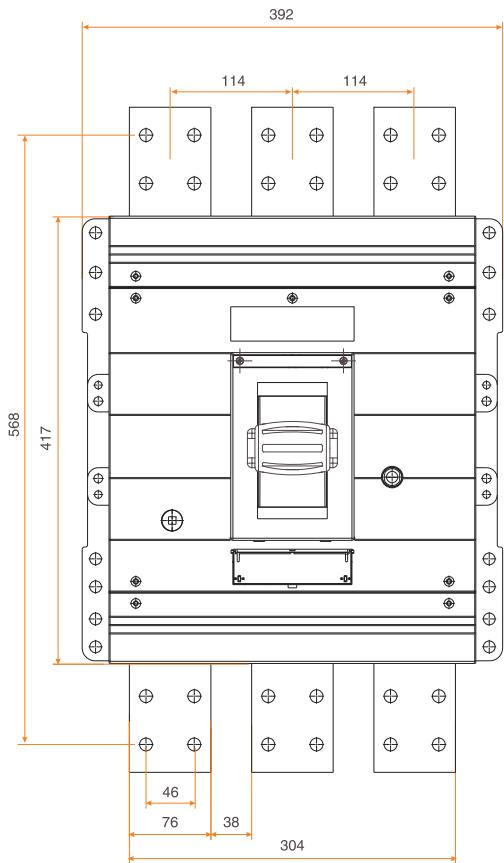
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F101E - F102E

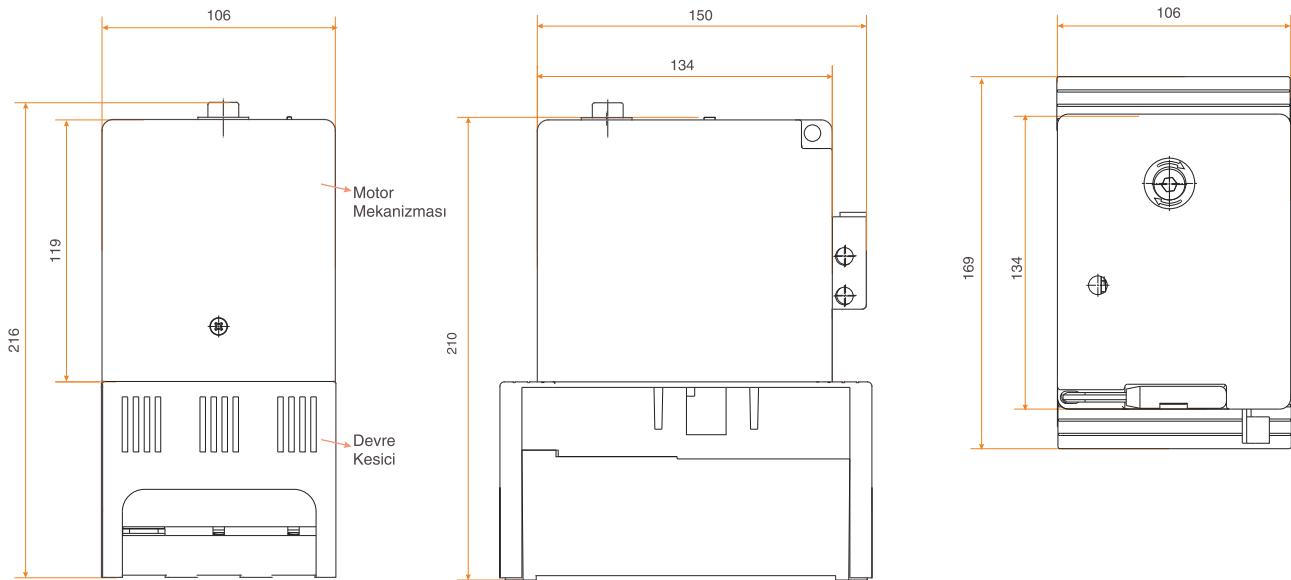
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLERİ

F111E - F112E

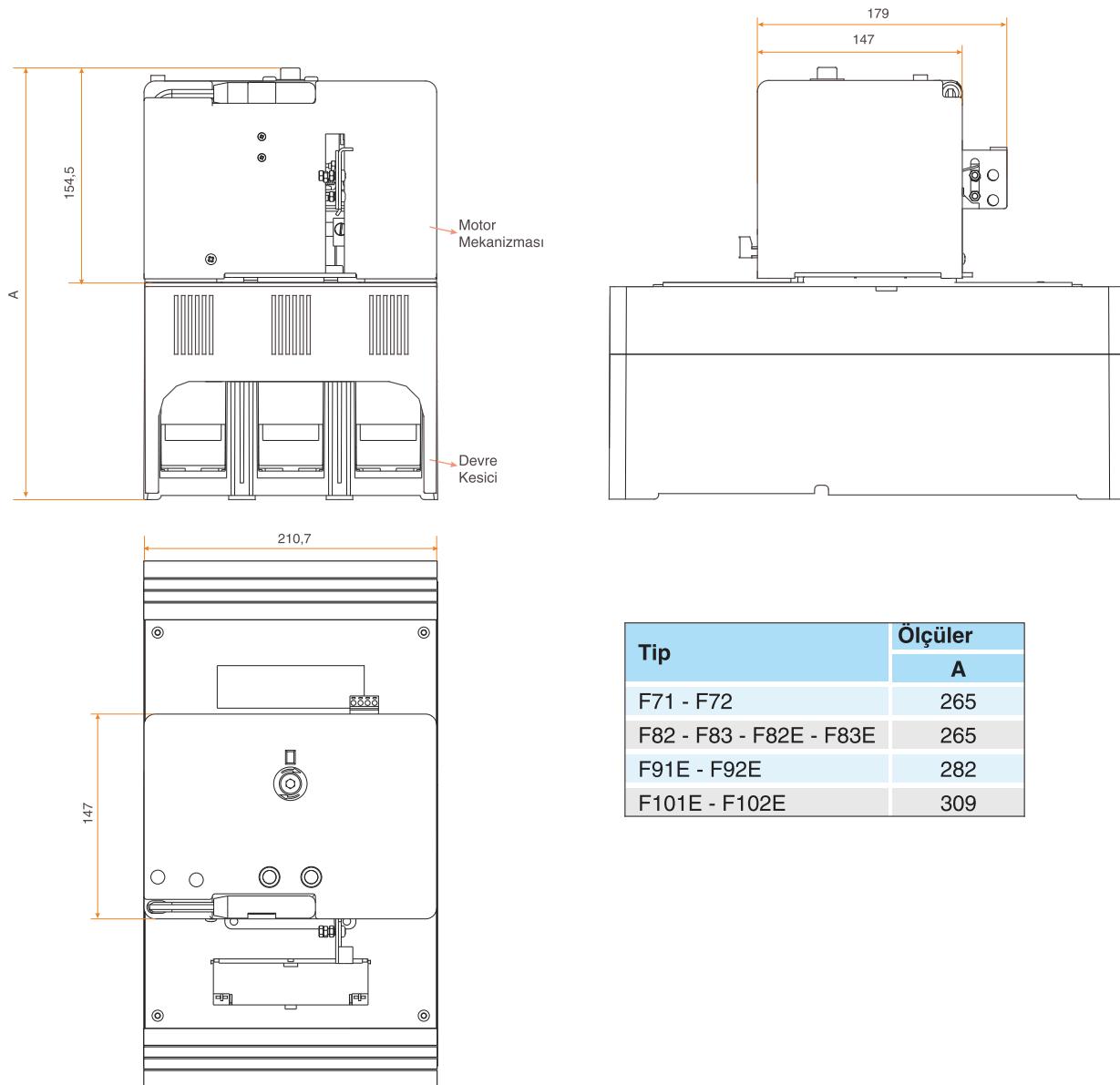

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F31 - F32 - F33 - F31S MOTOR KUMANDA MEKANİZMASI

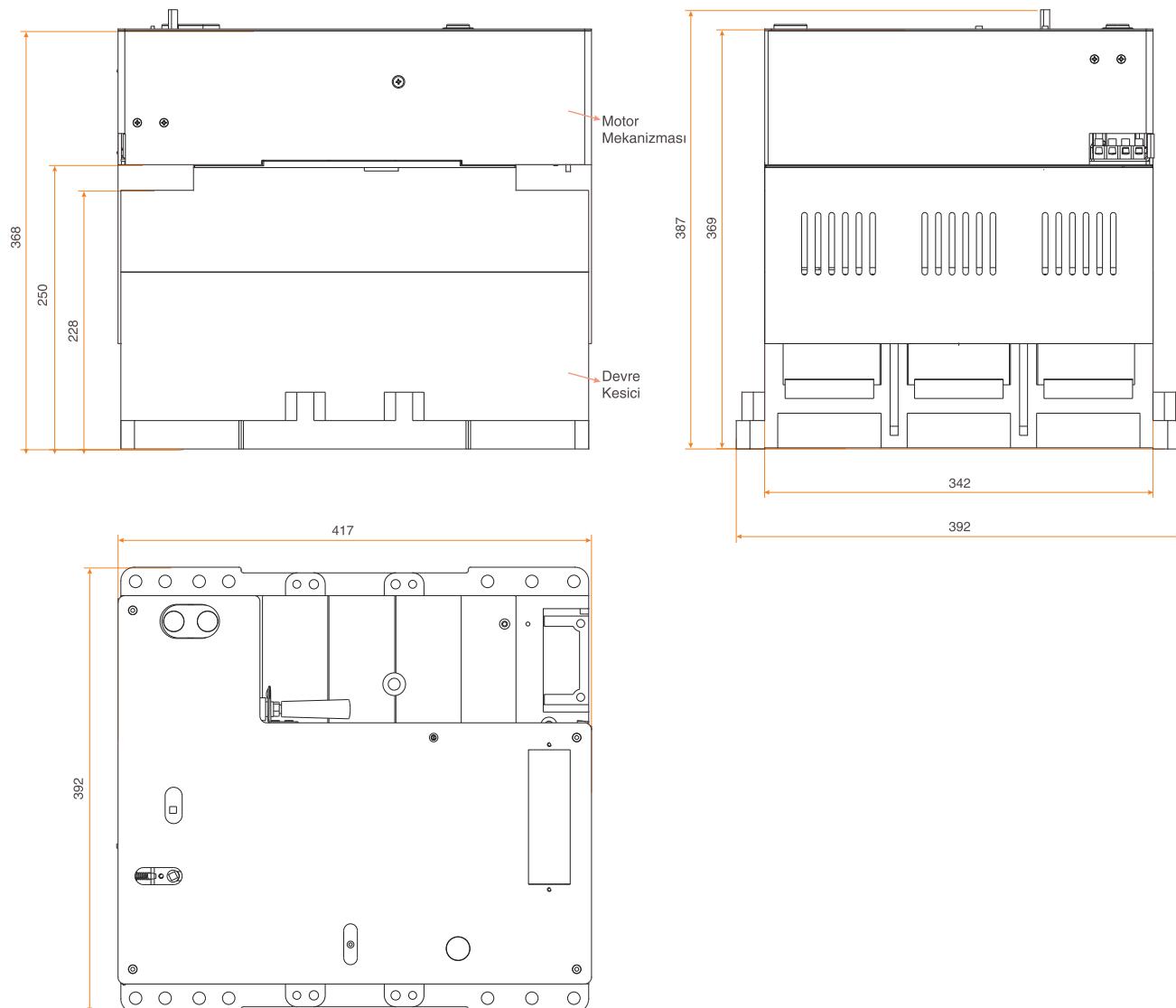
F71 - F72 / F82 - F83 / F82E - F83E / F91E - F92E / F101E - F102E MOTOR KUMANDA MEKANİZMASI

Tip	Ölçüler
	A
F71 - F72	265
F82 - F83 - F82E - F83E	265
F91E - F92E	282
F101E - F102E	309

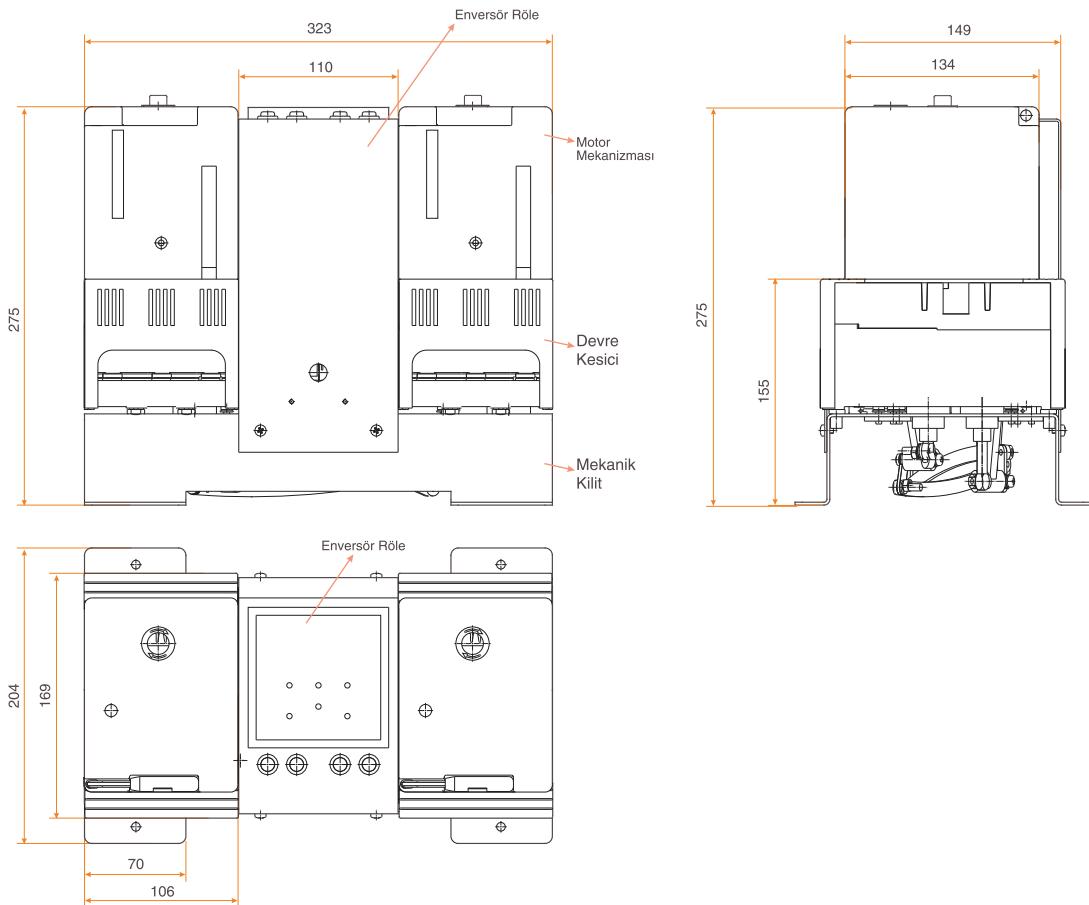
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F111E - F112E MOTOR KUMANDA MEKANİZMASI

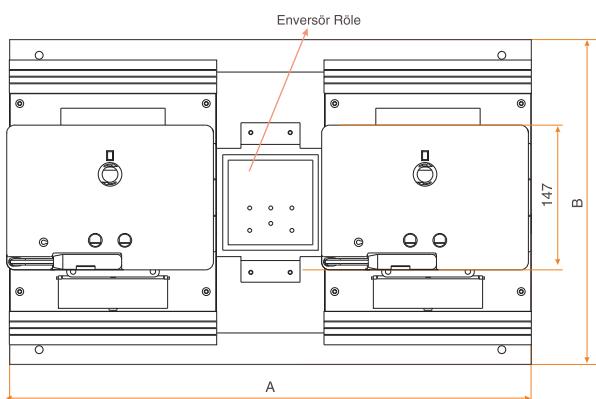
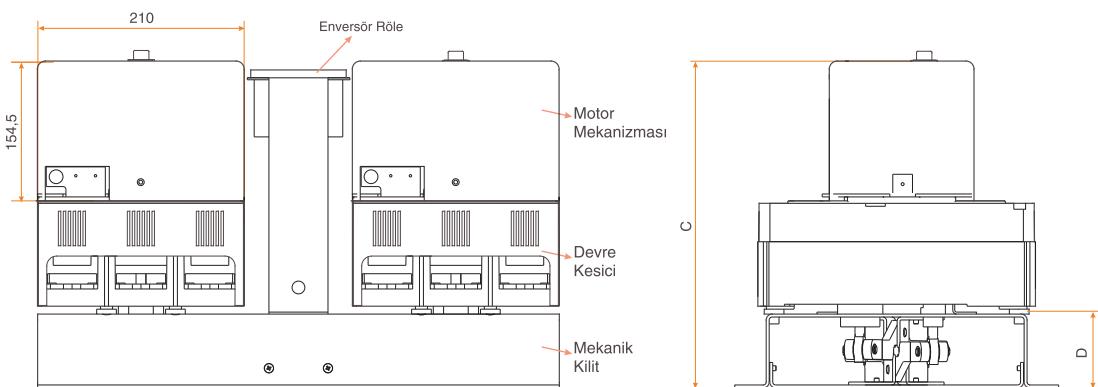

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F31 - F32 - F33 - F31S ENVERSÖR SET

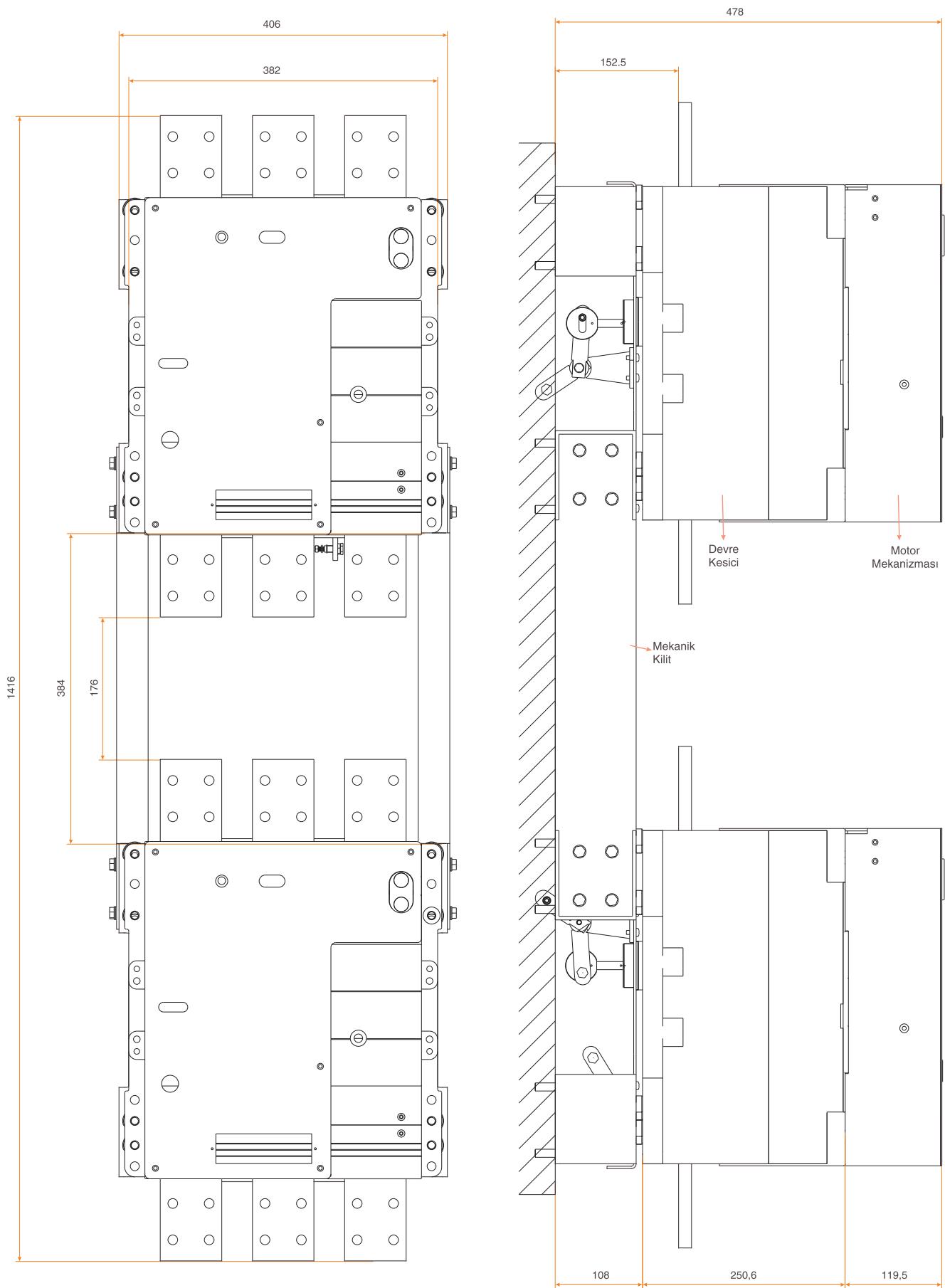
F71 - F72 / F82 - F83 / F82E - F83E / F91E - F92E / F101E - F102E ENVERSÖR SET

Tip	Ölçüler			
	A	B	C	D
F71 - F72	530	253,5	332	75
F82 - F83 - F82E F83E	530	329	340,5	75
F91E - F92E	470	417,5	363,5	75
F101E - F102E	530	417,5	395	75

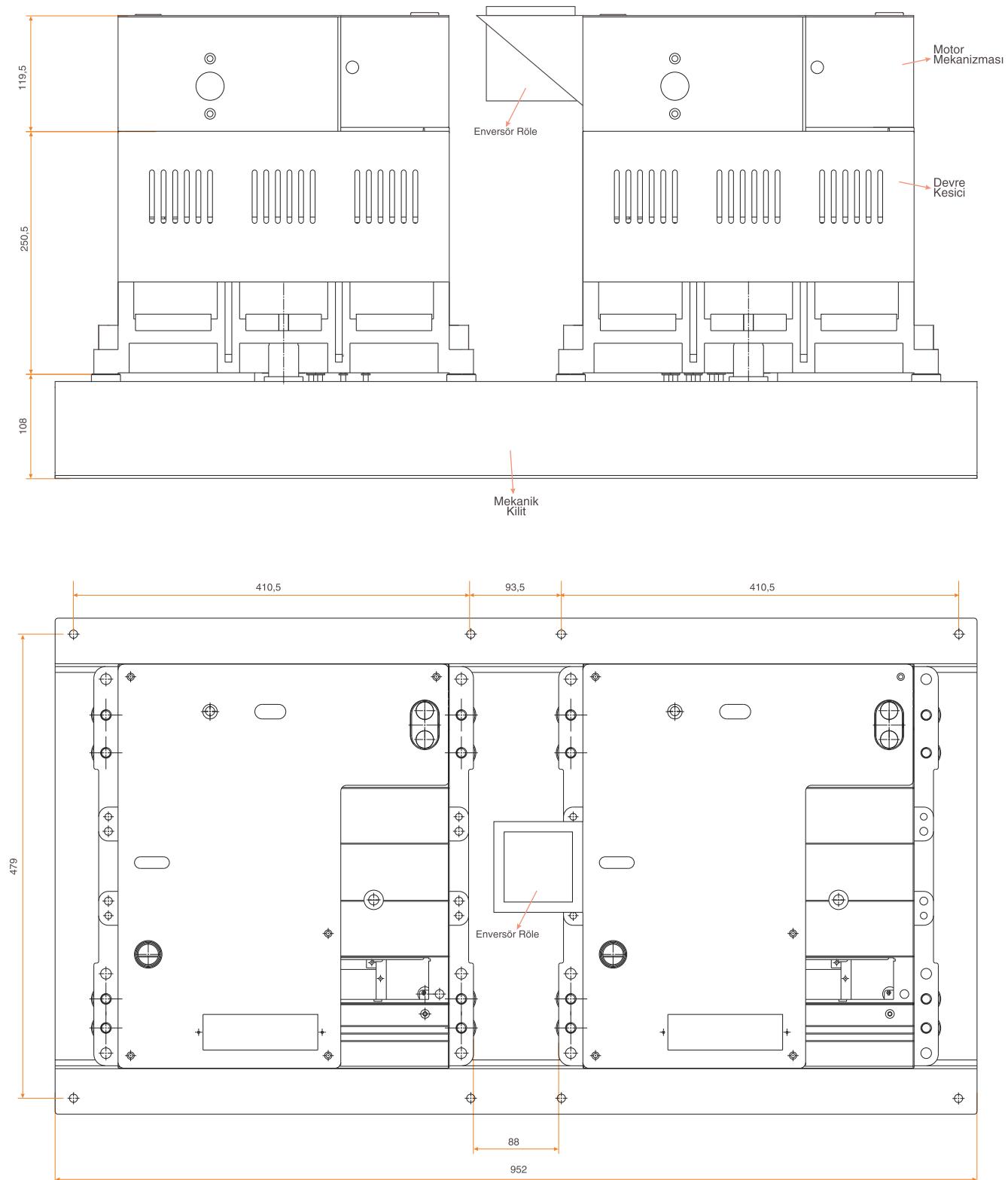
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F111E - F112E ENVERSÖR SET (YATAY)

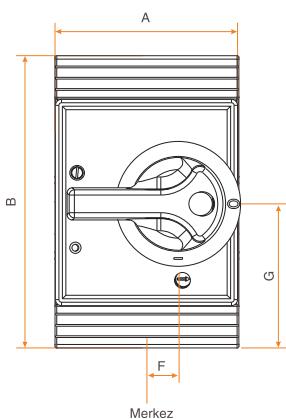
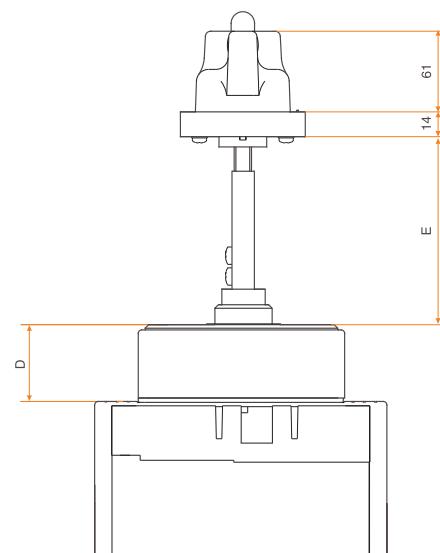
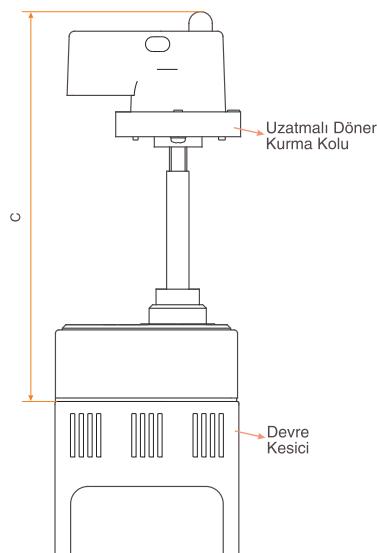
KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

F111E - F112E ENVERSÖR SET (DİKEY)

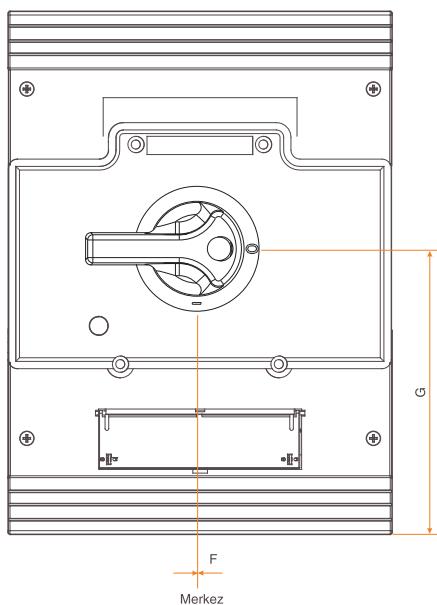

KOMPAKT TİP DEVRE KESİCİLER

UZATMALI DÖNER KURMA KOLU

Tip	Ölçüler							
	A	B	C	D	E		F	G
					min	max		
F31 - F32 - F33 - F31S	105	171	225	45	100	172	18	85
F51 - F52 - F53	105	261	225	45	100	172	18	125
F71 - F72	210	275	310	63,5	100	180	0	145
F82 - F83 - F82E - F83E	210	286	310	63,5	100	180	0	142
F91E - F92E	210	375	310	63,5	100	180	0	180

Pano imalatçıları için özel hazırlanmış **Teknik Resim CD'sini** isteyiniz.